

Független Újság

politikai napilap

Hitler római felköszöntőjében örökre rendíthetetlennek mondotta az olasz-német határt

Róma, május 7. Mussolini miniszterelnök este a Venezia palotában Hitler vezér és birodalmi kancellár tiszteletére estebédet adott. Az estebéd során Mussolini és Hitler pohárköszöntőt mondtak.

Mussolini pohárköszöntőjében ezeket mondta:

Vezér! A legszívélyesebb örömmel tolmácsolom Önnek a magam, a kormány és az olasz nép üdvözlését Róma városában. Az Ön római látogatása teljessé teszi és megpecsételi az egyetértést a két ország között. Ugyanazzal a hittel s ugyanazzal az akarattal harcolt Németország s Olaszország, hogy megalapozza egységét. — Dolgoztak, hogy ezt az egységet szilárdá és biztossá tegyék s a legutóbbi időben felszabadították magukat a bomlasztó ideológiák rontásából, hogy megteremtse az új népi kormányzatot, amely jellemzője ennek az évszázadnak.

Ezen a történelem által kijelölt úton haladnak együtt népeink, lojális szándékkal s azzal a meggyőződéses bizalommal, amely

a béke s a két nép közti egyetértés

mostani éveinek eseményeiben kiállta a próbát. Ez együttműködés előfeltételeit és céljait — amelyet a berlin-római tengely szentesít — mindig és nyíltan megerősítettük. Németország és Olaszország maga mögött hagyta azokat az utópiákat, amelyekre Európa vakságában sorsát bízta, hogy egymás között s egymással a nemzetközi együtt élés oly rendjét keressük meg, amely mindenki számára egyaránt hatásosabb biztosítékokat képes létrehozni az igazságosságra, a biztonságra és a békére.

— Ezt azonban csak úgy lehet elérni, ha

lojálisan elismerik minden egyes népnek az életre, a munkára s a védelemre való elemi jogait

és ha a politikai egyensúly az azt megalapozó és meghatározó történelmi erők valóságán nyugszik. Meg vagyok győződve, hogy Európa népei ezen az úton megtalálják azt a nyugalmat és azt a békét, amely elengedhetlenül szükséges ahhoz, hogy az európai kultúra alapjait megóvják.

— Vezér! Emelem poharamat az Ön egészségére s üritem a német nemzet virágzására, a mi két népünk változhatatlan barátságára.

Hitler a következő köszöntővel válaszolt:

— Duce! Mélyen megindulva köszönöm Önnek az üdvözlét szívhez szóló szavait.

— A nemzeti szociálista mozgalom és a fasiszta forradalom két új hatalmas államot teremtett, amelyek ma a nyugtalanság és a bomlás világában

mint a rend és az egészséges haladás alakulatai állnak. Ezért

Németországnak s Olaszországnak azonos érdekei vannak és a világnézeti közösség szorosán egybefűzi őket. Ezzel Európában százhuszmillió blokk keletkezett.

Ezek el vannak határozva, hogy megóvják örökélet-jogaikat és helyt állnak mindazokkal az erőkkel szemben, — amelyek megkísérelnék, hogy szembe helyezkedjenek természetes fejlődésünkkel.

— Ma, csaknem kétezer esztendő után, hála az Ön történelmi munkásságának, Benito Mussolini, a római állam távoli hagyományokból új életre kelt, s Önöktől északra sok törzsből új germán birodalom keletkezett. Két évezred tapasztalatából okulva, mind a ketten, akik most közvetlen szomszéd-

dokká váltunk, elismerni akarjuk azt a természetes határt, amelyet a Gondviselés és a történelem a két nép számára látható módon megvont. A két nemzet életerejének világos elkülönítésével ez a határ azután Olaszország és Németország számára nemcsak békés, biztos, tartós együttműködés boldogságát fogja lehetővé tenni, hanem a kölcsönös segítség és támogatás hídjául is fog szolgálni. Rendíthetetlen akaratom — és ezt hagyom a német népre —, hogy ezért

örökre rendíthetetlennek tekintse kettőnk között a természetből létesített alpesi határt.

Tudom, hogy akkor Róma és Germania számára nagy és áldásdús jövő vár.

— Duce! Amikor Ön és az Ön népe döntő napokban megtartotta

a barátságot Németország iránt, úgy én és az én népem ugyanezt a barátságot tanúsítjuk Olaszország iránt nehéz óráiban. Azok a nagyszerű benyomások, amelyeket az új Olaszország ifjú erejéről, munkaakaratáról és büszke szelleméről már most kaptam, kitörölhetetlenül emlékezetemben maradnak. Felejthetetlen marad számomra a friss dicsőségtől övezett katonáinak és fekete ingeseinek, bevált flottájának és nagyszerű légi haderejének látványa. Ezek is megadják a bizonyosságot annak, hogy az Ön esodálatraméltó építő munkája, amelyet leghőbb óhajításaim kísérek, továbbra is nagy sikerekre fog vezetni. Ezzel emelem és üritem poharamat az Ön egészségére, az olasz nép boldogságára, nagyságára és változhatatlan barátságunkra.

Mussolini felköszöntője után az egyesített zenekarok a német Himnusz és a Horst Wessel dalt játszották. Hitler utolsó szavaira felhangzott az olasz királyi Himnusz és a Giovinezza. A Venezia téren hatalmas tömeg gyűlt össze, hogy a hangszórókon át meghallgassa a két pohárköszöntőt.

Viharos vita volt a református presbitériumban az egyházi tisztseget viselők vegyesházasságáról és a főgondnoki képesítésről

Eles vitákkal és viharokkal tarkított gyűlést tartott szombaton délután az egyházi tanácssteremben a debreceni református egyház presbitériuma.

A gyűlést Uray Sándor moderátor-lelkész nyitotta meg és bejelentette, hogy Maklár Károly püspök gyöngékedése miatt nem jelenhet meg a gyűlésen.

Az adományok bejelentése után Fodor Rezső presbiter tett esküt, majd Kaszonyi József presbiter elhunytáról tették jelentést, jegyzőkönyvben örökítve meg érdemeit és behívták a következő püspöret: Kovács Józsefet.

Juhász Nagy Sándor főjegyző ismertette az esperesi előterjesztést a Kossuth ucai templom renoválásáról és kifestéséről. A presbitérium a teljes költségvetéssel ellátott jelentést tudomásul vette.

Az árpádtéri lelkészválasztás jelölő bizottságába

a presbitérium egyhangúan két-két árpádtéri presbitert küldött ki rendes tagnak és póttagnak. E szerint a jelölő bizottság állandó tagjai: dr. Szász Imrén, dr. Révész Imrén és tanyogi Szücs Géza. Kívül a bizottság tagjai lesznek Kovács Lajos egyházrészi gondnok és

Harsányi Imre presbiter, a két tag pedig Ujváry Péter és Aszalós Imre presbiter lett.

A BALTAZÁR-EMLEKMŰ

Juhász Nagy Sándor dr. terjesztette elő a Baltazár-émlékbi-zottság kérelmét, hogy a debreceni egyház a társadalmi gyűjtésből Baltazár Dezsőnek állítandó síremlék és szobor költségeihez járuljon hozzá. Az előkészítő bizottság 3000 pengő megajánlást ajánlott elfogadásra.

Dr. Szeremley Béla szólott hozzá a javaslathoz. A legnagyobb kegyelet hangján emlékezett meg Baltazár Dezsőről, de annak a véleményének adott kifejezést, hogy **a nagy püspök emlékét jobban megőrköztetne egy nevével elnevezett jótékonyági intézmény vagy aktus.**

Annak a Baltazárnak a szellemét, aki annyit tett a magyar munkásságért, nem lehet összeegyeztetni ezzel a másképpen szép és kegyeletes akcióval.

Idősebb Balogh István és Baja Mihály felszólalásukban hangoztatták, hogy ez az akció nem iparpártolás, hanem **ez az emlék Baltazárnak, a magyar földművesnép közszere-**

tett püspökének az egyetemes magyar nemzet szempontjából is kijár.

Idősebb Balogh István hangoztatta, hogy a síremléknek a Kollégium jubileumára feltétlenül kész kell lenni.

Dr. Balogh Gyula felszólalása után a presbitérium nagy többséggel a javaslatot idősebb Balogh István indítványával kiegészítve elfogadta.

VIHAR A FŐGONDNOKI KÉPESÍTÉS KÖRÜL

Néhány bejelentés után dr. Gőrgy Márton indítványaira tértek át. Az első indítvány aképen szólt, hogy a presbitérium keresse meg a zsinatot és kérje, hogy mondja ki:

egyházkerületi főgondnok csak főiskolai képzettségű egyháztag lehessen.

Majd minden kerületben főiskola, vagy egyetem is van, lehetetlen tehát az a helyzet, hogy kisebb képzettségű ember gyakoroljon ezeken felügyeletet.

Az előkészítő bizottság javasolta, hogy a presbitérium vesse el az indítványt, részint azért, mert a zsinat üléseit már befejezte, részint pedig azért, mert érdemben

Hajduszoboszlói GAMBRINUS

14-én, szombaton megnyílik.

Szombat este autóbusz közlekedés a debreceni Gambrinustól

sem fogadható el. A régi út a helyes, mely szerint

az egyházi összes tisztségek minden egyházi tag előtt nyitva állanak.

Görgy Márton: Az is lehetetlen helyzet, hogy

a főgondnokok ma az állammal összekötésben levő, vagy állami alkalmazottak,

akik az egyház érdekeit nyomatókésan nem tudják megvédeni. (Ugy van!) Amikor a mostani főgondnokot — nevet nem akarok említeni — (Derűtség) felkérte az Istenben boldogult Baltazár Dezső, ő maga is mondotta nekem, hogy csak azért kéri fel, mert képesítésénél fogva is erre a helyre való...

Görgy szavai elveszték a felcsattanó közbeszólásokban.

Vásáry István dr.: Ez a kérdés sokkal fontosabb, semhogy Vay László és dr. Görgy Márton párharcának könyveljük el és kivesszük. Nem egészen helyes az,

Zajos vita a reverzálisról

Ezután áttértek Görgy Márton másik indítványára, melyben azt kérte, hogy a presbitérium keresse meg a zsinatot, hogy mondja ki a zsinat:

azok, akik vegyesházasságban élnek és nem vették reverzális, ne viselhessenek semminemű egyházi tisztséget.

Az indokolás szerint a vegyesházasságban élők nem tehetnek bizonyos egyházukhoz való ragaszkodásukról, megsértették a presbitérium esküt, melyben megfogadták, hogy gyermekeiket a református hitben nevelik s így nem lehet elvárni tőlük, hogy egyházuk sorsát teljes felelősséggel a szívükön hordozzák.

Még az indítvány indokolása előtt dr. Kölessey Sándor főgondnok felállt és elhagyta a termet. A főgondnoki helyet az egész vita során Márk Endre foglalta el.

Juhász Nagy Sándor indítványozta, hogy a presbitérium az indítványt vegye le a napirendről, mert

a református egyháznak az az álláspontja, hogy a reverzális, mint intézményt el kell törölni.

Akik viszont eddig reverzálisokat akartak, azoknak sem aktív, sem passzív választójoga nem lesz.

Görgy Márton: Aki vegyesházasságban él, azoktól nem lehet egyházi kérdésekben elfogulatlan-ságot várni. Ismerjük jól az asszonyok hatalmát. (Derűtség.) Nagyon sok esetben látjuk, hogy olyan férfiak feleségei, akik magas egyházi tisztséget viselnek, országos viszonylatban is nagy ka-

hogy minden egyháztagnak minden egyházi tisztségre alkalmazható. A kollégiumi felügyelőbizottsági tag-ságokra például érettségi szükség-ség.

Juhász Nagy Sándor: A megállapítás nem egészen helyes. Az említett hely szakbizottság és nem kifejezett egyházi tisztség.

Az egyházi tisztségek ninesenek képesítéshez kötve.

A választóközönségnek mindig módjában volt a legnagyobb gond-dal mérlegelni a megválasztottak személyét.

A mi egyháznak a krisztusi demokrácia alapján áll.

A kormányzóknak és a miniszterelnököknek sines képesítéshez kötve a tisztsége. A magyar református-ság kétharmada földműves, velük szemben sem szabad elkövetnünk ezt.

A presbitérium nagy többsége nyílt szavazással az eredeti javaslatot fogadta el.

tholikus vezetők. Így a MANSZ-ban, a kifejezetten katolikus intézményben...

Rásó István: A MANSZ nem katolikus!

Görgy Kérem, ne akkor kiabáljunk, ha ég a ház. Az az alkalmas, aki semmi úton nem befolyásolható.

Görgy Márton szavai közben Rásó István kifélé indul s közben mond valamit, legyintve a kezével. Vásáry József vérvörösen ugrik fel és az elnök felé kiáltja:

— Most ment ki egyik presbitériumunk s közben olyat mondott, amit még a presbitériumban soha sem hallottam!

Azt mondotta: »Ilyen marhaságot még nem hallottam!«

Kérem a presbitériumot, fejezze ki megbotránkozását a kijelentés fellett! (Ugy van! Ugy van!) Ezt a politikai hangot ne hozzuk be a megszentelt falak közé!

Nagy zúgás keletkezik.

Soós Béla: Ez talán csak válaszal akar lenni Görgy presbitériumam arra a kitételére, hogy ezeket a dolgokat ő jobban érti.

Vásáry József: Ilyen lélekkel nem lehet ilyen ügyeket tárgyalni!

Sűrű közbeszólások repkednek a presbitériumban, Uray elnök békíteni próbál.

Vásáry István dr.: Az a türelmesség és lovagiasság, mely minket jellemez, azt eredményezte, hogy azok, akik ennek az előnyeit élvezték, gazdák akarnak lenni és minket akarnak cselédekké tenni. (Ugy van!)

Egyre szaporodik a vegyesházasságban élők száma és mindinkább odakényszerítenek bennünket a kereszt alá, mely a megalázottság és a megtipratis érzését kelti bennünk. (Ugy van!)

A magas egyházi döntő szerveknél is sokan voltak, akiket ez a kérdés érintett. (Ugy van!) Ha a tanítóknak megtiltották a vegyes házasságban való életet, a többieknél is érvényesítsék ezt az elvet. (Éljen-zés.)

Harsányi Imre csatlakozott a véleményhez, majd Juhász Nagy Sándor védte meg az álláspontját, hivatkozva arra, hogy nagy veszteség érne minket ezzel az indítványval, ha keresztülmen-

ne. Ma, amikor minden egyház ösz-szefogására van szükség, nem szabad agresszívnek lennünk. Az időpont nem alkalmas erre a kérdésre. Különbö is az az álláspont, hogy

az egész reverzális el kell törölni.

A szörványoknál nem is lehetne keresztül vinni ezt az elvet, mert akkor nem lenne elég ember az egyházi tisztségekre.

Görgy Márton és Vásáry István felszólalása után a presbitérium nyílt szavazással 39:24

arányban az eredeti javaslatot fogadta el és a kérdést levette a napirendről.

Ugyancsak elvetették Görgy Márton indítványát az árpádtéri lelkesi állás megsemmisítése miatti költségek tekintetében, valamint még egy adminisztratív jellegű indítványát.

Az elnök bejelentette, hogy Hegyemegi Kiss Pál presbitersége megsemmisítése ellen beadott panaszát visszavonta, majd több adminisztratív ügy után a gyűlés véget ért.

Robur cipőüzlet költözik

Piac u. 50. alá (Szentanna u. sarok)

Olcsó árak.

Takarékosságra is.

Goga Octavián meghalt

Bukarest, május 7. Goga Octavian volt miniszterelnök ma délután kelet-európai idő szerint 2 óra 6 perckor csucsa kastélyában meghalt. Csolan kolozsvári görögkeleti püspök, aki a mostani kormányban közoktatásügyi miniszter, délelőtt még feladta a hal-doklónak az utolsó kenetet és ágya

mellett misét mondott. A halál bekö-velkezésekor Goga ágya mellett volt felesége és legmeghittebb barátja, Hodos egykori miniszterelnökségi állam-titkár. Ma délután összeült a családi tanács, hogy a temetésről határo-zon.

Eső

Jóslat: Élénkebb déli, délnyugati, a nyugati határmegyékben már észak-nyugati szél, sok helyen eső, zivatar (esetleg a délutáni órákban). A hőmér-séklet keleten alig változik, nyugaton már csökken.

Vasárnapi istentiszteleti rend

A református templomokban. Nagy-templom délelőtt 10 órakor dr. Farkas Pál, délután 5 órakor Csánki Gábor, Kistemplom délelőtt 9 órakor Baja Mihály, 11 órakor Kiss A. Jenő, dél-után 5 órakor Csutoros Sándor, Ispó-tály délelőtt 10 órakor Márki Kálmán, délután 5 órakor Kulesár Dezső, Kos-suth u. délelőtt 10 órakor dr. Soós Bé-la, délután 5 órakor Bartha Tibor, Árpádtéri templom délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 3 órakor Nagy Sándor, Homokkert délelőtt 10 órakor Siposs Imre, délután 5 órakor Kovács József, Nyilastelep délelőtt 10 órakor dr. Juhász László, délután 3 órakor Mezey Béla, Csapókert délelőtt 10 ó-ra-kor Uray Sándor, délután 3 órakor Tömör Lajos, Kerekestelep délelőtt 10 órakor Erdei Mihály, délután 5 órakor Nemes Elemér, Nyulas délelőtt 10 órakor Losonczy Géza, Tégláskert délelőtt 10 órakor Birinyi János, Téglavető délután 3 órakor Kovács Árpád, Wollafkatelep délután 3 órakor Szabó Imre, Olajútó délután 5 órakor Bor-bély Béla th. Tanyai istentiszteletek: Szepes délelőtt 10 órakor v. Szabó Endre és Papp Géza, Pipóhegy délelőtt 10 órakor és Állóhegy délután 2 ó-ra-kor Bárdi Ferenc, Ondód Veres-dülő délelőtt 9 órakor és Kunpálhalma dél-előtt 11 órakor Rápolyt Érpád, Nagy-macs délelőtt 10 órakor Váry László, Fancsika délelőtt 9 órakor, Nagyse-rei isk. délelőtt 11 órakor és Szata dél-után 2 órakor Biró Béla, Dombostanya délután 2 órakor Halász András.

A rom. kat. templomban és kápol-nákban. Rendes miserend, misekeze-detek reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél 10 ó-ra-

kor nagymise, melyen elsőszentmiséjét Kristóf Márton ujmisés pap mutalja be. Kézvezetője Láng Pál pápai kama-rás, helyettes plébános. A szentbeszé-det mondja dr. Battyai Miklós rendház-főnök. A további szentmisek kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. A 8 óras szentmisén a kisfiúk első szentáldozása. A kertészekben és ká-polnáknak a múlt vasárnapi rendes miserend az irányadó.

A BAROSS GÁBOR KÖR KULTURESTÉLYE

Szombaton este tartotta az Országos Baross Gábor Kör kultürestélyét az Arany Bika nagytermében. Bevezetésül a Kör énekkara énekelte el a magyar Hísekegyet. Dr. Lengyel Zoltán elnöki megnyitóját után Tasnádi Tüster Jolán szavalt nagy sikerrel költeményeket. Azután H. Neményi Lili művész nő énekel, művészi teljesítményeit so-káig tapsolta a lelkes közönség. Meg-gay Meissner Károly országgyűlési kép-viselő tartott előadást: »A mai magyarság feladata« címmel. Pécsvaradi Fe-renc, Lévay József, Horváth István és Nyilas István, a debreceni vonóné-gyes kitűnő száma következett, majd Hortobágyi Tibor, az ismert költő sza-valt verseiből. Baranyi János a Zenede igazgatója művészi zongoraszóljával kápráztatta el a közönséget, végül is-mét a Kör énekkara szerepelt a Him-nusszal.

A nagyszámú közönség a Kör jazz-zenekara zenéjére táncolt egészen reg-gelig.

FELBORULT A SZEKER — LÁBTÖRÉS

Ökrös József nagylétai kovácsmes-tert szombaton délután a vámospéresi úton megbokrosodott lova kiborította a szekérből. A kovácsmester olyan sze-rencsellenül esett le, hogy balcombját eltörte. A mentők a sebészeti klinikára szállították ki. A szekéren levő másik utas: Morvai Imre nagylétai szatócs is súlyosabb természetű horzsolásokat szenvedett.

Vígsház

Történelmi filmregény Carthago pusztulásáról és Róma dicsőségéről

A királynő álma

(Scipio Africanus)

Az albán királyi esküvő.

Előadások: ma 3, 5, 7, 9 órakor holnap utoljára 5, 7, 9 ó.

A hórihorgasság az oka mindennek

— panaszolta a bíróság előtt a kétméteres vádlott, aki a létráról a társa nyakába esett

Kétméteres nyurga alak áll a járásbíró előtt. Sándor G. Imrenek hívják, napszámos. Gondatlanságból okozott testisértéssel vá-

Laurana-

Splendore

Penzió

Lovrana elit pensiója, tengerparti fekvéssel, saját strandfürdővel. —

Minden kényelem, kitűnő magyar konyha. Tul.: Havas László. —

Felvilágosítás esetleg pengőbefizetés a szerkesztőségben.

dolja az egyik kollégája, akit a feljelentés szerint csaknem agyonütött.

Sándor G. Imre ugyanis leesett a létráról, pontosan a létrát támogató kolléga nyakába zuhant és azt formálisan leütötte a nagy test.

— Nem tehetek én semmiről — védekezett a vádlott napszámos — mindennek ez a fene nagy hórihorgasság az oka!

— És bosszúsan üt egyet a fejére.

Csunya nő nincs többé!

A legelhanyagoltabb arebőrt is rövid idő alatt megszépíti a világhírű

nagyenyedi Kovács krém

Ejjeli használatra kék esomagolásban (zsiros). Nappali használatra sárga esomagolásban (száraz). Figyeljen a védjegyre!

már mint a saját fejére. És undorral néz végig sajátmagán.

— Annyi bajom volt már emiatt — mondja elkéseredett hangon —, hogy már sokszor az öngyilkosság határán voltam. Akárhogyan és akármilyen munkát is kapok, mindig történik velem valami baj. Ugy dolgozom, mint három ember, de hiába, nem bírok ezzel a marha nagy testtel.

Megint végignézi magát, olyan arccal, hogy az ember azt várja: mindjárt bokán rugja egyik lábával a másikat, vagy állon vágja, vagy szembekepi saját magát. — Szörnyű lehet, így utálja a saját testét.

— Már kicsi koromban kezdődött — siránkozik — nem lehetett rám ruhát kapni. Kiviceáltak. Röhögtek. És most nem tudok miatta dolgozni sem. Ez a létraeset is azért történt.

Mogyorót evett a létrán, azért esett le — szól közbe a sértett.

— Mogyoróról szó sem volt —

feleli a vádlott — csak a hórihorgasság az oka az egésznek. Pénzért álltam a létra tetején, már éppen elvégeztem a munkámat és le akartam jönni. Leléptem egyet. Igenám, de olyan marha nagy lábam van, hogy két fokot léptem egyszerre, pedig csak egyet akartam. És leestem. Arról már igazán nem tehet, hogy pont a Kálmány úr nyakába estem, avval nekem nem lett jobb. Nekem mindegy lett volna, ha egyenesen a földre szállok is.

A sértett azonban kijelenti, hogy a vádlott vigyázatlan volt, mogyorót evett a létra tetején, szem mogyorót, amit ő a mai napig sem evett meg. Mert abban a pillanatban, ahogy elkapta a mogyorót, leesett a mogyoró után a vádlott is. Az említett mogyorót azonban eltette és most, mint bűnjelét magával hozta.

Más bizonyítéka nincs a sértettnek. Sándor G. Imre pedig megsemmisíti a mogyorót és kijelenti, hogy a bizonyíték hamis. Ő ugyan is az ilyenfajta mogyorót nem szereti, nem ilyen szokott enni. Ha kell tanukkal fogja igazolni.

— És tanukat kér megidézni annak igazolására, hogy ő már egész szerencsétlenség sorozaton ment keresztül a hórihorgasság miatt.

Láthatólag mindketten újabb tárgyalást készítenek elő. Jegyzeteket szednek elő és el kezdik felsorolni a tanukat.

— Jó lesz, ha visszavonja a feljelentést — mondja a nyurga vádlott — mert, ha nagyon kutatunk a dolog után, még kiderül, hogy elrántotta alólam a létrát, mikor a mogyoró után kapott. Azért esem le.

— De hiszen azt mondta, hogy nem dobtam mogyorót! — kiált fel a sértett.

— Dobni nem dobtam, de maga

Finom fehérneműhöz - finom szappant!

A silány minőségű szappan csak rontja, de nem tisztítja a fehérneműt.

HUTTER ABC SZAPPAN ragyogó fehérre mos

mégis kapkodott a levegőbe. Azért léptem félre!

A sértett megszeppen. Lehalkul, majd el is hallgat. Aztán váratlanul kinyilatkozza, hogy visszavonja a feljelentést. Nem mondja,

miért, csak egyszerűen visszavonja. A vádlott sem faggatja, elégedetten indul kifelé. Az ajtóban belevágja fejét az ajtófélfába. — Na ugye! — mondja diadalmas hangon és elmegy.

Meghalt a cigányprimás, akit főbelőtt egy részeg banktisztviselő

Szekszárd, május 7. Néhány nappal ezelőtt Zilinszky Sándor, a Nemzeti Bank szekszárdi fiókjának tisztviselője hajnalig tartó mulatozás után pisztolyával fejbőlötte Bicskei József cigányprimást. A vizsgálóbíró elrendelte Zilinszky letartóztatását, tegnap azonban a kórház értesítette az ügyészséget, hogy Bicskei József szerencsés volt és csak egészen könnyű, nyolc nap alatt gyógyuló sérülést szenvedett. A vádtanács erre elrendelte Zilinszky szabaddírbahelyezését. A banktisztviselő pénteken elhagyta a fogházat és a Pécssett lakó szüleihez utazott. Tegnap este azután a sebesült cigányprimás láza erősen felemelkedett és ma reggel Bicskei József váratlanul meghalt, a szekszár-

di kórházban. Ezekután a szekszárdi ügyészség elnöke ma délelőtt elrendelte Zilinszky újból való letartóztatását és a szekszárdi ügyészségre való visszaszállítását.

— Ha belei el vannak dugulva és gyomra rossz, úgy folyamodjék azonnal a természetes Ferenc József keserűvízhez, mert ez már esekély, alig egy pohárnyi mennyiségben is gyorsan, biztosan és mindig kellemesen kitisztítja az emésztés útjait s jó étvágyat és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

VÁSÁROLJON!!! mert olcsón

kaphatja a legszebb divatangagókat a
Klein Divatházban!

Néhány tájékoztató ár:

Gyapju georgette divatos csipkeszövessel	2-80	Faháncs, nagy választékban	1-85
Angóra divatszövet	1-98	Cloqué, compléra vagy ruhára	3-90
Pepita szövetruhára vagy kabátra	1-78	Crepe de chine, gyönyörű mintákban	1-85
Jó minőségű ruhaszövet	1-28	Chantung, szép színekben	2-20
Divatkockás szövet	1-68	Complé anyag, legújabb szövés, összes divatszínekben	3-90
Divatkabátszövet 140 cm. széles, legújabb színekben	6-90	Jó mosó voile, szép mintákban	0-78
Pongyola, műselyem	0-88	Csikos divatvászon	0-98
		Női zsebkendő, nagy választékban	0-23

Maradékok nagyon olcsón

Különleges divatkelmék

Eredeti angol és francia, kabát, complé és ruhaszövetújdonságok, valamint divatselyem különlegességek és eredeti francia hernyóselymek, nagy választékban szolid árak mellett. Újdonságainkat vétel kényszer nélkül készséggel bemutatjuk.

NEUMANN Cipő Svetits palota

Gyermek lack pántos és rüsztt fűzős cipő:

27/30
7-5031/35
8-50

Férfi weekend cipő:

barna
9-80fekete
9-—Takarékossági
tag.**Szinpompás ünnepség lesz a Csokonai-színházban a magyaros ruhaviselet propagálására**

Az a hazafias mozgalom, amely Debrecenben most bont zászlót a honi ipar, háziipar és magyaros ruházatkodás pártolása és népszerűsítése érdekében, olyan imponáló méretűnek ígérkezik, amely bizonyára mély nyomokat fog hagyni Debrecen magyar polgársága lelkében.

Május 15-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a Csokonai-színházban Anna királyi hercegnő és vitéz dr. József Ferenc királyi herceg részvételével rendezik meg a debreceni propaganda naggyűlést,

amelynek lelkes előkészítői a debreceni Magyarasszonyok Nemzeti Szövetségének tagjai, élükön Fáy István főispán feleségével. Hogy a mozgalom debreceni sikerére milyen nagy súlyt helyez az országos vezetőség, mi sem illusztrál jobban, mint az, hogy vitéz dr. József Ferenc királyi herceg és felesége, Anna királyi hercegnő személyes jelenlétükkel kívánják a hazafias megmozdulást útjának indítani és ebből az alkalomból a következő felhívással fordulnak Debrecen város közönségéhez:

»Hitet jövőnk tenni Debrecennek ősi színmagyar falai közé. A honi ipar és mezőgazdaság ápolásának a magyaros ruha viselet nemzeti gondolatának zászlóját fogjuk kitűzni a legmagyarabb városba. Ezt abban a biztos tudatban tesszük, hogy az ősi Debrecen megmozdulása példaként fog hatni szegény csonka hazánk egyéb területeire is. Előre is köszöntjük Debrecen szabad kir. város közönségét és kérjük, hogy támogasson bennünket nemzeti célkitűzéseinkben.

Viszontlátásra! Anna kir. hercegnő, József Ferenc királyi herceg.

A Csokonai-színházban megtartandó propaganda naggyűlés rendkívül gazdag és szinpompás tárgysorozatával méltóképpen fog hozzájárulni a nemes hazafias mozgalom debreceni diadalmos kibontakozásához.

A Nemzeti Hízekegyet éneklő a Debreceni Városi Dalegylet. — Utána

a magyarruhás hölgyek és ifjak szinpompás felvonulása következik zenekari kísérettel.

A királyi hercegi párt Bacsó Alexandra köszönti, majd megnyitó beszédet Fáy István főispán mond.

Vitéz dr. József Ferenc királyi herceg válaszul az üdvözlésekre és védőasszonyi beszédet mond Anna királyi hercegnő, a mozgalom védőasszonya. A fogadalmi mozgalom jelentőségét és célkitűzéseit őrsei Szabó Tiborné, a mozgalom vezetője ismerteti. A debreceni ipar- és kereskedelem nevében tasnádi Kardos Gyula, a Debreceni Kereskedő Társulat elnöke és Galamb Ferenc, az Ipartestület elnöke tárják fel a honi ipar és kereskedelem szempontjából nagy jelentőségű megmozdulás várható eredményeit.

Szunyoghné Tüdös Klára a magyaros ruhaviselet szépségét és értékét fejt ki előadásában

és végül a záróbeszédet dr. Kölcsey Sándor polgármester mondja. Az ünnepélyt a Városi Dalárda a

FAGYLALT legjobb minőségben már kapható
Sántha Károly cukrász fiókjében Püspöki palota.

El kell távolítani a fegyenc viasszobrát a ligeti plasztikonból

Budapest, május 7. Különös kártérítési perben hozott ítélet Balogh Árpád törvényszéki bíró.

Egy évvel ezelőtt történt, hogy Benkovszki Pál gépkocsivezető taxiba ült, Pestkörnyékére vitette magát, ott leütötte, kirabolta a sofőrt, visszajött Pestre, felkereste menyasszonyát, revolveres merényletet kísérelt meg ellene, a menyasszonya segítségére siető emberekre és rendőrökre rálőtt. Letartóztatták. A törvényszék tízevi fegyházbüntetésre ítélte. A Városligeti Plasztikon elkészítette viaszfiguráját és a

rablógyilkosok sorában kiállította. — Benkovszki erről a fegyházban tudomást szerzett és ezért Vajda Sándor útján személyiségi jog megsértése, erkölcsi és anyagi kár címén 3.500 pengő pert indított özvegy Fényes Mártonné, a Plasztikon tulajdonosa ellen. A törvényszék ítéletében esetenként kiszabandó 500 pengő pénzbírság terhe mellett a szobor eltávolítására kötelezte Fényesné, elmarasztalta 260 pengő perköltségben, de Benkovszki erkölcsi és anyagi kárigényét elutasította.

Lilian Harvey Debrecenben ebédet adott a tetétleni községi jegyzői karnak

Lilian Harvey, a világhírű német zenei színművész, aki tudvalevőleg tetétleni földbirtokos, pénteken este Tetétlenre érkezett. Lilian Harvey Budapestről jött, ahol pár napon át tartózkodott, majd három napra lerándult tetétleni birtokára. A kiváló zenei színésznő szombaton bejött Debrecenbe, magával hozta birtokának tisztái és a község jegyzői karát és tisztelőit a Arany Bika szálló éttermében ebédet adott. Lilian Harvey debreceni vendégei közt volt Megay Meissner Károly nádudvari képviselő is, aki informálta a mozi-

csillagot a gazdasági és politikai események felől, melyeket nagy érdeklődéssel hallgatott. Ezután autókba szállt Lilian Harvey és társasága és kihajtottak Tetétlenre. Vasárnap gazdaságát tekintte meg, majd Tetétlenről egyenesen Rómába megy, mert az a filmtársaság, melynek kötelekbe tartozik, most az örökvárosban forgat egy nagyjobb szabású filmet. Lilian Harvey igen jó színben van és barna bricsesz-nadrágjával Debrecen uccáin most is feltűntést keltett.

Az árpádtéri egyházrész szeretetuzsonnája

Az Árpádtéri egyházrész Nőegylete bensőséges szeretetuzsonnát rendezett pénteken gyűlésezt termében a lelkészözegek és árvák gyorssegély alapja javára. — Márki Kálmánné tiszteletes asszony buzgó vezetésével áldozatkészszívű háziasszonyok voltak: Szathmáry Kálmánné, Nagy Lajosné, Szabó Istvánné, Öry Jánosné és Puskás Sándorné nőegyleti tagok, kik nagy lelkesedéssel fáradoztak a siker érdekében. Eneklés után Márki Kálmán h. lelkész Bibliát olvasott és buzgó imát mondott. Nagy hatással szavalt Zoltán Béla teológus Szabolcska köl-

teményeiből — könnyeket fakasztva a hallgatóság szeméből. A Kisleánykör tagjai előadták »A munka nemesítészindarabot. Szereplők voltak: Bálint Jolán, Gulyás Aranka, Fótos Klára, Zolnay Róza, Katóka Magda, Fótos Eszter és Zemján Ilona kisleánykörtagok, kik mély átérzéssel játszották meg szerepüket. Ezután a háziasszonyok szolgálták fel a kávé és kalácsot, melynek elfogyasztása közben Nagy Dezső s. lelkész mutatott be általa festett szép magyaros ruhaterveket a magyarruha viselés propagálására. Szavalt még Hortobágyi Tibor teológus, ki saját verseiből adott elő három nagyon szép költeményt. Végül Szathmáry Zolika III. el. o. tanuló sza-

ÚJ TYPUSU KERÉKPÁROK

legelőnyösebb beszerzési forrása:

FÖLDES SÁNDOR Püspöki palota
Wolfner gumik gumik árban.

Himnusz eléneklésével rekeszti be. Az előkészítő bizottság közli Debrecen közönségével, hogy a vasárnap délelőtt 11 órakor kezdődő propaganda naggyűlésen belépődíj nem lesz, mindössze a tárgysorozat megváltása kötelező.

Ugyancsak felkéri a rendezőség Debrecen asszonyait, leányait és iskolás növendékeit, akik a magyar-ruhás felvonulásban részt vesznek, hogy május 12-én, délután 4 órakor a Csokonai-színházban megtartandó főpróbán megjelenni szíveskedjenek.

vált szép sikerrel. A minden tekintetben jól sikerült szeretetuzsonna Márki Kálmán h. lelkész zárószavaival ért véget.

Megvert egy asszonyt az erdőőr

Bálint János segéderdőőr a telen észrevette az erdőben, amint Harmati Antalné gallyat szedett. Felelősségre vonta, majd lekapta válláról a puskáját és azzal többször rávágott az öregasszonyra. Hivatalos hatalommal való visszaélés címén eljárás indult az erdőőr ellen, aki a szombati tárgyaláson tagadta a vádat. Több tanút hallgatott ki a bíróság, akik előadták, hogy Bálint János minden ok nélkül verte meg a puskatussal Harmati Antalné.

Ítélethozatalra nem került sor, a bíróság bizonyításkiegészítés végett elnapolta a tárgyalást.

GYÁSZROVAT

Özv. Kiss Ferencné sz. Kovács Zsuzsánna vincellér neje, 78 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután kettő órakor lesz köztemetői ravatalozó teremből gör. kath. szertartással. Lakása: Borzsoyay u. 3. Pusztaí temetkezési intézet.

Özv. Szabó Ferencné Kiss Juliánna 80 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután háromnegyed négy órakor lesz köztemetői ravatalozó teremből református szertartással. Lakása: Vár u. 12. Pusztaí temetkezési intézet.

Özv. Fogarasi Istvánné Harsányi Zsuzsánna 81 éves korában elhunyt. Temetése vasárnap délután négy órakor lesz köztemetői II-A. sz. ravatalozó teremből református szertartással. Lakása: Ag u. 2. Pusztaí temetkezési intézet.

Köszönetnyilvánítás.

Ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet mindazoknak, akik felejtethetetlen testvérem, drága Máli néni, özv. Nimpher Lászlóné elhunytá alkalmából bánatunkban részvétellel osztoztak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút helyeztek.

A gyászoló család.**Köszönetnyilvánítás.**

Mindazoknak, akik Hangyel Jánosné édesanyánk elhunytá alkalmából mély bánatunkban vigasztaló szavaikkal részvétellel osztoztak, ravatalára koszorút vagy csokrot helyeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Özv. Kiss Imréné és a gyászoló család.

Köztemetői sírok gondozásához szükséges csekkek díjmentesen kiállítva is kaphatók: Pusztaí temetkezési intézetében, Kálvin tér 5. Telefon 33—90.

Köszönetnyilvánítás.

Ezúton mondunk fájó szívvel igaz köszönetet mindazoknak, akik felejtethetetlen emlékü feleségem, lányom és menyem elhunytá alkalmából bánatunkban részvétellel osztoztak, temetésén megjelentek, ravatalára koszorút helyeztek.

Dr. Zsögöd Andor.

Bagi István és családja, Zeögöd Jenő és családja.

Juniusban lesz a Városi Dalegylet háromnegyedszázados jubileuma

Az ez évben már eddig lezajlott és ezután lezajló nagyszabású helyi kulturális események sorában, de országos viszonylatban is jelentős helyet foglal el a Városi Dalegylet 75. esztendősi fennállásának rendezendő jubileuma.

Az országos sikerekben, sok külföldi elismerésben részesült nagyszabású dalosgyűlés június 12-én rendezi a 75-ik évforduló emlékeztető jubileumi ünnepségeit, amelyek között

egy válogatott műsori jubilaris díszhangversenyt a Csokonai-színházban kiváló előadóművészek és szólisták közreműködésével.

A dalegylet vezetősége és működő tagjai nagy lelkesedéssel készülnek, hogy a jubileumi ünnepségek mindenképpen méltóknak bizonyuljanak azokhoz a nemes tradíciókhoz, amelyeknek egyik legfontosabb sajtója, hű őrizője a hazai dalegyletek között éppen a Debreceni Városi Dalegylet.

LORD KALAP

tiszta nyulszőrből 12 divatszínben

14-80 P

Forgalomba hozza:

LORD
uridivat

Gyönyörű freskók fogják illusztrálni az egyetemen Debrecen kulturtörténetének legjelentősebb mozzanatait

Pénteki számunkban hírt adtunk arról az öröndetes hírről, hogy a kultuszminisztérium a debreceni egyetem építkezéseinek befejezésére 200.000 pengőt adott. A hatalmas összeg jó része az egyetemi aula teljes berendezésére fordított.

Felállítják az aulában a tanácsai pódiumot, elkészül az aula faburkolata, festése, a tanárok helye, a trónus, karzatok és ajtóképzések és ami az egész aula méltóságát és szépségét legjobban emelni fogja: az aula 5 hatalmas ablakára az üvegfestmények.

Az üvegfestmények már munkába is vannak adva. Róth Miksa kormányfőtanácsos, a híres szepesi üvegfestők utóda készíti el a hatalmas kompozícióju, gyönyörű képeket.

Sikerült megszerezni lapunk olvasói számára az üvegfestmények pontos terveit és ezt most közlé is adjuk.

A középső hatalmas ablakra legfelül Nagymagyarország címere kerül az angyalokkal, alá a debreceni református kollégium régi épületének a képe. Az alatt Debrecen város címere foglal helyet, legalul pedig a Tisza-család címere díszíti az ablakot.

A munkának ez a része már be is van fejezve és dr. Kiss Zsigmond tanácsjegyző, aki a munkálatokat Budapesten látta, a legnagyobb lelkesedéssel nyilatkozik róla.

A középső ablak jobb oldalán a másik nagy ablakot felül a genfi akadémia épületének a képe díszíti, középen az akadémia címere, alul Genf város címere. Baloldalon a zürichi egyetem épületének a képe, alatta Zürich egyetemének a címere, az alatt a kanton címere. A két szélső ablakon szintén a híres protestáns egyetemek képei díszlenek: jobboldalon a wittenbergi egyetem képe, címere és Wittenberg címere, baloldalon az utrechti egyetem képe, címere és Utrecht város címere.

Az öt hatalmas üvegfestmény méltó szimbóluma lesz annak, hogy a debreceni egyetem, az ősi Kollégiumnak az utóda, bástyája és végvára volt nyugat nagy egyetemei mellett a protestáns kultúrának és szellemiségnek.

Azt is közöltük olvasóinkkal, hogy az aula teljes berendezése az eredeti tervről ideiglenesen el fog térni, mert a tervezett freskókat a

nagy költségek miatt még csak egyszerű festéssel pótolatja a tanács. Azonban már is módunkban áll közölni olvasóinkkal az eredeti freskó-terveket is, melyeket az egyetemi tanács állított össze.

A tanácsai pódium mögötti falon három nagy kép lesz. A középső az első 1599-i subscriptiót ábrázolja a magistrátus, a lelkési kar és a Rector előtt. Jobboldalon a Kántus megalakítása lesz megörökítve, amint Maróthy professzor gyakorol az első négy kántustaggal, baloldalon pedig az a történelmi jelenet, amint az anglikán egyház által gyűjtött alapítványt Herring Tamás canterbury érsek átadja a két magyar diáknak, akik közül az egyik Wessprémi István.

Az énekkari emelvény mögött újabb három freskó lesz. A középső az egyetem központi épületének alapkövetelét ábrázolja, mely 1927 június 3-án volt, a jobb oldali Hatvani István professzort fizikai műszerrel együtt, a baloldali azt a történelmi jelenetet, mikor Révész Imre 1849-ben meg-

menti a kollégium könyvtárát az orosz katonák támadásától.

Ezen kívül freskók lesznek az aula egész mennyezetén. Középen hat kép: dr. Mártonfalvy György Nagyvárad eleste után Debrecenbe vezető a Rektorsága alatt maradt, nagyjából sebesült diákokat, akiket a debreceni tanács, a lelkészek, professzorok és a diákok fogadnak; Apaffy Mihály meglátogatja a Kollégiumot és meghallgat egy előadást; II. József trónörökös meglátogatja a Kollégiumot; a világháborúba vonuló teológusok; az 1918-i szabadságharc; Csokonai Vitéz Mihály.

A mennyezet két oldalán pedig a következő képek lesznek elhelyezve: régi kollégiumi diákok; a fűvészkert; a nagy könyvtár és Sinay Miklós; a wittenbergi magyar burse; nyomdász diákok; túzóltó diákok.

Mint már ebből is látszik a freskók méltóan fogják bemutatni a Kollégium és a belőle sarjadt egyetem életének fontosabb mozzanatait.

Intézkedések történtek a hortobágyi idegenforgalom növelésére

Az idegenforgalom fellendítése ügyében a város a közelmúltban fontos lépéseket tett. Az idegenforgalmi osztály vezetője megállapodott az Országos Magyar Vendéglétszámgyűjtő és az annak kiadásában megjelenő »Utazó könyve« című munkában nagy ismertetést közöltetett Debrecenről és a Hortobágyról. Bőséges propaganda anyagot küldöttek fel a Nemzetközi Vásárra és az autóbuszokon mindenütt idegenforgalmi hirdetőket helyeztek el. A budapesti MANSZ-nál karikás ostorokat és debreceni díszítésű könyvborítékokat tettek le bizonnyában.

Mivel a nyugateurópai vadászforgalom a közelmúlt eseményei miatt nagyon megcsökkent a Hortobágyon, kívánatos volt a szomszéd Németországgal való meg egyezés és a német idegenforgalom nagyobb fellendítése. Ezért az idegenforgalmi hivatal vezetője tárgyalásokat folytatott a Mitteleuropäische Reisebüro igazgatójával: Hahndorffal, aki szinte korlátlan hatalommal intézi a vadászati célokra kiadandó pengővaluta ügyeket. A tárgyalások eredményre vezettek s így

a nyáron valószínűleg sok német vendég lesz a Hortobágyon.

Ugyancsak fontos tárgyalásokat folytatott a hivatal vezetője a libavadászaton részt vett dr. gróf Zichy Nándorral, a budapesti idegenforgalmi hivatal vezetőjével.

Az áprilisi előkelő vendégek sorából ki kell emelnünk a veszprémi polgármestert és a főügyészt, Torma Géza államtitkárt és a német követet, Botjes Edzo holland újságíró, akik vadászaton vettek

részt a Hortobágyon, továbbá Debrecen vendégei közül Vallat francia képviselőt és azt a 105 tagú dán mérnökes csoportot, mely a »Alkaloida rt.« meghívására tett tanulmányi látogatást Debrecenben.

Az idegenforgalmi hivatal jelentése szerint, bejelentett külföldi áprilisban 179 fordult meg Debrecenben, bejelentett belföldi idegen 1981. Külföldi autó 6, belföldi, de nem debreceni körzetű autó 1958 haladt át a sorompókon.

Hungária filmszínház

Ma, vasárnap: 3, 5, 7, 9 órákor
hétfőn: 5, 7, 9 órákor
a szellemes vígjáték:

**Kékszakkál
8-ik felesége**

Főszereplők:
CLAUDETTE COLBERT
és GARRY COOPER.
HIRADÓBAN
a tiranai királyi mennyegző!

Az Apollóban

Ma, vasárnap utoljára:
1/3, 1/5, 1/7, 1/9 órákor.

Két fogoly

Zilahy remeke
BAJOR GIZI, JÁVOR,
RAJNAY és CSORTÓ
főszereplésével.
HIRADÓ!

Az idők változnak

de nincs változás az Aspirin-tabletták minőségében. 40-éves gyártási tapasztalat és kiváló szakemberek tudományos ellenőrzése szavatolnak az Aspirin mindig változatlan minőségéért, türethetőségéért és hatékonyságáért.

ASPIRIN
TABLETTÁK

DE ÜGYELJÜNK MINDIG A BAYER-KERESZTREI DE ÜGYELJÜNK MINDIG A BAYER-KERESZTREI DE

Saját készítményü ernyőket legolcsóbban az

Ernyő szalonban
vehet. Javítás, áthuzás
Piac-utca 77. Linoleummal szemben

Anglia és Franciaország demarsban intették Csehországot a legszélsőbb engedékenységre

Páris, május 7. A francia és az angol külügyminisztériumban megtehték az előkészítő lépéseket a diplomáciai akcióra, amelyet Franciaország és Anglia a szudétánemet kérdésben tenni fog Prágában és Berlinben. A mai reggeli lapok közlik, hogy Prágában egyidejű angol és francia demars lesz, Berlinben pedig csak angol.

A párisi lapok értesülése szerint a francia és az angol kormány Prágának nem fog semmiféle konkrét javaslatokat ajánlani, hanem csak

a fejlemények szükségszerű következményeire

fog figyelmeztetni. Berlinben a diplomáciai lépés néhány nappal a prágai demars után fog megtörténni. Henderson berlini brit nagykövet nem csupán Göring porosz miniszterelnökkel, hanem Ribbentrop birodalmi külügyminiszterrel is tárgyalni készül, mihelyt Ribbentrop visszatér Rómából, ahová elkísérte a birodalmi kancellárt. Az angol nagykövet — mint a Petit Parisien és a Matin egybehangzóan közli — a berlini kormányt azt a kérést fogja előterjeszteni, hogy

érvényesítse befolyását Henlein Konrádnál és igyekezzék őt békülékenységre bírni.

A Petit Parisien megjegyzi, hogy Németország aligha fogja az angol kormány kívánságát első szóra visszautasítani, hiszen az a tény, hogy Chamberlain miniszterelnök nemcsak a közvetítő szerepét hajlandó vállalni a középeurópai kérdésekben, hanem bonyodalom esetén bizonyos kockázatot is kész magára venni, nem maradhat hatás nélkül Berlinben.

Belgrád, május 7. A kormányhoz közelálló »Politika« közli, hogy Bárdossy László bukaresti magyar követ a szinajai konferencia alatt kormány nevében a kisanant külügyminisztereinek javaslatokat tett, amelyeknek sarkpontja az, hogy

a kisanant kormányai a magyar kisebbségeknek ugyanolyan bánásmódot biztosítsanak, mint aminőt a szudétánemetek maguknak kívánnak.

A kisanant-konferencia záróülését megelőzőleg a három külügyminiszter egész éjszaka, hajnali 4 óráig tanácskozott a magyar követelésekről. A külügyminiszteri értekezlet után Bárdossy László magyar követ elutazott Szinajából. A »Politika« értesülése szerint a szinajai konferencián nem jutottak kézzelfogható eredményre, de a kisanant köreiben erősen bizakodnak, hogy a tárgyalások Magyarországgal hamarosan kedvező mederbe fognak jutni.

London, május 7. Az angol sajtó egybehangzó értesülése szerint Newton prágai angol és Delacroix prágai francia követek kormányai nevében ma azt a barátságos tanácsot adják a csehszlovák kormánynak, menjen el az engedékenységre legvégső határáig a ki-

sebségi kérdés barátságos megoldása érdekében.

A Daily Herald szerint a következő nyomatékosan sürgetik majd a prágai kormányt, ne csak de jure, hanem de facto is hozza létre azt az állapotot, amely szerint Csehszlovákia nem »csehszlovák nemzeti állam«, amelyben a németek, magyarok és más nemzetiségek csak kisebbségek, hanem

olyan állam, amelyben valamennyi nemzetiség teljesen egyenjogú társ

és jelentékeny önkormányzatot élvez mindenütt, ahol az önkormányzat földrajzilag megvalósítható.

Hangoztatni fogják a követek, hogy Anglia nem akar beleavatkozni olyan kérdésbe, amely Csehszlovákia belügye, de szükségképpen érdeklődni kell eziránt a kérdés iránt, amely a kontinens békéjét érinti. Hangsúlyozni fogják, hogy nemcsak tettekre, hanem nagyon gyors tettekre van szükség.

London, május 7. Mint a Reuter-iroda Prágából jelenti, Newton prágai angol követ szombat délután 4 órakor

Interpelláció a városnál az építkezések ügyében

Pataky József törvényhatósági bizottsági tag a következő interpellációt jelentette be a polgármesterhez:

A város műszaki ügyosztálya saját hatáskörében hozott legújabb rendelkezése szerint az újonnan emelendő földszintes épületeknél 48 cm.-ben állapított meg a fal vastagsága köröskörül. Ez azt jelenti, hogy köröskörül főfalak 48 cm.-nél vékonyabbak nem lehetnek. A műszaki ügyosztály azzal indokolja meg ezt a követelményt, hogy az újonnan emelendő épületek vékonyabb falakkal igen könnyen nedvesekké válhatnak, holt ez az érv nem állja meg a helyét, mert

vastagabb fal éppúgy felnedvesedhetik nagyobb terjedelménél s szivóképességénél fogva, ha rossz a szigetelés, tehát a szigetelésen mulik, az, hogy a fal nedves-e és milyen mértékben.

Az új épületeknél emelendő falaknál a műszaki ügyosztály által megkívánt differencia egy kis épületnél is 4-5 ezer téglá többletet jelent, ami

egyrészt az építelőre hátrányos, mert több költséget jelent, másrészt az építőiparosra is hátrányos, mert nem tud munkához jutni

amiatt, hogy a rendelő a költség-többlet miatt inkább lemond az építkezésről, mitsem a kívánság szerinti építkezést végez esse, nehogy ezáltal terhei feleslegesen megszorodjanak.

Hajlandó-e a polgármester úr odahatni, hogy ezen súlyosan sérelmes rendelkezés módosíttassék, vagyis hagyassék meg az a korábbi gyakorlat, amely a múlt év őszeig fennállott vagyis a főfal (az ucca felől) 48 cm. vastag, míg a többi körülvevő falak pedig 30

a cseh külügyi hivatalban járt, ahol Krofta cseh külügyminiszterrel a legnyomatékosabban közölte, hogy

a legnagyobb mértékben kiánatos, hogy a kormány a szudéta németekkel folytatandó tárgyalásai során menjen el az állambiztonságával összeegyeztethető engedékenységre legvégső határáig.

La Croix francia követ hasonló lépést tett a prágai külügyminisztériumban.

Sir Newille Henderson berlini angol nagykövet, a német külügyi hivatalban Wörmann államtitkár előtt ugyancsak szóbahozta az ügyet.

A Reuter-iroda úgy tudja, hogy a látogatás a Csehszlovákia vonatkozó londoni angol és francia megbeszélések eredménye. A nagykövet nyilván közölte a Prágában tett lépést és kifejezte Anglia kívánságát a probléma békés elintézése érdekében.

Párizs, május 7. A sajtó köréből továbbra is erőteljes tiltakozások hangzanak el az ellen a gondolat ellen, hogy Franciaország a csehszlovák kisebbség kérdéséből kifolyólag háborúba keveredne Németországgal. Az nem csupán örültség, hanem egyenesen bűn volna — írja Leon Daudet az Action Française főszerkesztője, ha ilyen kalandba keveredne csupán azért, hogy teljesítsük Locarnoval együtt érvénytelenné vált kötelezettségeinket. Ez a kaland talán megfelel Moszkva és a szabadkőműves páholyok óhajátainak. Tudott dolog, hogy

Philippe Berthelot, aki a francia külpolitikát a csehszlovák szövetéség vágányaira terelte, Benes megfizetett embere volt,

de túlságosan tragikus volna, ha annak a gaffickónak a büneiert egy újabb francia-német háborúval s két millió fiatal francia életével kellene megfizetnünk.

em. vastagok lehettek? Ez az épület szilárdságát egyáltalán nem befolyásolja, amint erre a múltban példa soha nem is volt és a kisebb emberek is akik egész életükön keresztül az utolsó filéiket megtakarítva odatörekedtek, hogy egy családi házat építhessenek és ezzel Debrecen város szociális viszonyait megjavítsák, ne legyenek kénytelenek az építkezésről lemondani,

ugyanahkor a kézműiparosok — ilyen súlyos munkanélküliség idején — a kínálkozó munkaalkalmaktól ne fosztassanak meg.

Ez a városnak pénzébe egyáltalán nem kerül és semmiféle miniszteri rendeletbe nem ütközik, sőt az építetők új adófizető alany szaporulatot jelentenek és a kézműiparoság is hozzá van segítve a kínálkozó munkaalkalmakhoz.

Anyakönyvi hírek

Születések: Tukacs László gépapoló, Szikgát 417., fiú János; Miskolci István fm., Haláp 1-b. leány Pirooska; Mózsik Imre dohánygyári munkás, Budai Ézsaiás u. 61., fiú István; Kereszi György fm., Hadházy Zsigmondtelep, fiú Tibor; Rácz József fm., Hajdúszovát, fiú József; Hilez József kárpitóság, Thaly Kálmán u. 6., fiú József.

Házasságkötések: Papp Lajos községi tiszviselő Balmazújváros—Ujvári Olga Akácfu u. 5. Kozma Péter kőfaragó s., Dorottya u. 3.—Csáki Róza Tanító u. 10. Nyaguly Ernő Világítási Vállalati raktárnok, Varga u. 22.—Szabó Erzsébet Homok u. 110. Kardos József boltiszolga, Oláh K. u. 51.—Varga Erzsébet Bezerédi u. 36. Szabó Lajos autószerelő s., Pacsirta u. 32.—Szabó Jolán Andrássy út 15. K. Kovács László gépkocsivezető—Szabó Margit Egyetem. Éles Sándor városi alkalmazott, Honvéd u. 44.—Sápi Róza Wolaffka u. 11. László József

MEGNYILT ÚJ ÜZLET!

Tekintse meg dűsan felszerelt raktáramat vételkényszer nélkül!

Budapesti Bútorcsarnok
HUNYADI UCCA 2. Royal-épület
TELEFON: 12-35.

Férfiszabó s., Csillag u. 63.—Bajdó Erzsébet Meszena u. 10. Olajos Zsigmond cipész s., Sarok u. 15.—Tóth Pirooska, Széchenyi u. 22. Dalmi Gábor hentessegéd, Uj ucca 26.—Sallai Margit, Keresztesi ucca 9. g. Gelenesér András OTI tisztviselő, Teleki ucca 9.—Nagy Erzsébet, Szoboszlói út 10. sz. Fejér Gyula m. kir. főhadnagy, Tompa Mihály ucca 8.—Nagy Ilona, Budai Ézsaiás ucca 3. Kozma Mihály, Simonyi út 4.—Peterle Ilona, Püspökladány. Vértessy Ferenc kereskedő, Balogh Mihály ucca 6.—Máté Ilona, Mester ucca 5.

Halálozás: Baráth Imre ref. 9 éves, Pesti ucca 4. szám.

METEOR MOZI MŰSORA

Vasárnap utoljára 3. 5. 7. 9 órakor.
»TOROCKÓI MENYASSZONY«
Kisérőműsorban: HIRADÓ — REPÜLŐ HÁZ.

Folyvást gazdagodik a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Arumintavásár idegenforgalmi nagyhete

A Tiszántúli Ipari Vásárt rendező kereskedelmi és iparkamara mindent elkövet annak érdekében, hogy a kiállítás és vásár alatt mentől több olyan esemény legyen, amely kívánatosá teszi a nem debrecenieknek azt, hogy ebben az időben Debrecenbe jöjjenek s a kiállítás hete a maga eseménygazdagságával Debrecen életét is mentől színesebbé tegye.

A kereskedelmi és iparkamarának ez a munkája különösen nagyfontosságú a jelenlegi viszonyok között, amikor a tárgyalás alatt álló törvényjavaslatok az ellentéteket különösen kiéleltik, holott most van a legnagyobb össze fogásra szükség.

A kereskedelmi és iparkamara minden jószándékú erőt össze akar fogni és éppen ezért megkereséssel fordult Debrecen város egyesületeihez, hogy a Tiszántúli Ipari Kiállítás és Vásár alatt rendezzenek valami olyat, ami alkalmas arra, hogy a kiállítás idején a programot szebbé és gazdagabbá tegye.

Örömmel kell megállapítani azt, hogy a Debreceni Repülő Club repülőkiállítása mellé kíván felsorakozni a Légvédelmi Liga légügyi bemutatójával, Debrecen város kertészei a kiállítás előtti parkot gyönyörű virágkiállítással virágba fogják borítani, a Bélyeggyűjtők Egyesülete bélyegkiállítást kíván rendezni; a Keletmagyarországi Baromfitenyésztők Egyesülete nagyszabású baromfi kiállítás rendezését tervezi.

A kamara megkereste a forntharcosok egyesületének elnökségét, hogy az augusztus hó 28-ra tervezett zászlószentelési ünnepségüket a kiállítás idején tartassák. A kiállítás idejében a Debreceni Iparos Lalegyet a dalos egyesületek országos szövetségének jóváhagyásával számos dalegyesület részvételével Csokonai-dalünnepet rendez.

— Megrúgta a ló, eltörte a lábát. Kozma Sándor uccaseprő szombaton délután egy lovat akart hazahajtani a Hargita uccára. A ló kirugott és a rugás a ballábát törte Kozmának.

Agy-ügy

Ingóvagyronrongálás címén jelentette fel a lakásadója Kala István cipészszegédet, aki a feljelentés szerint, egy februári éjszakán minden ok nélkül végezte volna el az éjszakai ágytrancsrozást.

A járásbíró előtt a sovány, feketekepű kis cipészszegéd nem is tagadta az ágydarabolás vádját. Az ellen azonban tiltakozott, hogy minden ok nélkül végezte volna el az éjszakai ágytrancsrozást.

— Ha elmondom a dolgokat, mindenki meg fogja érteni. Nem vagyok én bolond, hogy minden ok nélkül, daraboljam szét az ágyat!

— És elbeszélte az okot...
Ő egész nap dolgozik, dolgoz, munkás ember. Este halálisan kifáradva ment haza, olyan fáradt volt, hogy alig tudott levelekedni. Ahogy lefeküdt, már aludt is. De nem sokáig. Mert egyszerre csak olyat dörrent alatta az ágy, hogy azt hitte, leszakadt a mennyezet és kilyukadt alatta a föld. Pedig csak az ágydeszkák törtek le.

Kiszállt az ágyból. Keservesen álmos volt, de kirakta az ágynevet és visszarakta az ágydeszkákat. Fél óra alatt készen is volt. Visszaszállt az ágyra.

De még el sem helyezkedett, amikor azok a piszkos ágydeszkák újból kiugrottak alóla. Megint kiszállt az ágyból és rendbehozta a deszkákat, aztán nagy óvatossággal ismét felült az ágyra. Gyengédén fektetett a párnák közé, mozdulni sem mert, nem is történt semmi baj: szépen elaludt. Almodott is, nagyon jó volt. Ott tartott éppen, hogy a talpalatnyi verseny nagydíját át akarta neki adni a Főcipész, amikor az ágy újból megindult alatta.

Hát igen, letört megint a nyomorult. Most ott fektetett a halom deszka között, de semmi kedve sem volt felkelni. Egy fene, ő nem bírja, alszik a földön, övele nem fog kijátszani ez a piszkos ágy. Ő álmos és aludni fog! Elhelyezkedett a halomban és behunyta a szemét: hol is tartottunk?... Tehát jött a Főcipész, egyik kezében a nagydíj, háromlábú széken jött vágatva és szék nyerített a büszkeségtől. És 6. Kala István cipészszegéd... Mégsem lehet így aludni, hiába! A deszkák nekifeküsznek az oldalának és szúrják és rágják és nyomják és nem hagyják, nem hagyják az Istennek sem!

Ki az ágyból! Az ágynevet kieszorí! A deszkákat felszedni! Berakni! Az ágynevet is! Na most, várjunk Előbb kipróbáljuk, lassan óvatossággal megnyomogatjuk; — nagyszerű! Erős, mint a szikla, te lehet fektüdni.

— És lefekszik. És abban a pillanatban leszakadnak újból a deszkák.

Ki az ágyból! Elő a baltát! Envelem játszol?! Envelem játszol?! Rendben van! Bumm, recs! Bumm, recs! Bumm recs!

Hát így történt. Isten a tanuja, hogy nem ok nélkül tette.

— Erős felindulásban elkövetett szándékos ágyölés büntette — mondja tréfásan a bíró és bekülsre szólítja fel a feleket.

Nem is megy nehezen a béke. Mert Kala az ágydarabolásért, kártérítés fejében csinált egy cipőt a háziasszonynak, meg aztán az ágyat is megcsináltatta. A sértett visszavonja feljelentését, mire a bíróság megszüntette az eljárást a cipészszegéd ellen.

— Csak aztán többet ne csináljon ilyet — mondja a bíró Kalának, aki kijelenti:

— Ez volt az utolsó, bíró úr. — Mert most már diványon alszom.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSAG-ban hirdető cégeknél!

Nagyszerű tavaszi bevásárlási alkalom.

Divatáru		Női divat		Uri divat	
Sottis taft	legújabb színekben és kockákban 2-28 1-25	Short selyemharisnya	finom műselyem fonalból 1-28 0-98	Selyem ing	Lidó műselyem fonalból hosszú ujjú 5-50 rövid ujjú 4-80
Mosó cloke	Goldberger gyártmány pazar mintákban 1-35 1-28	Selyemharisnya	vékonyzáru Fehér, Rózsá vagy Arany Rózsá primaműselyem fonalból 1-95 1-78	Selyem ing	Opalin vagy Árpád műselyem fonalból hosszú ujjú 6-80 rövid ujjú 6-80 5-50
Flokon	és gyűrhetően vistra, imprime mintákban 1-65 1-45 1-28	Selyemharisnya	hájszálvékony finom műselyem fonalból Dáry v. Dominó 2-75 2-20	Kötött ing	prima minőség, minden színben, 3-as hosszú ujjú 1-90 rövid ujjú 1-70
Vászon imprimé	szalung színessel, kiváló mosó 2-20 1-58	Kombiné	matl vagy fényes, izléges kiállítás 2-48 1-90	Kötött ing	Slófok vagy Sudán márkás minőség, 3-as hosszú ujjú 5-20 3-40 rövid ujjú 4-20 2-60
Divat piké	ujdenság, színes beszélt csillogással 1-90	Matt kombiné	sármóz selyem finom műselyem fonalból 3-30 2-98	Divat sport ing	puplin vagy puplinett anyagból, kiálló szalag 5-90 4-90 3-60
Imprimé crepe de chine	csuda-szép mintákban 3-20 2-60 1-98	Selyemnadrag	nyitott száru vagy svájci kötésű finom műselyem fonalból 1-38 0-88	Puplin ing	selyemfényű anyagból puha vagy kemény galterrel 6-50 5-50
Faháncs	műselyem fonalból, különleges mintákban 3-60 3-40 2-58	Selyemnadrag	matl gumis és tánc fazon, finom sármóz műselyem 1-75 1-58	Színes hálóing	szintartó pastel színekben, szép fazonban 6-50 4-90
Flamisol imprimé	divat mintákban és színekben 2-68	Női hálóing	finom sármóz műselyem fonalból, pazar színekben 6-50 5-40	Pijama	prima beszélt puplinból vagy seifróból, divat csikkal 10-80 8-50 6-50
Selyempiké	kiváló műselyem fonalból, pastel színekben 3-20 2-98 2-80	Melltartó	finom sármóz műselyemből, oiszes csipkevel 1-48 0-75	Alsónadrág	rövid gombos, színes puplinett vagy seifróból 1-98 1-80 1-25
Santung	ujdenság a legújabb színekben 3-80	Női glasse bőrkesztyű	a legújabb fazonokban, divatszínekben 4-50 2-95	Férfi sokni	és harisnya sport nadrághoz 1-28 0-58 0-58

Divateryők CSILLAG TESTVÉREK
bordűrös és divatnyéllel 5-50 4-90 4-20 3-60
Piac- és Simonffy-utca sarok

Az ember élettartamának meghosszabbítása érdekében kutat dr. Törő Imre, az Esterházy-díjas fiatal debreceni tudós

Az Esterházy-díjjal kitüntetett orvosok közül dr. Törő Imre debreceni élettani intézeti tanársegédnek a díjakat kiosztó bizottság — mint ismeretes — 3000 pengő jutalmat ítélte oda. Nem első kiüntetés ez a fiatal ambiciózus debreceni tudósra. Alig két hónappal ezelőtt jött vissza Amerikából, Newyorkban, a Columbia-egyetemen dolgozott másfél évig Rockefeller ösztöndíjjal.

— Engem a fejlődésmechanika és a sejt potenciális kérdése foglalkoztat már 12 éve.

Legutóbb Amerikában a Columbia-egyetemen dolgoztam a Rockefeller Foundation jóvoltából és természetesen, hogy megkezdett kutatásaimat nem hagyom abba, sőt itthon szeretném a munkát még jobban felfokozni. Mert hiszen a kutatásnál minden csak az idő kérdése. Mindenhez idő és pénz kell. Európai államok orvostudományát illetően a magyar orvostudomány fejlettségét tekintve cseppet sem állunk hátrább, mint akár a németek, vagy a franciák, de Amerika bizony már előrébb jár. Ennek oka elsősorban az amerikai gazdasági helyzet. Amerikában mindenhez van elegendő pénz és idő. Epen ezért óriási jelentőségű az Esterházy-alapítvány, mert a magyar kutatók igen szegények. Legtöbbje olyan helyzetben van, hogy nem képes még a munkájához olyannyira szükséges külföldi folyóiratokat és munkák előfizetésére sem.

Amerikában egész más a hely-

zet. Az amerikai közvéleményt nagyon érdekli minden, ami az orvostudománnyal összefüggésbe hozható és az irányvonal kutatásokra a megfelelő tőkét is rendelkezésükre bocsátják a kutatóknak. Persze, még ma is a leghatalmasabb ilyen fundáció a Rockefeller-alap. En is ez alap jóvoltából tölthetem másfél évet a Columbia-egyetemen. És még egy jelentős dolog: amíg a kisebb államokban, így Magyarországon is a kutató munka az egyetemeken belül folyik és a kutatók idejének egy részét az orvostudomány is lefoglalja, addig Amerikában a kutatómunka az úgynevezett kutatóintézetekben folyik.

En Debrecenben és Budapesten végeztem az orvosegyetemet. Aztán Huzella professzor úr oldala mellett kezdtem buvárokodni és a fejlődésmechanika, a sejt potenciális kérdése foglalkoztat.

A fejlődés érdekel, azok az erők, melyek a normális fejlődésben a szervezetet kialakítják.

Az eddigi orvostudomány nélkülözte azokat az eszközöket, melyekkel ezek a kérdések megközelíthetők. Epen ez az oka annak, hogy az ébrényi életjelenségekről és azok törvényeiről meglehetősen keveset tudunk. Az ébrényi szervezet minden egyes sejtje sokkal nagyobb képességekkel rendelkezik, mint a felnőtt szervezet sejtjei. Kísérleteimmel épen ezeket a nagyobb képességeket kísérlem meg kihasználni a gyógyítás szolgálatába állítani. Er-

tem ezalatt azt, hogy az ébrény különböző szerveiből előállított anyagok hatásait, már felnőtt szervezetre gyakorolt hatásait, kell megvizsgálnunk és ezek által a hatások által a felnőtt és előregedett sejteknek felhívó képességeket szeretnénk kinyújtani.

Ez röviden azt jelenti, hogy a mi munkánkat az emberi élettartam lehető leghosszabb időre való kitolásának szolgálatában indult el.

Hogy kitaró munkára van szükség az bizonyos. Hogy e munkának mikor lesz meg a pozitív sikere, azt én most még nem tudhatom megmondani, de ez a kérdés meg lesz oldva...

Beszélgetésünk további részén elmondta még a fiatal debreceni tudós, hogy kísérleteit fehér patkányokon végzi, de ezekben a kísérleti állatokban Magyarországon most nagy a hiány. Olyan nagy, hogy a fehér patkányokat Bécsből kell hozatnia.

— Az Esterházy-díjból a kísérletekhez szükséges műszereimet szeretném gazdagítani. Persze, ma már a film elmaradhatatlan kelléke a kutatóknak, de az annyira szükséges vetítógép megvételéről ma még álmodnom sem lehet.

Pérez, pénz, pénz kell a kutatáshoz és idő. A terület, melyen az orvos dolgozik, óriási.

Ezeket mondotta el dr. Törő Imre, a fiatal debreceni tudós, aki az emberi élet határának kitolása érdekében fárad, dolgozik.

Barabás Sári és Curia Hédy

zongorakettőse az Arany Bika Fehér Szalonjában

Hamistanuzási per lett a pincében felrobbant 76 hektó bor ügyéből

Uj fórumokat jár meg a tizenöt esztendő bonyodalmás kérdés

Furesa bünper foglalkoztatta a napokban a debreceni törvényszéket. Az ügy előzményei annakidején már foglalkoztatták a nyilvánosságot.

Az előzmények még 1932-re vezethetők vissza. Ekkor kezdődött egy per dr. Vargha Imre ügyvéd és Nagy József vendéglős között. Vargha Imrénék a Csapó uca 40-b. szám alatt van a háza, míg a Rákóczi uca 3. számú ház Nagy József tulajdona volt. A két ház udvari frontja összeért és egy tűzfalal volt elkerítve.

Emiatt a tűzfal miatt tört ki aztán az áldatlan pereskedés, ami még most is folyamatban van.

A tűzfalal elkerített kis területről Vargha Imre azt állította, hogy az övé, míg Nagy József is sajátjának jelentette ki. Per keletkezett, amelyet végül is az ügyvéd nyert meg. Vargha Imrénék sikerült bizonyítani, hogy a tűzfalal elkerített részt tévesen telekkönyveztek, mert valójában az ő házához tartozik. Ugyanakkor dr. Vargha Imre kérte a bíróságot, hogy Nagy József terhére ítéljen meg számára 3000 pengőt, mint tehermentesítési összeget.

A bíróság mindössze 300 pengőt ítélt meg, később azonban ezt az ítéletet is hatályon kívül helyezte. Időközben azonban nagy események történtek. A bíróság ítélete után

dr. Vargha Imre megjelent Nagy József házában és a borospincében végrehajtást fogaloztatott.

És ami ezután történt, akörül folyik még mindig a pereskedés, sőt hamistanuzási bűnügy is lett belőle.

Nagy József ugyanis azt állítja, hogy dr. Vargha Imre a végrehajtás fogaloztatása után azalatt, míg ő nem tartózkodott odahaza, megjelent a házában és egy lakattal felnyitotta a borospincét. Odalent — állítja Nagy József — lepecsételte a boroshordókat, szegceket vert beléjük, mégpedig olyan erővel, hogy a bor forrni kezdett.

Nemsokkal azután történt, hogy egy napon hatalmas detonáció rázta meg a Rákóczi uca 3. számú házat. Mindenki lerohant a pincébe, ahol megállapították, hogy 76 hektoliter bor felrobbant és teljesen előntötte a pince földjét.

Nagy József azt állította, hogy a bor robbanása dr. Vargha Imre pecsételése és szegceselése folytán következett be s emiatt 16.000 pengő erejéig kártérítési pert indított az ügyvéd ellen. A per a debreceni járásbíróság elé került.

Dr. Vargha Imre a per folyamán tagadta, hogy az ő eljárása révén következett be a robbanás. Kijelentette, hogy másodjára egyáltalán nem járt foglalni, illetve pecsételni Nagy József borospincéjében. Egyébként az adóhivatal is foglaltatott Nagy Józsefnél és nem az ő általa lefoglalt borok, hanem az adóhivatal által lefoglalt borok robbantak fel.

Hivatkozott az ügyvéd külöben a városi adóhivatal megállapítására is. Nagy József ugyanis a robbanás után a városi adóhivaltól kérte, hogy a felrobbant bormennyiség árát írják le az adótarozásból.

A város szakértőt küldött a helyszínre, aki megállapította, hogy a robbanás kizárólag Nagy József gondatlansága miatt következett be.

Vargha Imre dr. ennek alapján is hivatkozott arra, hogy ennek

alapján őt sem lehet elmarasztalni.

A bíróság tanukat is hallgatott ki, akik részben Nagy József mellett vallottak. Ezek a tanuvalloások azonban nem voltak eléggé megnyugtatóak annak megítélésére, hogy a robbanást valóban dr. Vargha Lajos közbejárása idézte elő és ezért a bíróság Nagy Józsefet elutasította keresetével.

Az ügy ezzel még nem fejeződött be. Dr. Vargha Imre most már hamis tanúzás miatt feljelentést tett

a perben hamis tanuvallomást tett Györi Julia, Boros Mihály vasútas és Roskovitz Artur hírlapíró ellen. Valamennyien ott tartózkodtak Nagy József vendéglőjében, amikor a robbanás történt.

Mindhárman most kerültek hamis tanúzással vádolva a törvényszék Főványessy-büntetőtanácsa elé. Mindhárman tagadták a vádat, kijelentették, hogy valamennyien igazat vallottak. Különösen Roskovitz Artur tett érdekes vallomást. Elmondotta, hogy földrengésszerű robaj hallatszott a pincéből, mire valamennyien lerohantak. Odalent megdöbentő látvány fogadta őket.

A hatalmas hordókból vastag sugarakban ömlött a bor, a földön már valóságos tenger volt. Olyan volt az egész, mint ha árvíz lepte volna el a Nagy József pincéjét.

Az ügyész vádbeszéde után dr. Róth Imre mondotta el védőbeszédét és a vádlottak felmentését

FIGYELEM!

Mielőtt lakását kifestetné, ajtóit, ablakait, butorát kényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot

SZEKERES festővállalattól

Debrecen, Homok n. 122.
Telefon 13-19.

ABLAKOK

Irta: SZIRMAY GIZELLA

Nem sokat látni rajta: a Balogh kovács házat, — hosszú deszkapalánkot, mögötte ácsorgó néhány görbe gyümölcsfát, embertelen, unott kisvárosi utcát. — Abiák. Urias. Redőnyös. Szép mintájú fehér függönye háromszobás tisztviselő részletre keményen megnékülözött finomkodó otthon takar. Párkányának szélét, a mattgyalual hullámos lépcsőre gondosan leszedett élet most vandál tú pusztítja: Picurka, csillogó rendes varróti. Egyszer csak megállt a düftin nadrágkán, pihent egy cseppet, aztán a deszkán, hegyével a festéket is alig érintve karmolgatni kezdett. Pontokat szurt köralakban, mélyebben ovalba, majd egy hirtelen rántással erőset belevájt. A felmárt lakk és festék, gömböcskévé hönnörödvé emelkedett ki a barázda végén. Nézte és gyorsan másik árkot is mellé hasított. Hamar a harmadikat, utána a többit. Aztán keresztbe kezdte: — Most már a fa rostjai is feltépődtek. Szálkásos felporzó parányi festékrészecskékekkel betömött pár centis ronesolás csunytotta egy-kettőre a fehér, sima deszkapalot... akkor ijedten rátapasztotta a tenyerét. Szomorkás arcú, vékony kis asszony. Felületes idegnek leányának nézik, a rosszabb szeműek még gyerekeknek.

— Te kicsoda vagy kedves? — szöfittotta meg vagy egy éve, nem sokára hogy idejöttek Szitás Mari néni a templomba. A mögötte levő padból, felágaskodva és füléhez hajolva kérdezte. Apró madárláb kezével a vállát is megrázta gyöngöden, mert nem gondolta, hogy hozzá szólhatnak így. A Szi-

geti jegyző felesége, mondta meglepetten és mosolyogva.

— Igeen?... ült vissza elhülten a nagy borfőzőkendő kis öreg s dühösen sugta tovább Barna néninek azt mondja, az új aljegyző felesége... De a mindenre ügyelő Barna néni rendjén valónak találta a dolgot. Manapság olyan sok cifrázkodó mihaszna felleszi a kalapot, hordja magát uriasan, csak meg kellett tudni nem-e valami nagyralátó süldelék ült be az uriaszonyok padjába...

— Ide-oda csuszlatja kezét, erősen lezorítva a párkányon. Nem meri fölvenni, — és messziről, sok év kódén át felé nyílik egy másik ablak, egy régi ablak.

Széles, erősen tiltott íróasztal terpeszkedett előtte. A pipatórium közt átbujva, behuzott fejfel, vigyázva préselte be ötvenesnyi magát az íróasztal és ablak közti résbe egy Mikulás reggel. Izgatott kis keze hevesen ránt ki egy hegyes cukrosstaniclit a tegnapi hólé csatakos nyomát minden puculás ellenére magán viselő cipőkéből. Belenéz a cipőbe, rázza, semmi más. A másikhoz nyúl, — üres.... Bontja a zacskót, — málnacukor, amelyet minden héten két-háromszor is hozattatott a nagyapja, mióta itt van náluk, a papír is a Zelenák boltos szürke hegyes zacskója...

Kövék könnyek futják be szemét, otthon, otthon most vajjon mi minden lehet?... Puttonyos krampusz biztosan és piros Mikulás... Csokoládé cilinder, mint tavaly. Sárga átlátszó papírban nagy csomó szalmiák cukor, — úgy osztotta el huga... Neki titokban többet osztott, mert ő nagyon szerette.

Míg végiggondolja az otthoniak nagy-nagy örömét családott keze kar-

jára hajtott feje alól a rollóhoz nyúl. Tapogatja, hajlítgatja. Fogvájónál alig vastagabb hosszú pálcikák vannak beszedve s az egyik váratlanul elpatlan a hajlítástól. Összeretneve felpillant, de vissza ejti fejét az ablakdeszkára és előbb félve, aztán nekibátorodva, majd gonoszul és örömmel tördeli, roppantgatja a kis fácskákat. Tízet. Húszat. — Már nem is sír, csak rongyolja, tépi a rolletát. Mire nagyanyja a szobába lép egész alsó része lefityedt cafat.

Kikap persze. Kezére vernek, szidják. — Nem bánja.

... Majd, egy későbbi ablak. Hosszan végig látni az utcát belőle. Heskovics Lipót — betűzi sok évig a szemközti ház szesznyakereskedőjének fekete-ezüst cégtábláját: Heskovics Lipót... Visszafelé is — topil scivokseh, ezt nehéz kimondan scivokseh, — és a borkereskedő meg az öházuk kztí uccán a felvidéki város főuccáján átvonul a háború.

Kaftános, hosszú dugóhúzó zsídók özőnlík el, — az orosz betörés elől menekültek ide.

Pihenő német dzsidás ezred trénje áll napokon át rajta. Ott élnék, főznek és alszanak a járda szélén, az ablakok alatt végig. Messziről ágyúörgés morog sokáig.

Rokkant katonák jönnek csoportosan a városon kívül épült barak-kórházból. Kopog a falábuk, rongyos, megfeketedett vérpecsétes a ruhájuk.

Az uccán lövöldöznek, a templom előtt akasztanak, a hegyekről, keresztül a városon, a barakat ágyúzzák, mert már elmúlt a háború. Ő nem érti, nem hiszi, kicsi még akkor. A srapel visong, a gránát mielőtt robbanna úgyszólván megáll a levegőbe egy pillanatra a szomszéd Takács bácsiék

kertje fölött, de mégis jóval messzebb durrant szípkorkázza széjjel, de csak úgy látszik, mintha az almafák fölött volna.

Az uccán járni, kapukat, ablakokat kinyitni nem szabad. A kapun belőnek. A hátsuló lakás konyhaajtójába csapódik a golyó.

Cseh katonák szállják meg a várost, aztán újra vörösek, egyszer székelyek...

Ismét csehek jönnek. Elöl biciklisek, előre szegelt fejfel, gyanakvó, vad nézéssel. Két kezükbe a kormányhoz szorítva fenyegetően revolverek merednek. Utánuk gyalog, teherautón ágyúk jönnek, nagyon sokan jönnek...

Aztán igazán csend lesz.

Kisebb falusi ablak, a sáros úton Szigeti jegyző megy. — Menyasszony vagyok, most már én menyasszony vagyok, mondogatja és mert az iskola-társnői, barátnői közül még egy sem menyasszony, hát örül is neki. Hogy az a sarat kerülgető esküfényes, vadidegen, nyurga ember a vőlegénye, Szigeti a vőlegénye, azt már rosszabb végig gondolni.

Egy, kettő, három, — számolta a parochia ablakán belétszó szemközti ház ablakait. Egy, kettő, három. A ház előtt álldogáló nyestetlen akácokat is megszámlolja míg a pap a harangozóért küldet, hogy kinyissa a templomot az egyszerű, csöndes esküvőre. Az is három. Húszszor is megszámlolja a fát, az ablakot: — Egy, kettő, három... egy, kettő, három...

Gyermeke születik. Hogy visszaráved az életadás halálánál nagyobb kínjából, szeme a nyári kertre nyílt ablakra akad... És a kitért ablakban a Gyurka, tíz éves kis öccse feje jelenik meg. Kezéivel görcsösen kapaszkodik a pléhhel fedett csúszós külső pár-

3 Pont:

melyért érdemes részt venni a jótékonycélu m. kir. állami sorsjáték húzásán...

—
mert egy egész sorsjegy ára csak 3 P, fél sorsjegy pedig 1.50 pengő. Ilyen olcsó sorsjegy nincs.

—
mert nyereményei 40.000 P, 20.000 P, 10.000 P, kétszer 5.000 pengő, négyszer 2.500 P, hatszor 2.000 P, húszszor 1.000 P, összesen 18.729 nyeremény.

—
mert húzása már a közeljövőben: június 3-án esedékes, tehát az eredményt a közel jövőben élvezheti.

kérte. A törvényszék végül is valamennyi vádlottat felmentette a hamis tanúzás vádjáról. Az indoklásban kimondta a törvényszék, hogy ha valakinek a tanúvallomása nem szolgáltat elég alapot az ítélethez, még nem jelenti azt, hogy az illető hamis tanúzást követett el.

A felmentésben az ügyész is megnyugodott, de dr. Vargha Imre fellebbezést jelentett be. A hamis tanúzás per ilyenformán tehát a tábla elé kerül.

Am a polgári pernek sincsen ám még vége.

A 16.000 pengős kereset ügyében Nagy József perújítással élt

és azt kívánja tanúkkal igazolni,

hogy dr. Vargha Imre egy lakatos társaságában valóban felnyitotta Nagy József pincéjét és a hordókat önhatalmulag lepecsételte. A perújítás ügyében közelesem határozni fog a bíróság.

Anyák napja

A KIE debreceni csoportja a május 8-iki Anyák-napja alkalmából vasárnap ünnepségeket rendez. Délelőtt az összes keresztény felekezetek templomaiban ünnepi istentisztelet, délután a ref. templomokban templomrend szerinti időben műsoros vallásos ünnepségek lesznek.

Délelőtt fél 11 órakor a Meteorozóban az elemi iskolás gyermekek részére műsoros ünnepély, előadó Nagy Lajos igazgató-tanító.

Délután 6 órakor a vármegye-háza dísztermében előadó-est, amelyen közreműködik dr. Milleker Dezső, dr. Soós Béla, dr. Jausz Béla, Galánffy Lajos, Buza Gábor, Erdész Mihály, Tuster Jolán, Bakó József és a MAV „Egyetértés” énekkar. Belépődíj nincs. — Műsor ára 1 pengő, mely kapható a helyszínen is.

Ne szegyeljük feltűzni az anyák-

Albrecht főherceg polgári házasságot kötött Bocskay Katalinnal

Budapest, május 7. Szombaton délelőtt felhízenkettőkor

Albrecht királyi herceg polgári házasságot kötött Bocskay Katalinnal.

Albrecht királyi herceg Esterházy ucai palotájának nagyszalonjában folyt le a szertartás. Fél tizenkét óra előtt pár perccel érkezett meg Szendy Károly polgármester, aki az anyakönyvezető tisztét töltötte be. A polgármes-

ter megérkezése után a főherceg és menyasszonya Ugron Gábor v. b. t. t. és gróf Khuen-Héderváry Károly tanúk kíséretében megjelent a nagyszalonban. Résztvett a polgári esküvőn Albrecht királyi herceg főudvarnagyi hivatalának vezetője, Keblovsky Lajos miniszteri tanácsos is.

A hivatalos kérdések feltevése után, Szendy Károly polgármester a polgári házasságot megkötöttnek je-

végig olyan szépen, úrimódon viselkedett. Kár, hogy elrontja most ezzel.

— Nagyon szeretném ha megmondanád, — és nem nyugszom, nem bírok belenyugodni, míg nem tudom mi viszi erre? Ugye, nem is volt igaz? ... Ugye, mindig őt szerette?

— Hagyjuk, kérem szépen hagyjon! ...

— De nézze ...

— Itt hagyom! ... Meghuzom a vészféket, vagy kilépek a vonatból, vagy nem tudom mit csináljak! ...

— Az hideg-meleg, nem vészfék és maradjon. Most, most tovább mi lesz? ... Elmulok, kihullok az életből? ...

— Igen. Kedden esküszöm és kedden végleg bezárok minden.

— Én ... é-é-én tudja, hogy semmi rosszat nem kívánok magának, csak azt szeretném tudni ... Mondjam? ...

— Mondjad! ... Mondjad! ... Te!

— Ugye azért tette velem ezt, mert egyszer nagyon rossz volt magához valaki, nagyon bántotta és azt a sok bántást mind nekem akarta visszaidni?

— Dehogy ... Gyerek! ... Nagy, nagy gyerek! Ne kérdezze. Nem tudom. Így jött. Végig kell csinálni, nem tehetek másképp. Belesodródtam ... Na töröld meg szépen a szemed ... szedd össze magad! ... Mindjárt megáll a vonat ... Várnak?

— Biztosan vár Gábor ...

— Hát ne tessék pityeregni! Várja az ura, menjünk!

Vonagló vállal, a párkányra bukott fejével sir. Nagyon visszafájnak az ablakok. A ki is, be is néző, mindent látó elmuult ablakok.

FIÓKJAIBÓL

TAKARÍTÓ SZEREKET

Debrecen, Csapó u. 17. sz.

Tentette ki, majd rövid üdvözlőbeszédével köszöntötte a fenséges párt és a jelenlevők melegen gratuláltak úgy Albrecht királyi hercegnek, aki teljes katonai díszben, huszárnagyi egyenruhában jelent meg esküvőjén, mint feleségének, Bocskay Katalinnak, aki sötét selyemruhát viselt.

Albrecht királyi herceg és Bocskay Katalin egyházi esküvője hétfőn délelőtt lesz a pannonhalmi székes-egyházban.

Az ünnepélyes esküvőre a főhercegi család tagjain kívül a politikai és társadalmi világ és az arisztokrácia legkitünőbb képviselői vesznek részt, hogy jelenlétükkel is emeljék a királyi herceg esküvőjének fényét.

A főhercegi esküvőre négy debreceni úr kapott meghívást: Hadlász Zsigmond ny. főispán, Magoss György ny. polgármester, Vásáry István ny. polgármester és Debreczeni Jenő, a Világítási Vállalat ny. igazgatója.

Az esküvőre azonban a négy előkelő debreceni úr közül egyedül Debreczeni Jenő utazott el,

a többi három családi vonatkozású elfoglaltsága miatt úgy írásban, mint Debreczeni Jenő által mentette ki távolmaradását.

Az egyházi esküvő rendkívül díszes külsőségek között történik és Debreczeni Jenő, mint tartalékos huszártiszt, egyenruhában jelenik meg a szertartáson.

Harmadik napja ég a Lafayette

Le Havre, május 7. Harmadik napja ég a javítás alatt levő Lafayette luxus-hajó. A belső berendezés és gépház teljesen elpusztult, de az anyagraktárakban még tombol a tűz. A vizsgáló bizottság a biztosító intézetek szakértőivel tegnap este felment a hajóra kideríteni a tűzvész okát és megállapítani a kárt.

Ballon raglán 29-80 le 5% p.e. P 28-30 selyem fényű

Eső raglán 13-80 " 13-10 gumirozva

Felöltő 19-80 " 18-80 elegáns szabás

Öltöny 26-80 " 25-46 mellény nélkül

Tenisznadrág 6-98 " 6-63 fehér vászonn

Grünfeld

uriszabóság

Kistemplom mellett.

kányba és szeme riadt, szánakozó, féltő nézéssel az ő tekintete után kap. Egy pillantás volt az egész, de, hogy ezzel a pillantással mit zárt örökre magába, — az így mellett álló orvos és madám közt az életnek ebből a borzalmas jelenetéből, véres misztériumból mennyit látott meg, — azt soh'se merte megkérdezni tőle. De azóta ezt az öccsét melegebb szeretéssel szereti.

Azután ez az ablak ... Az összekarolt párkányra, fehér függönyű. Sokszor, sokszor ez az ablak ... A függöny mögé húzóva vár, les valakit. Előbb ritkán jár erre, később már akkor is, ha nem várja. Levelet olvas az ablaknál, a papír aprókat zizek, mert nagyon remeg a keze. Felétek jártam — mondják a betűk; — nem régen jöttem meg. Nehézkesen zuhantam le a székemre; nem láttalak. Egy kicsit csatagos vagyok, egy picikét belül is. Mécs László és Szabó Lőrincet olvastam és nem odatolt föl semmi, semmi sem bennem. Ma megint sokat használtam a szememet, holnap biztosan fájni fog. Bizonyára észreveszed te is majd és egy csöppecskét elszomrodol miatt. Milyen jó, hogy az emberi lélekbe nem lehet olyan könnyen belátni. Holnap látni fogom én a kedveskémet, milyen nagy öröm ez nekem. Kedves szolgádom a komoly ceruza csoda, hogy ki nem ugrott a bőréből örömben, amikor megtudta, ezt az ujságot. Szeretném kikiabálni hangosan most halljátok, nekem ne legyenek szomorúak, hiszen holnap látom őt, megteltek a szeretetével, mint valami edény. A csorba esését simogatja a kezem, rajta kapom magam, Istenem ma megint sokat szenvedek.

Egy reggel majd nem jön el. Így is ismerem ... Már megálmodtam egyszer. Láz foglalkozott és a menzajezet

rám akart zuhanni. Szemüveget kerftek a szemem elé (nem sokára feketére lesz szükségem), más ruhába bujok, így rejtezőm el előle. Valakinek a paradicsomban. Nem jut eszembe, ki írhatta ezt a verset. Így búcsúzom majd én is. De holnap még eljősz. Miért szeretlek annyira mond? Szedd össze szép beszédedet (úgy szeretem) és mondjad meg azt is, hogy meddig szeretsz? Kérem szépen én most egy síró, csatagos gyerek vagyok, egy kicsikét félek az estében, ott jártam az ablak alatt és még csak a hangodat sem hallottam, mi kérésjen át hát ezen a sűrű éjszakán?! Bagoly hangon szól hozzám az árnyék, a fejemet a paplan alá kell dugnom, mert nem ülsem mellettem, talán most vagy a Csáboré. Ugy akarod, hogy rám gondolj, de nem jut el a csókod hozzám.

Ma így maradok későig, félbemaradt gondolatokkal. Csonka sorok őrizték az éjszakámat. De különösen a messzi kedvesemét, aki mindinkább másé: örködjetek hívséges cselédeim alvó úrnők fölött és hintsétek be mosolygással, takargassátok be szeretettel és álomteli éjszakával — Ámen.

Vonat ablak volt és ilyeneket hallgattott:

— Látja! ... mindent elér egyszer az ember ...

— Igen. Azt is, hogy együtt utazunk. Csak nem úgy, mint egyszer szerettük volna, — hanem a vonatnál véletlenül összetalálkozva, tizenöt kilométert a városból haza ...

— Mégis ...

— Mondja szereti? ...

— Elveszem.

— Nem így. Szereti? ...

— Miért teszi most ezt? — Mind-

Hírek

A Debreceni Független Ujság párlap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.
Előfizetési ár: Egész évre 28.80 félévre 14.40, negyedévre 7.20, egy óra 2.40 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 8 fillér, vasárnap 20 fillér.

— **ÜGYELETES GYÓGYSZERTARAK.** E héten a következő gyógyszertárak tartanak éjjeli szolgálatot: »Kigyó», Piac ucca 31. »Magyar Korona», Káposztásy Géza, Péterfia ucca 10. »Csillag», Árpád tér 1. »Sas», Hatvan ucca 70. »Szent Háromság», Homokkert Szabó Kálmán ucca 14.

Posch Dezső

Az idő végtelenségének egy párnya múltott el azóta, hogy Posch Dezső örökre elment közülünk. A végtelenségben semmivé tűnik az az esztendő, a mi számunkra mégis döbbenetesen hosszú volt az ér, amióta nem érezzük magunkon Posch Dezső jószágát sugárzó tekintetét. Elment egy ember, egy bajtárs, egy barát, aki velünk volt jóban és rossban, elment és hőféher lelkével a legtisztább világba ért. Egy év telt el, amióta itthagytott bennünket, de emléke, mint egy képeletbeli nemes ércszobor emelkedik előttünk. Keressük és vigyázzuk azt az utat, amelyen ő haladt, a becsület, a tisztesség és szeretet útját. Példaadónk volt és követői maradtunk.

Posch Dezső az evangéliumi ember volt, a krisztusi tanítás megtestesültsége, hogy mai szavak fejezzék ki: humanista volt lelkének legbensőjéig. Fanatikusa volt a megértésnek és ideálistája a szeretetnek: színpompás virág a tövis és cserjék erejében. Most, amikor éppen egy esztendővel halála után megemlékezünk róla, fájdalomunk és soha el nem múlt szeretetünk koszorújával fonjuk körül emléket.

— A Tiszántúli Református Egyházkerületi Lelkésznék Szövetsége a nők számára konferenciát rendez a Kollégium Oratóriumában május hó 10-én és 11-én, kedden és szerdán este fél 7 órakor. A konferencia programja kedden: 1. Közének: XXV. zsolttár. Szívemet Hozzád emelem... 2. Imádkozik Molnár Zoltánné. 3. Előadás. özv. Fiers Elekné: A mai asszony lelke és élete. 4. Hozzászólások. 5. Művészi ének. Becker: Erhöre o Gott... (Oh ments meg Uram.) Eneklő: dr Révész Imréné. Orgonán kíséri: B. Szücs Ferenc, ref. tanítóképző-intézeti tanár. 6. Imádkozik Mezey Béláné. Szerdán: Közének: 200. dicséret. Gondviselő jó Atyám vagy. 2. Imádkozik Bagdy Dánielné. — 3. Előadás. dr Kovács J. Istvánné: Hittételeink és hittapasztalataink. 4. Hozzászólások. 5. Művészi ének. Becker: Psalm 147. (147. zsolttár.) Eneklő: dr Révész Imréné. Orgonán kíséri B. Szücs Ferenc, ref. tanítóképző-intézeti zenetanár. 6. Közének: CV. zsolttár. Adjatok hátát az Istennek... 7. Imádkozik Uray Sándorné. — Hivogassunk, hogy minél többen legyünk együtt.

„Üdvözlöm az álláshalmazókat“ izente egy öngyilkos nő

Budapest, május 7. Megrendítő öngyilkossági kísérlet történt Budapesten. Tegnap éjszaka a Dunapalota halljában nagy adag morfiummal mérgezte magát Scherer Kamillóné, egy tönkrement hajóstiszt felesége. Búcsúlevelében megírta, hogy napok óta éhezett férjével együtt, kitétek

őket a lakásukból s reggel óta reménytelenül bolyongott a városban. Búcsúlevelét így fejezte be: »Kérem az álláshalmazóknak átadni üdvözlömetem...« Az orvosok remélik, hogy a szerencsétlen asszonyt, aki most már másodszer akart megválni az élettől, megmenlík az életnek.

— Az Ipartestület új elnökségének tisztelő látogatását az elmúlt héten dr. Lindberger János apostoli kormányzó, valamint dr. Barts Jenő, az Egyetem Gazdasági Hivatalának igazgatója adták vissza.

— **ELADÁS VÉTEL CSERE** Hálók, ebédtek, kombinált szobák szőnyegek, modern konyhák, irodabútorok, Széchenyi u. 6.

— A mentők működése. A mentők a múlt hónapban 596 esetben szállítottak ki. Öngyilkosság nyolc esetben történt: egyszer akasztás, 7 esetben mérgezés. A mentőköcsi 1052 kilométer utat tett meg, a mentőautó 1916 kilométert futott be.

— Kicsi falvakban, távoli majorokban Ön éppen úgy ruházódhat mintha a fővárosban élne. Hazánk egyik legrégebbi posztógyára Önnek is szívesen küldi angolos gyártású legdivatosabb szingyapjú szövetmintáit közvetlen a gyárból. Kérje még ma a mintakollekció bérmentes és Önre kötelezettségmentes elküldését a Trunkhaha posztógyártól, Budapest, XL. Lenke út 117.

— Hajdúszoboszlói gyógyfürdő ma már európai hírű. Fedett gyógymedencék, ivósarnok, inhalatórium, strandfürdő. Páratlanul eredményes fürdő — ivó- és belégző kúrák. A fürdő Hajdúszoboszló 73 és 78°-os sós — jódos — brómos — hidrokarbonátos hévízei táplálják. 3.000 liter forróvíz percenként. — Magyar- és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő Igazgatósága.

— Kútfúrás, artézi, mélyvízű kútfúrásokat és szivattyú szereléseket felelősséggel vállalok Szajtler kútfúrómester Honvéd u. 41. — Kútráma kapható.

— Tévedés azt hinni, hogy a márkázott áru drágább. Ellenkezőleg, olcsóbb, mert biztosan hat. Az Aspirin-tablettán a »Bayer« kereszt szavattal ezért. Enélkül pótszer, utánzat vagy hamisítvány. — A 40 év óta bevált Aspirin csak a »Bayer« kereszttel valódi.

— A Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő április 15-én megnyitott. Ezen európai hírű gyógyfürdő ma már mindazokkal a berendezésekkel fel van szerelve, amely eredményes gyógykezelés szempontjából szükségesek. Fedett gyógymedencék, ivósarnok inhalatórium állanak a közönség rendelkezésére. — Modern szállodákban, pensiókban oly olcsó az elhelyezkedés, hogy a fürdőben való tartózkodás alig kerül többre, mint odahaza. A Hajdúszoboszlói Gyógyfürdő páratlanul eredményes gyógyhatásáról és olcsóságáról híres s ma már fogalom az egész országban. Visszatérésnél egész éven át 50 százalékos vasúti kedvezmény. — Magyar- és németnyelvű prospektussal készséggel szolgál a fürdő igazgatósága.

— Weismann Jakab mérnök és Bálint Magda okl. nyelvmester új lakáséime Baththány ucca 6.

— Dr Gátas Sándor ügyvédi irodáját József kir. herceg ucca 5. II. 3. (Bika bérház) alá helyezte át. — Telefon 28-70.

— Dr Ember Ernő ügyvédi irodáját Szent Anna ucca 11. szám alá helyezte át.

— Dr. Brunner Lajos május 1. óta Piac u. 42. Pannonia szálloda, I. em. 23. a. lakik.

— Kevés a lakás Debrecenben. A múlt hónapban feltűnően kevés számú lakás keletkezett Debrecenben, a hivatalos adatok mindössze 1 egyszobás és 1 kétszobás lakás keletkezéséről tudnak.

— Tavasz felöltöket, öltönyöket legújabb divat szerint készítek. Divatos szövetek nagy választékban Tóth Gábor úriszabónál, Piac u. 89.

Márkás tenniszütők Szendrőnél
Baththányi u. 22. sz.

— Hedgedüverseny győztesének hangversenye. Érdekes hangverseny lesz a városi zeneiskolában holnap este 8 órakor. A városi zeneiskolában ugyanis most folynak a tanulmányi versenyek és a hedgedüverseny döntőjében győztesként kikerült négy növendék a holnapi hangversenyen fog szerepelni, a versenyen szerepelt művekkel. — A verseny első díja egy értékes hedgedü, továbbá arany, ezüst, bronz plakettek és művészi kivitelű oklevelek, amelyeknek ünneplés átadása a hangverseny megkezdése előtt fog megtörténni. Tekintettel a nagy érdeklődésre, jegyek már csak korlátozott számban állanak ingyenesen a zenekedvelő közönség részére.

— Textil maradvékok mindenféle selymekben, fehérneműekben bálatos olcsón állandóan: Hatvan ucca 8.

Amig 'On alszik
a Darmol dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhét és fájdalommentes kiürülést. Kellemes hashajtó: **DARMOI**

— Forduljon bizalommal Weisz műszerészhez, aki kerékpárját, rádióját és minden e szakmába vágó munkát olcsón, szakszerűen vállal. Kerékpárok és alkatrészek raktáron. Piac ucca 66.

— Áprilisi temetés-statisztika. Áprilisban Debrecenben 205 temetés volt. Ezek közül ingyenes 53. Elszállítottak 6 holttestet.

— Engedélyek. Április havában kiadott a város 31 munkakönyvet, piaci árusítási engedélyt 4-et, zárórántúli dolgozásra engedélyt 3 cégnek, helyfoglalási engedélyt 8-at, nagyerdei mutatványos helyet 14-et, uccai árusításra 8-at, péksütemény uccai árusításra engedélyt 14-et, házalásra 1-et.

Keressünk gyógyulást, üdülést és szórakozást a korszerűen átépített kiváló jöhatásu

Parád-fürdőben
idény május hó 14- szeptember 30-ig. Földény június 1- augusztus 31-ig. Árzen, vasas-úmos és szénasavas fürdő. Modern vizgyógyintézet, ivókúrák. Hegyi strand. Modern berendezésű 300 szoba, 124 hód park. Diétás ellátás. Eiszöndi konyha. Kérjen prospektust.

Felakasztotta magát egy volt bérkocsis

Szombatra virradóra a Hunyadi ucca 15. szám alatti ház pincelakásában felakasztva, holtan találták Tóth Gábor 60 éves napszámot. Az öngyilkos nem régen még bérkocsis volt, de a taxi konkurenciája miatt kénytelen volt szakítani mesterségével és mint alkalmi munkás tengette életét. — Pénteken éjszaka a falba vert szegre fűrészkötélre akasztotta fel magát és mire rátaláltak, már halott volt.

Az öngyilkosságról értesítették a rendőrséget, ahonnan bizottság ment ki a helyszíni vizsgálat céljából. Miután megállapították, hogy kétségtelül öngyilkosság történt, a holttestet kiszállították a bonctani intézetbe.

— Ha gyomrát elrontotta, igyék azonnal egy pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet, mert ez az emésztőcsatorna tartalmát gyorsan feloldja és biztosan levezeti, a bélműködést elrendezi, az anyagcsere-t fokozza és friss közérzetet teremt. Kérdezze meg orvosát.

— Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság április 30-án tartotta 1937. évi rendes közgyűlést, amely az évi nyereséget 309.576.06 pengőben, az osztalékot pedig részvényenként 15.— pengőben állapította meg.

— Dr. Réti László ügyvéd irodáját Kálvin-tér 5. szám alá helyezte.

— Dr. Kontsek Béla rendelőjét május 11-től Ferenc József út 26/a. szám alá helyezte át. Hétfőn és kedden dr. Csap Tibor (Ferenc József út 79.) helyettesít.

— Az Iparos Dalegylet Galamb Ferencnek, mint az Ipartestület új elnökének lakásán szerenadót adott.

— Friss sajt, vaj, csomageárút legjobbat, legfrissebbet Mogyórossynál szerezheth be, Kossuth ucca 8.

— Emelkedett az uszoda látogatottsága. A nagyerdei uszodát a múlt hónapban 8506 ember látogatta meg. Ebből gyermek 3019, felnőtt 5487. A múlt évihez képest emelkedés mutatkozik. A Nép-fürdő május 1-én nyitott ki.

— Szepelket, májfolttakat felelősséggel távolított el. Párisi kozmetika, Piac ucca 61., felemelet.

— A Székesfővárosi m. kir. Pénzügyigazgatóság felkéri az igen tisztelt közönséget, hogy aki a címére küldött állami sorsjegyet megtartja, annak árát a postatakarékpénztári befizetési lap felhasználásával egyenlítsse ki. Aki a sorsjegyet nem kívánja megtartani, szíveskedjék azt a mellékelt portómentes válaszboríték felhasználásával visszküldeni oda, ahonnan érkezett. Az állami sorsjáték jótékony célt szolgál s aki a megtartani nem kívánt sorsjegyet nem küldi vissza, a jótékony célt károsítja meg. A sorsjegyek visszküldése díjtalan.

— Sirkóráktárát Friedländer József kőfaragó és építési vállalkozó áthelyezte: Erzsébet út 46., saját ház. Telefon: 31-34.

RÁDIÓMŰSOR VASÁRNAP, MÁJUS 8.

- BUDAPEST I. 8.45:** Hírek.
9.10: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból.
10: Református istentisztelet a Kálvintéri templomból. Prédikál Muraközy Gyula lelképásztor.
11: Egyházi ének és szentbeszéd a Thököly-uti Szent Domonkosrendi plébánia-templomból.
12.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
12.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból.
14: Lakatos Flóris és cigányzenekara.
14.50: „A szántóföldi gyomok irtása.” Ifj. Tabajdy Kálmán m. kir. kísérletiügyi főadjunktus előadása. (A földművelésügyi minisztérium rádió-előadássorozata.)
15.30: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból.
17: A rádió szalonzenekara. Vezényel Bertha István.

Figyelem!

C S Á K Y I M R E

- Közben 17.40:** „Emlék Capriból.” Békés István előadása.
18.25: „Egy aranyás naplójából.” — Valkó László előadása.
19: Sándor Erzsébet kamaranékesnő és Sándor Mária énekel, zongorán kísér Polgár Tibor, Lászlóffy Margit zongorázik.
20: Sporteredmények.
20.15: „Mesélő nóták.” Zenés hangjáték egy képből. Irta és zenéjét Belezny Antal dalaiból összeállította Kubányi György. Kísér Csorba Gyula és cigányzenekara. Rendező Kisszely Gyula. Személyek: Cselényi József, Kubányi György, pincér — Kertész Lajos.
21.15: Hírek, sporteredmények.
21.35: Hanglemezek.
22.40: A Mária Terézia I. honvédegyalozred zenekara. Vezényel Figeidy Sándor.
0.05: Hírek külföldi magyarok számára.
BUDAPEST II. 12.30: Hanglemezek.
14.55: Lakatos Flóris és cigányzenekara.
19.30: „Az utolsó renaissance-poéta.” (A fiatal D'Annunzio.) Passuth László dr. előadása.
20.15: Csajkovszkij: V. szimfónia (emoll). (A filadelfiai szimfonikus zenekar). (Hanglemez.)
21.10: Lóversenyeredmények.

HÉTFŐ,

MÁJUS 9.

- BUDAPEST I. 6.45:** Torna.
Kb. 7.20: Étrend, közlemények.
10: Hírek.
10.20: „Az eszményi költőházaspár: Bacsányi és Baumberg Gabriella.” Irta Kenessey Magdolna dr. (Felolvasás.)
10.45: „Déliháb a havasokban.” Irta Adám Éva. (Felolvasás.)
11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat.
11.15: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból.
12: Déli harangszó az Egyetemi-templomból. Időjárásjelentés.
12.05: Szabó Kálmán jazz-hármasa.
Közben kb. 12.30: Hírek.
13.10: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés.
13.15: Rádióüzenetek a Nemzetközi Vásárból.
14.35: Hírek.
14.50: A rádió műsorának ismertetése.
15: Árfolyámhírek, piaci árak, élelmiszerárak.
15.30: Rádióüzenetek a Nemzetközli Vásárból.
16.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek.
17: Radics Béla és cigányzenekara.
Közben 17.30: „Helyes magyarság.”
18: „A Budapesti Nemzetközi Vásár záróünnepsége.” Közvetítés a vásár területéről. Beszélő Walter Gyula.
18.20: Szalonötös.

19: „Németország új határai.” Pécsi Albert dr. előadása.

19.25: Hanglemezek.

20.20: „Magyar bányász-est” szóban, dalban és zenében. Az északfranciaországi és belgiumi magyar bányászok kívánságára. Irta és összeállította Kilián Zoltán. Közreműködik Karácsonyi Margit és Varga Imre (ének), a Mária Terézia I. honvédegyalozred fúvószenekara, vezényel Figeidy Sándor, az Egyetemi Énekkarok éneknégyese és Rácz József cigányzenekara. — I. A magyar haza köszönti idegenbe szakadt fiait. II. Bányászmaiális. III. Seregszemle és bucsuzás.

21.40: Hírek, időjárásjelentés.

22: Magyar női vonósnegyes. Tagjai: Kálmán Mária, Nagy Ilona, D. Szerémi Magda és Ulbrich Hermin.

23: Hírek angol és francia nyelven.

23.10: Közvetítés a Dunapalota-szállóból. Megyeri Gyula és jazzzenekara játszik, Miklóssy András énekel.

0.05: Hírek külföldi magyarok számára.

BUDAPEST II. 13.15: Országos Postászenekar. Vezényel Eördögh János.

16.15: A rádió diáklőrlője: „Nápoly.”

Szövet és bélésszövet kereskedését

Zambra Szidónia dr. előadása (hanglemezekkel).

19: Szalonötös.

19.30: „Egy pápa ifjúkora.” Elek Artur műtörténeti előadása Pinturichio sienai fallfestményeiről.

20: Hírek.

20.25: Az I. batárözred zenekara. Vezényel Seregi Artur.

22.05: Időjárásjelentés.

— **A Debreceni Jótékony Négyelet** gyűlését ma, vasárnap fél 12 órakor tartja Arvaházában (Magoss György tér 10.). A gyűlésre a tagokat meghívja az elnökség. (o)

— **Az egyetem zongorájának felavatása.** A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem újonnan, az egyetemi tanárok és a társadalom áldozatkészségéből beszerzett zongorájának ünnepélyes felavató koncertjét május 24-én, kedden tartja.

— **A Vasutasok Szárnyaskerék Önképző és Önszervező Egyesülete** május hó 9-én, hétfőn délután 4 órakor tartja meg rendes közgyűlését a Hunyadi uca 9. sz. alatti székházában. Elnökség.

— **A famunkások vigalmi gárdája** ma, vasárnap délután fél 4 órakor tartja a Munkás-Otthonban nagy kabarédélutánját, utána este 8 órától éjjel 2 óráig tartó táncestélyét. Belépődíj a kabarédélutánra 30 fillér, a táncestére 60 fillér. A famunkások minden barátját és családtagjait szívesen látja a Fások ifjúsága. (o)

— **Ertesítés.** Tisztelettel értesítjük villamosáramfogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon esz-közleendő javítások miatt e hó 8-án, vasárnap a következő helyeken és időben az áramszolgáltatás szünetelni fog: Reggel 7 órától délután 13-ig: Késes, Ispóty, Salétrom u., Déli sor, Vargakert, Szoboszlai út, MÁV raktár és fűtőház, Csónakázó tó, Tégla kert, Széchenyi u. vége, Tisztviselőtelep, Széchenyi kert, István út, Tócskert, Kishegyesi út, Szepességi, Simonfy, József kir. hg. uca, Hatvan, Vendég, Csap, Jókai, Tanító, Cserapes, Garay, Csokonai, Zugó, Borz uca és Mester uca páros oldala. Délután 10 órától délután 13-ig: ePtfőfiter, Erzsébet, Vörösmarty, Boldogfalva, Miklós, Török Bálint, Arany János u. vége, Külsővásártér, Széchenyi u. eleje, Szoboszlai út, Világítási Vállalat.

— **Györki Imre beszámológyűlése a Nyilastelepen.** Május 8-án, vasárnap délután fél 4 órakor beszámológyűlést tart dr. Györki Imre országgyűlési képviselő a Nyilastelepen. Márton Kálmán uca 7. szám alatt. Keckés Ferenc Kovács mester házában. — Az érdeklődők pontos megjelenését kéri a Pártvezetőség.

— **A rabmenháza adakoztak:** Nagy János vaskereskedő, özv. dr. Katona Józsefné, özv. Ács Jánosné, Balassa Ferenc, a Szeretetszövetség titkára, Schött Gizella, dr. Zarándy Tiborné, Thóbiás Istváné. A gyűjtés állandóan folyik. — Megajánlások írásban Maár Margit fogházművelési testvér címére küldendő: Kossuth u. 37.

— **Adomány.** Kun Alfréd nyomorék állatkereskedő részére tegnap özvegy László Jenőné 2 pengőt, M. E. 3 pengőt és Herman Jenő 1 pengőt küldött be kiadóhivatalunkba. A Független Ujság azért indított gyűjtést, hogy a szerencsétlen ember, aki betegség következtében elvesztette féllábat, műlábat vehessen. Ezúton kérjük olvasóinkat: adományaikkal tegyék lehetővé, hogy Kun Alfréd beszerezhesse a műlábat és ismét munkaképes lehessen.

MEGNYITÓTTA Kossuth u. 6. alatt

— **A tiszaföldvári református egyház** május 8-án ünnepli nagytanulmányi fennállásának százötvenedik évfordulóját. A délelőtti istentiszteleten Maklár Károly püspök prédikál és felavatja a templom újjáépített orgonáját. Délután egyházzenei hangverseny lesz a templomban, ezen közreműködik Hajdu Anna énekművésznő, Akom Lajos orgonaművész, a tiszaföldvári református énekkar és a nagykőrösi tanítóképzőintézet kántusa Este a Szeretetszövetség jótékonycélú ünnepélyt rendez, amelyen megnyitót mond Gál István esperes, előadást tart Muraközy Gyula budapesti lelképásztor, Böszörményi Jenő szentesi lelképásztor pedig novelláiból olvas fel. Május 9-én, hétfőn egyházmegyei presbiteri konferencia lesz. Az istentiszteleten Gál István esperes szolgál. „Mit jelent presbiternek lenni?” címmel Szabó Imre budapesti esperes, „A presbiter kötelességei az egyházban és családban” címmel pedig ikalfalvi Farkas Béla dr. dévaványai lelképásztor tart előadást.

— **Az Augusztus-szanatórium és a Közművelődési Könyvtár.** Pataky József törvényhatósági bizottsági tag a következő interpellációt jegyezte be a polgármesterhez: Van-e tudomása a polgármester úrnak arról, hogy a városi Közművelődési Könyvtárból, valamint a többi kölesönkönyvtárakból is az olvasnivaló könyveket kiviszik az Augusztus-szanatóriumba a betegekhez, ahol a fertőző betegek azokat kiolvasás után visszaadva, a könyvek visszakerülnek a városba, ami által a város lakosságát megfertőzik? Hajlandó-e a polgármester úr a tisztviselőknél keresztül odahatni, miszerint az Augusztus-szanatórium igazgatósága megkezdte az iránt, hogy szigorúan tiltsa el az olvasásra szánt könyveknek a szanatóriumba, — a betegek közé való bevitelét? Meltóztatás odahatni, hogy a Közművelődési Könyvtár dupla példányú könyveit a város az Augusztus-szanatórium rendelkezésére boeassa, amelyek aztán a szanatóriumban is maradhatnak a betegek részére, hogy így a szanatóriumban egy külön könyvtár létesíthessék és ezáltal megakadályoztassék az, hogy a városba a szanatóriumból könyvek ne kerüljenek ki s így a fertőzés veszélye nem állhat elő.

x **Orvosi hír.** Dr. Fülöp Gyula egyetemi tanáreged, bőrgyógyász szakorvos rendelőjét áthelyezte József kir. h. u. 1. szám alá (Bika bérház).

— **39-es bajtársi összejövetel** esütörtökön este 8 órakor lesz az Angol Királynőben. Előadást tart: Mátéffy Arthur ezredes 1914 szeptemberi komarno — lechnowitzi harcokról. Bajtársakat várja az elnökség. (o)

— **A Svetits-Szövetség elnöksége** közli tagjaival, hogy e hó 22-én, vasárnapon, b. e. Wolaffka Nándor halálának évfordulóján fél 10 órakor szentmise lesz lelke üdvéért a Svetits-intézet kápolnájában. — Utána a Szövetség évi közgyűlést tartja tisztújítással. Végül özv. Kövy Lajosné előadást tart japáni élményeiről. (o)

— **A Déri-múzeum** ma, vasárnap délelőtt 9—1 óráig nyitva. Belépődíj nincs. A Baltazár Dezső u. 2. sz. iskolaépületben berendezett Thaly-szoba az igazgatóság engedélyével megtekinthető. Belépődíj 20 fillér. — A Közművelődési Könyvtár egész nap zárva. — Illosvai Vargha István festőművész képiállítás a baloldali kiállítási teremben ma este zárul. — A nagy erdei Gyógyászati tervpályázatai vasárnap délelőtt a jobboldali kiállítási teremben 9—1-ig megtekinthetők.

Olcso választékkal és olcso árral vezet
Telefon 29-42.

— **Egy igazi bácskai lakodalom.** Bajáról jelentik: Csátalja községben Krisztmann Péter és Roth Magdolna esküvőjén asztalra került egy tinó, 4 kisborjú, 2 hizott sertés, 600 baromfi, 7 hordó sör, 800 liter bor, 1000 üveg szóda, 150 darab cukrásztorta, két mázsa kenyér és egy mázsa házisütemény. A levágott tinó elősúlyban 600 kg. volt.

KÖZGAZDASÁG

Kissé javult a búza.

Rozs májusra: 18.80, zárlat 18.75—18.80, júniusra: 18.74, zárlat 18.70—18.74.
 Tengeri májusra: 14.59, 14.61, 14.58, zárlat 14.53—15.55, júliusra: 14.51, 14.43, zárlat 14.43—14.45, augusztusra: 14.57.

Búza: felsőtiszai 77 kg-os 22.25—22.60, 78 kg-os 22.55—22.90, 79 kg-os 22.80—23.10, 80 kg-os 22.95—23.20.
 Rozs: 18.90—19.10.

Takarmányárpa: elsőrendű 15.25—16.75, középminőségű 15.75—16.25.
 Zab: elsőrendű 16.10—16.30, középminőségű 16.00—16.10.
 Tengeri: 14.85—14.95.

Debreceni termény- és takarmány- piaci árak.

Zab 15.00, tengeri 14.00—14.20, lucerna 10.30—12.50, széna 7.50—10.00, szalma 1.40—1.50, cukorrépa 4.00—4.20, takarmányrépa 2.80—3.00.

A ferencvárosi sertésvásárra

650 darab sertést hajtottak fel. — Az állományból angol hússertés 114 darab. Az irányzat változatlan. Árak: I. uradalmi zsirsertés páronként 340 kg-on felül 108—109.5, I. szedett 103—105, közép 98—102, silány 88—96, angol tökesertés 102—104 fillér kg-ként.

Hivatalos valutaárfolyamok

Angol font 16.80—17.—, cseh korona 10.——11.70, dinár 7.15—7.70, USA dollár 336.70—340.70, francia frank 9.20—9.70, leu 2.50—2.80, lira 16.90—17.90, (500 és 1000 líras bankjegyek kivételével) sváici frank 77.15—78.05.

MAYERLING IGAZ TÖRTÉNETE

Vetsera Mária anyjának memoárjai
Rudolf trónörökös szerelmi regényéről

„...HOL IS VAN AZ A MAYERLING?...”

Január huszonnyolcadikán tünt el Vetsera Mária a szülői házból és az anya két napon keresztül kutatott a leánya után. Bécsben mindenki tudott már az eltűnéséről, diszkrét mosolylyal suttogtak róla, de nem akadt senki, aki tanácsot mert volna adni az anyának. Hiszen Taaffe gróf, a miniszterelnök is ezt mondta neki: „Mindennél fontosabb, hogy az eltűnés titkát gondosan megőrizzük...”

(COPYRIGHT by Jób Paál.
Utánnomlás tilos.)

Arról a két napról, amely eltelt Vetsera Mária eltűnésétől a mayerlingi tragédiáig, szöszterint ezeket írja memoárjaiban az anya:

„Amikor Larisch grófné elmesélte, hogy Mary egy idegen fiakkal a Rodeck üzletétől a Michaelerplatz irányába továbbhajtott, ezt is mondta az anyának: „Maryt én vesztettem el, nekem kell őt visszahoznom.”

Kraus urat, a rendőrfőnököt jól ismerem, engedj meg, hogy egyedül elmenjek hozzá. Bizalmasan közölni fogom vele azt, hogy mire gondolok.

Csak pletyka származnék abból, ha Te mennél oda és Téged valaki meglátna a rendőrségen. A báróné is ezen a véleményen volt, megjegyezte azonban, jobb lenne, ha Taaffe grófot is informálnák arról, ami történt. Erre a megjegyzésre azonban a grófné így válaszolt: „En nem megyek a grófhoz, mert könnyen hírbe kerülök... És azután megtörténhetik az is, hogy Taaffe elmeséli a történetét a családjának, ami azt jelenti, hogy holnap egész Bécs beszélni fog Mary eltűnéséről. A rendőrfőnök nem tartozik a társasághoz, jól ismerem őt, ő mindent megtesz, amire én kérem, vigyáznai fog arra, hogy az eset titokban maradjon és megbízhatunk abban is, hogy a császár sem fog semmit a dologról megtudni.”

„Rövid idő múlva a grófné visszajött. Elmondta, hogy beszélt ugyan a rendőrfőnökkel, azonban nem tudott semmitsem elintézni, mert neki nincs joga ahhoz, hogy feljelentést tegyen. Ezenkívül

azt is mondotta a rendőrfőnök, hogy ő ebben az ügyben nem tehet semmit, mert nem áll módjában a trónörökös magánügyeibe beleavatkozni.

Csak az anya, vagy egy rokon tehetnének feljelentést és a grófnővel mindjárt megbeszélte a báróné azt is, hogy délután a báróné fivérével felkeresik a rendőrséget. Ez a második látogatás eredménytelen maradt, a rendőrfőnök ugyanis írásos és hivatalos feljelentést kért és a báróné fivére — alkalmasint Baltazzi Sándor — nem tudta magát elhatározni arra, hogy írásos feljelentést tegyen. Még fennállt a remény, hogy Mary esetleg hazatér és a család előtt legelőbb szempontnak az eset titokbanmaradása lebegett. A rendőrfőnökkel való kétszeri látogatás közben Larisch grófné most már ismételtén annak a gyanújának adott kifejezést, hogy

Mary eltűnése és a trónörökös között mégis csak kell valamiféle kapcsolatnak lenni.

A báróné erre elmesélte, hogy szombatjan január huszonhatodikán mind a

két leányával a német követség bálján volt. Tulajdonképpen ezen a bálon vették be Maryt a társaságba. Az anya észrevette, hogy a trónörökös gyakrabban legeltette szemét a leányán. A bálon Hoyos gróf elmesélte azt is, hogy másnap vadászatok lesznek a Wienerwaldban és e vadászatokon a trónörökös is részt vesz. Vetsera Heléna elmondta ezt Larisch grófnénak, mire az egyik eselédet elküldték a Hoyos palotába és ott megkérdezték a portástól, hogy megkezdődtek-e már a vadászatok. A portás azt mondta, hogy gazdája, a gróf nem ment a vadászatra. Közben arról beszélgettek: hogyan lehetne megtudni, hol tartózkodik e pillanatban a trónörökös. Larisch vállalkozott rá, hogy ezt megtudja és amikor este visszajött a Vetsera palotába, elmesélte, hogy komornáját, aki megbízható, ügyes és diszkrét, elküldte a Burgba és a komornának sikerült megtudnia, hogy a trónörökös szolgálományaival Mayerlingbe utazott...”

„... Hol is van az a Mayerling?... — kérdezte tájékozatlanságot mutatva Larisch grófné — és 1889 január huszonnyolcadikán este a Vetsera-palotában senkinek tudott feleletet adni erre a kérdésre. Ott még nem tudták ekkor, hogy Mayerling hol van és merre fekszik...”

„A következő napon, január huszonkilencedikén Vetsera Heléna báróné a fivérével a rendőrségre hajtatott.”

„... Larisch grófné hitetlen, programja ellenére elutazott Pardubitzba...”

„A báróné Kraus rendőrfőnöknek elmondott mindent, ami anyai szívét nyomta, megjegyezte, hogy lánya rajongásának nem tulajdonított valami túlságos jelentőséget, most azonban, hogy Mary eltűnt a szülői házból és már egy éjszakát távol töltött, kezd más színben látni mindent. Nem tagadta azt se, hogy Larisch grófné ama véleményének adott kifejezést, hogy a baroness eltűnése csak a trónörökösrel lehet kapcsolatban. Mi lehet ez a kapcsolat? — az anyának erről sejtetnie sincs. A rendőrfőnök láthatóan hitetlenkedve fogadta mindazt, amit a báróné az eltűnéssel kapcsolatban a grófné előadása nyomán elmondott. Ezt mondta: „A grófné kocsisát kihallgattam, minthogy azonban titokban akarom a dolgot tartani, nem vettem fel hivatalosan jegyzőkönyvet. Csak egy ívre jegyeztem fel a kocsis vallomását, bizonyosnak tartom azonban azt, hogy ez az ember sokkal többet tud annál, mint amit elmesélt. Bizonyosnak tartom, hogy valakitől pénzt is kapott.” A rendőrfőnök egyszerre ezzel a kérdéssel fordult a bárónéhoz:

„Mondja meg nekem őszintén, bizonyos maga abban, hogy Larisch grófnénak hinni lehet?” — A báróné így válaszolt: „Semmi jogom nincs arra, hogy őt meggyanúsítsam. Tizenöt éves barátság fűz hozzá.”

A rendőrfőnök erre megjegyezte, hogy az esetben, ha a báróné feljelentést tesz, két vagy három napon belül informálhatja a nyomozás eredményeiről. De csak abban az esetben, ha a nyomozás nem ütközik a trónörökös személyébe. A rendőrség közegeinek parancsuk van arra, hogy

abban a pillanatban, amikor a

trónörökös személye is belekapcsolódik az eseményekbe, a nyomozást azonnal hagyják abba. A báróné megtette a feljelentést, átadta lánya fényképét is a rendőrfőnöknek, akit megkért arra, hogy az egész esetet szigorú titokként kezeljék.”

„Egyre növekvő nyugtalanság és aggodalom lett urrá az anya lelkén és a báróné végre megfogadta, hogy a ház egyik barátjának tanácsára előbb a miniszterelnököt, majd közvetlenül az uralkodót keresi fel.”

Taaffe gróf, Ausztria miniszterelnöke, nyomban fogadta őt és közölte vele, hogy Mary eltűnését a rendőrfőnök jelentette már neki. Azt is mondta a miniszterelnök, hogy este családi ebéd van a Burgban, ahol a trónörökösnek is meg kell jelennie. Ha Rudolf eljön, akkor sok mindent meg lehet tudni, viszont, ha a trónörökös távol marad a családi összejöveteltől, akkor tovább lehet nyomozni. Beszélgetés közben Taaffe gróf kezébe vette ugyanazt az ívet, amelyet Vetsera Heléna Kraus rendőrfőnökkel látott és amely a grófné kocsisának a vallomását tartalmazta. A kocsisról a miniszterelnök ugyanolyan véleményt mondott, mint a bécsi rendőrség elnöke. Amikor a báróné megjegyezte, hogy talán helyénvaló lenne jelentést tenni az esetről a felségnek, a miniszterelnök elhárító mozdulatot tett a kezével. „Hova gondolt? — mondta a gróf — mi történnék akkor, ha jelentést teszünk és a végén kiderül, hogy mindaz, ami a jelentésben van, nem igaz. En az állásommal játszom...” A bárónénak arra a kérdésre vajjon lehetséges lenne-e, hogy Taaffe gróf maga beszéljen a trónörökösrel, a miniszterelnök kijelentette, hogy

különbösen szíves jó viszonyban Rudolfal és az kikérné magának, hogy a magánügyeibe avatkozzanak.

A báróné elmondotta még, hogy a rendőrfőnök hogyan nyilatkozott Larisch grófnéről, de a miniszterelnök olyan kijelentést tett, hogy a grófné minden tekintetben megbízható. „Mindenesetre — folytatta tovább a gróf — helyesen eszelkedett volna a grófné, ha egyenesen a császárnéhoz megy. Eltekintve attól, hogy a császárnénak közeli rokona.

Erzsébet az egyetlen személy, aki, feltéve, hogy Rudolf és a baroness között van valamiféle kapcsolat, rá tudna venni a fiát arra, hogy az ilyen dolgokkal hagyjon fel.”

A kihallgatás végén azt mondta a miniszterelnök, hogy estére többet tudhatunk. Amennyiben Rudolf nem jön be a Burgba, vagy ha bejön és nyomban visszamegy Mayerlingbe, akkor nincs minden a rendjén. Ez esetben a miniszterelnök intézkedik, hogy a detektívfőnök utazzék ki Mayerlingbe, jöllehet az eset igen kínos.”

„A legfontosabb — ezekkel a szavakkal bocsájtotta el Taaffe gróf, Ferenc József miniszterelnöke fogadó-

szobájából Vetsera Mária aggódó anyját —, hogy az esetet titokban tartjuk. Az én diszkrétciómról meg lehetnek győződve. Ügyeljének azonban arra, hogy idegenek ne tudjanak meg semmit...”

„Csak a következő nap reggelen hozott megdönthetetlen bizonyosságot arról, hogy Rudolf és Mária között kapcsolatnak kell lenni.”

Január harmincadikán reggel vélt érkezett Pardubitzból, Larisch grófnétől, aki valósággal megszökött Bécsből, anélkül, hogy megvárta volna, mi is történt a gondjaira bízott szegény gyermekkel.

Pár soros levelében mindössze ennyi állt: „Az acél cigarettatárcáca nem az enyém. Csak idehaza tudtam megállapítani, hogy annak a tárcának zafirból van a zárja, amit én kaptam Rudolftól, azon nincsen zafir. Egyébként a két cigarettatárcáca a megtevesztésig hasonlít egymáshoz...”

Ennyi és semmi több nem állt a levelben...

Az anya szíve kezdte megérezni, hogy valami történt.

Taaffe gróftól sem érkezett semmiféle híradás.

„... És január harmincadikán reggel Vetsera Heléna báróné elhatározta, hogy Erzsébetből, Rudolf anyjától követeli vissza a lányát...”

Jövő vasárnapi számunkban folytatjuk.

Vacázslat

*Hogy nézek, nézek utánad,
csak már a lelkembe látnék!
De titok vagy mint a bánat
és könnyű vagy mint a játék.*

*Surranva jössz, mint az idő,
mely hozza a nyarat, telet,
Van kerék és van lendítő
ámde te vagy a lendület.*

*Lappangsz, mint vermek mély ürein
a főlborzolatlan szelek.
Zúgysz a lét óriás fülén,
Vihogsz öt érzékünk felett.*

*Futsz, mint a vér, szállsz, mint a
csók,
lázak és álmok kísérek:
zord öklök és finom kacsók
és füst vagy, mire elérlek.*

*Hazug vagy mint a messzi táj,
s vló vagy, mint a délibáb.
Nyomod el hát bennem, ami fáj,
tedd jóvá rettentő hibád.*

KISS TAMÁS.

**Pöstyénfürdő: „LIVIA” diétás
GYÓGYGAZ**

főorvos: dr. Lichtenstein Géza. — Elsőrangú ház. — Tökéletes komfort. — Lift. — Múltányos pausál kurák, melyek összegében minden költség benne foglaltatik. — Mérsékelt penzióárak. Kérjen prospektust: Diakurheim „Livia” Piestyan Csr.

Felhívás Debrecen sz. kir. város társadalmához

Az eucharisztikus kongresszus és a Szent István jubileumi év alkalmából Magyarország Főméltóságú Kormányzójának Felesége rádiószózatot intézett a magyar társadalomhoz és felhívta a magyar városok és falvak lakosságát, tegyék lehetővé, hogy az országos ünnepek alkalmából szegények fokozott mértékben legyenek ellátva.

A Főméltóságú Asszony felhívása folytán azzal a kéressel fordulok Debrecen sz. kir. város nemeslelkű társadalmához, hogy az akciót felkarolják és bármilyen csekély adományaikkal annak sikerét előmozdítani szíveskedjenek.

A Főméltóságú Asszony a segítség módját is megjelölte akkor, amidőn kérte, hogy azok, akik többfajta ebédet esznek, egy napon beérnek egy lál étellel és a megtakarított többi lál étel költségét felajánlják a nemes célra. Az így begyűlt jelentős összeg elég lenne arra, hogy a rászoruló szegények részére a kongresszus és jubileumi ünnepek alkalmából nagyobb mérvű támogatást nyújtsunk.

Bizva abban, hogy városunk áldozatkész közönsége megérti a Főméltóságú Asszony nemes elhatározását és adományaival lehetővé teszi, hogy a jubileumi évben szegényeink legalább egy-egy ünnepi hétre legnyomasztóbb gondjaiktól megszabadulva, derűsebb lélekkel olvadhassanak bele a jubileumi év örömeibe. Ez a cél elérhető, ha egy parányi áldozattal lehetővé tesszük, hogy ezekben a napokban ne legyen szűkölködő család Debrecenben. A befolyó adományokból a helybéli, rászorult szegényeket fogom segíteni részesíteni.

Felkérem a város közönségét, hogy a felajánlott adományaikat a népjóléti hivatal pénztárába eljuttatni, vagy pedig Debrecen sz. kir. város Társadalmi Segítő Akciója, Debrecen elnevezésű, 7281. számú postatakarék-pénztári csekk számla javára befizetni szíveskedjenek. Postabefizetési lapok a szociális ügyosztálynál és a népjóléti hivatalnál igényelhetők.

A befizetett adományokat hirtalpig fogom nyugtázní.

Kölcsey Sándor sk.
polgármester.

Bonyodalom egy fejkendő körül

Furesa pert tárgyalt szombaton a debreceni törvényszék. Két asszony került a vádlottak padjára, mindkettőjük ellen zsarolás címén indult eljárás. Kohn Sándorné és Grósz Endréné kerültek a vádlottak padjára egy egyszerű fejkendő miatt.

Kohn Sándorné tavaly elvesztette a fejkendőjét. Amint néhány nappal később az uccán ment, észrevette a fejkendőt Grósz Endréné Jutka nevű kisleányán. A kendőt rögtön visszavette a gyermektől és hazavitte. Most már Kohné kisleánya hordta a kendőt, amit viszont néhány nappal később Grósz Endréné vett vissza a gyermektől azzal, hogy az a sajátja.

Emiatt kerültek a vádlottak padjára. Több tanút hallgatott ki a bíróság, de nem sikerült eldönteni, hogy az ócska fejkendő mozdíték asszonynak volt tulajdonában a tulajdonosa. — Kohné azt állította, hogy az övé. Grószné is a sajátjának jelentette ki. A bíróság végi is — jelentéktelen értékről lévén szó — az egyszerűsítési törvény alapján mindkét asszony ellen megszüntette az eljárást.

— Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégéknél!

Asszonyoknak

Rovatvezető: Dr. Dévainé Erdős Böske

Demi felé

Az egyik jönevű belvárosi divatszalon roppant merész elhatározással — merész elhatározás az idő miatt — megkezdte nyári kollekciójának bemutatását.

Bemutatótermei zsúfolásig megfellek a kiváncsi hölgyközönséggel, akik bár jóformán még ki nem használták a tavaszi toalettjeiket, máris a nyári után érdekeltek.

Tökéletes szabású fűzők, melltartók,
elegáns fehérneműk legkényesebb igényt kielégítően készülnek a SYLPHID fűző- és fehérnemű szalonban
Piac u. 81. szám.

Az első megtapsolt ruha egy sötétkék, fehér pettyes, elől egész végig plissézozott résszel kombinált angol ruha volt, sajtát övvel, piros paszpallal, ugyanez szerepelt a gömbölyű kivágás körül is.

Általában minden ruha szoknyája berakott, vagy plissézozott, van, amelyek egészen felülről be van rakva, rengeteg a nyári kosztüm, selyem, lazaszövet, santung és imprimé.

Női és férfi fehérnemű varrást legfinomabb kivitelben vállal. Házhoz is megyek. Nyakkendő-tisztítás és fordítás.

SZOKOLAY Mária
Csapó uca 19.

Egy remek kis fekete, esipkeszerű laza: fekete szövetszövetű tetszett nagyon, sima szűk szoknya, sima kis jumperkabát, amibe előre be volt patentozva egy plissézozott imprimé bubigalléros mellény, de ugyanehhez még kétféle mellent, egy halványkék és bois de rose mellényt mutattak. Mind a három változatban nagyon sikkes volt.

A következő modell nagy nyárra bontakozott: halványsárga georgette angol ruha barna pettyekkel, cseppnyi kis-boleróval, rövid újjakkal, sajátjából zsebekkel és övvel. Olyan fiatalos és tude volt, mint egy bakfis.

Üzlet áthelyezés

Oriszabóságomat és műstoppoló üzemetet
Batthyányi uca 6. szám alá helyeztük

Haraszti uriszabó és Korsós műstoppoló

Ugyanilyen fiatalos darabja volt a kollekciójának egy közepkék santung kosztüm, egész körül lerakott szoknyával, amely csak combtól lefelé nyit ki, addig le volt steppelve, hozzá egy teljesen nyitott rövidnyjas kosztümkabát, amely csak elől két vendéggombbal ért össze. A zsebek helyén és fent kétoldalt nyaknál fehér santung applikáció. Alatta fehér georgette berakott, spicés bubigalléros mellényke díszelgett. Nagy fehér, felhajtott durván szövött szalmakalapot viselt hozzá a manneken fehér, két atilop cipővel. Ennél bájosabb darabot igazán ritkán láttam.

Nagyon sok volt a esikos ruha is, ellenkező beállítással díszítve. Fenti santung kosztümhöz ha-

sonló kedves volt egy sötétkék nehezebb marokén anyagból készült kosztüm, kiesit glocknis szoknyával, hozzá egy kis kabát, rendes kosztümkabát hosszban, úgy, hogy elől három gomb, mint egy seszli övezte a szoknyát és a felső része glocknis reverként szétnyit, ami alatt szintén fehér berakott georgette mellényt lehetett látni. — Ugyanezt a fazont mutatták be piros fehérpetyes anyagból is, fehérrel. Ez is helyes volt.

Halványkék szövétruhát (persze egész könnyű szövetet) mutatnak azután négy bevágott zsebbel, amelyek sötétkékkel voltak paszpallóval. Sötétkék öv volt rajta és a nyaka körül is sötétkék volt, elől erősen ráncolva.

Kabátját és kosztümjét

készíttesse szolid árak mellett

ÖZ. TÓTH ISTVÁNNÉ

angol, francia nődivattermékben
Piac 44.

Az után rengeteg imprimé. De az imprimékkel külön cikkben szeretnék foglalkozni, mert az idén is ép annyira viselik majd, mint az előző években, sőt...

Előre csak annyit, hogy a legdivatosabb ma is az imprimé és a tavalyi anyagokat is nyugodtan lehet viselni az idén is, legfeljebb fazonban van egy kis eltérés. (Nem is olyan sok.)

DIVATPOSTA

Vidám kisleány. A beküldött halványkék georgette nagyon szép és finom, feltétlenül elegáns ruhája lesz belőle. Fazonban ajánlatok egy egészen végig beplissézozott ruhát, rövid plisséz újjakkal, sötétkék elől megkötött georgette övvel. Jobb váll fölé egy nagy sötétkék székfűt tűzőn. Sötétkék nyitott kabáttal, sötétkék nagy nyúlszörkálappal és cipővel viselje. Roppant elegáns lesz. Üdvözlöt.

Tanácstalan. Polgári esküvőhöz csináltasson egy elegáns sötétkék marocén ruhát fehér georgette mellénnyel és bubigallérral, vagy fehér székfűvel vállnál, előre beállított glocknirésszel. A menyasszonyi ruhája pedig legyen egy esipke, vagy georgette, mindkettőt jól ki tudja használni és divatos is. A csipkét talán még inkább, mert az tartósabb és könnyen festetheti. Üdvözlöt.

Baby. Ha feljön Pestre, csak telefonáljon, szívesen látom és szívesen elkalauzalom. Üdvözlöt.

Kérjük olvasóinkat, leveleiket mindig rovatvezetőnk címére, Budapest, Teréz körút 35. küldjék.

RECEPTEK

Tejfölös halpaprikás. Elkészíthető akár milyen halból, de legjobb kecsgeből, süllőből, mert ezeknek alig van esontjuk. Tehát egy kiló halat gondosan letisztítunk, kívül késsel levakarjuk, belét szedjük ki és daraboljuk fel, azután sózzuk meg és egy lábasba tegyük, egy tojáshíj zsírt, a zsírba egy nagy fej apróra vágott vörshagymát és kávéskanál szép piros paprikát. Ezeket együtt kavarjuk össze, tegyük a halat a paprikás zsírba és keverjük jól össze. Azután öntsünk rá két deci jó tejfölt. Ezzel is kavarjuk össze és akkor tegyük lángtűzre egy negyed

óraóra hogy gyorsan megfőjön. Ezután már többé nem szabad kavarni, mert különben szétállana. Az asztalra jó forrón kell adni.

Tojás palacsinta sonkával töltve. Egy darabka főtt sonkát (soványat) apróra megvagdalkunk, adunk hozzá két tojást, sőt és jó savanyú tejfölt, hogy kenhető legyen. Egy csuporban két-három tojást 1-2 kávéskanál lisztet, 1-2 kanál jó tejjel és kis sóval jól elhabarunk a palacsintásütőbe vaját adunk hozzá, megsütjük a palacsintákat, de ügyeljünk arra, hogy hirtelen süljön és ne legyen túl vékony. A palacsintákat a fentebb leírt töltelékkel megtöltjük jó vastagon, azután felszeleljük, miként a betekergtetett rétest szoktuk. Most egy tálat jól kikennünk vajjal, kimorzsázzuk és bele rakjuk a palacsintaszeleteket, egy tojást, két kanál jó savanyú tejfőllel elhabarunk, ráöntjük és sütőben hirtelen megpirítjuk szép sárgára s ugyanazon tálon adjuk be, amelyen sült.

Tiranai mellett. Két tojásból gyurt metéltet sós vízben kifőzünk és szítán leesurgatjuk. Megvajazott porcellántálba egy réteg metéltet teszünk, erre egy sor karikára vágott meghámozott friss paradicsomot s jól meghintjük reszelt sajttal. Ilyen sorrendben rakjuk tele a mély tálat, vagy lábast, a tetejére reszelt zsemlyemorszát, sajtot hintünk, apró vajdarabokat szórunk rá és 25 percig közepmeleg sütőben sütjük.

Tojás barnított vajjal. Jókora darab vaját tejszínből sötétbarnára pirítunk, azután elegendő mennyiségű tojást vigyázva beleütünk, sóval és borssal behintjük. Öt-hat percig sütjük vorás nélkül, míg a tojás fehérje egészen megkeményedik, a sárgája ellenben lány marad. Azután óvatosan táliba eszűtatjuk és a barna vajjal leöntjük. Sokan megfogtatt cetével is szeretik, anut tálalás után kell ráönteni.

Finom poszonyi kiflik. Fél kiló lisztet húsz deka vajjal, két főtt tojást sárgájával, két nyers tojást sárgájával, nyolc deka poreukorral, csepp sóval, egy deka élesztővel, két deci tejfőllel összegyurjuk és egészen gyenge tésztát készítenk belőle. Két óráig pihenni hagyjuk, azután fél újjnyi vastagságra kinyújtjuk, elvagdalkjuk, hogy kifliformákat kapjunk és a következő töltelékkel töltjük meg: dió megdarálva, mazsola, tetszés szerint cukor, kis citromhéja, egy kis barackz jön bele, az egészet kissé megabaljuk, természetesen egy kis vízzel együtt. Az elvagdalt tésztadarabokra kanál segítségével a töltelékkel mindegyikre tesszünk, tetejét tojáshagymával megkenjük, világos sárgára sütjük, melegen vanillás cukorral megszórujuk.

HETI ÉTLAP

Hétfő. Ebéd: Zöldborsóleves, székelygulyás, palacsinta. Vacsora: Körözött liptói, hónapostetek, alma.

Kedd. Ebéd: Gombaleves, savanyú fűdő zsemlyegombóccal. Vacsora: Sonka, tea, sajt.

Szerda. Ebéd: Húsleves, marha-hús kapormártással, burgonya, mákosrétes. Vacsora: Spárga vajjal, mignon.

Csütörtök. Ebéd: Köményleves, sertéskaraj, sárgaborópiró, naranccs. Vacsora: Tojásrántotta, déli főzelékkel.

Péntek. Ebéd: Burgonyaleves, gombavagdalkák, burgonyapüré, rolád. Vacsora: Kaszinótojás franciasalátával, sajt.

Vasárnap. Ebéd: Erőleves, rántott csirke, burgonya, saláta, ranygaluska. Vacsora: Kolbász, szalonna, fiatal hagyma, retek.

Az első magyar király ereklyéi Oroszlánszívű Richárd templomában

Dubrovnik, 1938 május.
(COPYRIGHT by Jób Paál.
Utánnomás tilos.)

Szent István koponyájának felső részét és állkapcsát Dubrovnikban őrzik. Az első a dominikánusok klastromában van, a másik a domban.

A dominikánusok klastromában Péter dr. Dominik Budrovic, a domban, amelynek egykoron Santa Maria Maggiore volt a neve, most pedig a Madonnáról Gospanak hívják, dr. Lovac Károly, a kincseskamra tudós kezelője állanak rendelkezésemre. Mindezekelőtt azt szeretném megtudni tőlük: hogyan kerültek ide a szent ereklyék. Biztosat egyikük se tud. Az okmányok, amelyek kielégíthetnek talán a kíváncsiakat, elpusztultak akkor, amikor 1667 április hatodikán Ragusa alatt megrendült a föld és utána lángok emésztettek meg mindent, amit a földindulás megkímélt.

Két verzió kering.

Az egyik: bizonyos, hogy a tatárok elől menekülve IV. Béla magával hozta Szent István bebalzsamozott holttestét. Thomas Archidiaconus megírja ezt egykori krónikájában. Lehet, hogy az

Szent István király 700 esztendő szobra előtt

A legenda így szól:

Oroszlánszívű Richárd, a brittek királya a Szentföldre igyekezett büszke gályáján és a tengeren hatalmas vihar tépázta meg a hajóit. Mennydörgés és villámlás közepette szent fogadalmat tett: ott, ahol partot ér hajója templomot épít Isten dicsőségére. A hullámok Lokrum szigeténél vetették parira a gályát. Itt fogadta Richárd a ragusaiak küldöttségét, amely arra kérte meg őt, ne a lakatlan szigeten, hanem Ragusa legszebb terén építse meg a templomot. Az Ur 1190-ik esztendejében rakták le alapjait a székesegyháznak és negyven esztendőig tartott az építkezés. A földrengés a templomot romba döntötte és csak az alap maradt meg. A földrengés idején háromszáznál több ereklye volt a relikviáriumban. Most: csak a felét őrzik, de így is: alig van a világon székesegyház, ahol annyi ereklyét bámulhatunk és esodálhatunk, mint itt.

A templom hajójában Tizian képe: Mária mennybemenetele.

Szemben vele egy Palma il Vecchio.

A kincseskamrában köröskörül a Megváltó és a szentek ereklyéi.

Három kulcsa van a relikviáriumnak, ezek közül egyet a kincstárnak, egyet a város feje és egyet a püspök őriz. Régen Ragusa rektora vigyázott a szentély kulcsára.

Itt őrzik Keresztelő Szent János karját, Szent Balázs testrészeit, a Szent Kereszt legnagyobb darabját, aztán azt a páratlanul szép ötvösmunkát, amelyet Dubrovnik egykori érseke, Thimotheus Maffei Mátyás királynak szánt. A XV. század ragyogó alkotása ez a munka. Tömör ezüstből, a tálon és a hozzá tartozó kancsón a tengerpart valamennyi állatát filigráns munkával készítette el a maga korának egyik legnagyobb mestere: Progonovics. A legenda azt tartja, hogyha a kancsóból vizet öntöttek, akkor az állatok — gyíkok, kagylók, polipok, rákok, a tenger mélyének titokzatos életű hullói — életre keltek a moszatok és korallok között.

Maffei érseket meghitt barátság fűzte Mátyáshoz, azonban elhunyt, mielőtt az ajándék eljuthatott volna ahhoz, akinek azt a bitoros szánta és így a ritka szép ötvösmunka ereklyének itt maradt Oroszlánszívű Richárd székesegyházában.

ereklyék akkor maradtak itt. De lehet az is, hogy a mohácsi vész előtt hozták ide az ereklyéket. Pater Dubrovic azt mondja, hogy olvasta valamelyikében a klastrom krónikáinak, hogy a dominikánusoknál őrzött koponyát a Szent Jobbba együtt Itáliába akarták vinni. De az ereklyék itt maradtak.

Hogyan került vissza Buda várába a Szent Jobb?

Pater Dubrovic szerint I. Ferenc kapta ezt ajándékba a ragusaiaktól, amikor az illír királyság bukása után meglátogatta Ragusát. Körülbelül száz esztendővel ezelőtt. Pater Lovac azt mondja, hogy a város Mária Teréziának ajándékozta a Szent Jobbot és a városi muzeumban meg kell lenni annak az arany, vagy ezüst plakettnek, amelyen Mária Terézia átveszi a ragusai rektortól az ereklyét.

Kerestem ezt a plakettet, de nem találtam.

Se a levéltárban, se a klastromok irattáraiban nincsen semmi nyoma annak, hogyan kerültek ide Szent István állkapcsa, koponyája és hogyan vitték el innen a Szent Jobbot, amely alig egy évszázadnál régebben került a budai vártemplomba.

Páter Lovac élm. teszi most Szent István állkapcsát

Díszes állványon, aranyból készült, félkör alakú talpazaton nyugszik az ereklye.

Teljesen szabadon, ami nagy ritkaság.

Baloldalon még benne van egyetlen foga első királyunknak az állkapocsból.

Kis horgon Szent Istvánnak miniatűr szobra függ az ereklyetartón.

A XIII. században készült gyönyörű munka.

Szerzetesi köntös van a királyon és az akkori szokásnak megfelelően hátul egész a derekáig ér leontyba font haja. Fején korona, de csak a mai magyar korona alsó része, a bizánci felső rész nélkül. Kezeit imára kulesolja.

A dominikánusok klastromában, ahol a Szent Jobbot évszázadokon keresztül őrizték

A klastrom udvara szakasztott olyan, mint a dominikánus kolostorok udvara Katholikus Izabella Hispániájában. A román és a gót stíl misztikus keveréke. A narancsfák görnyednek a gyümölcsök alatt. Az udvar közepén díszes kut. Szemben oszlopok, gyönyörű oszlopfejekkel.

A kolostor hatszáz esztendő, könyvtárában kétszáznál több incunabulumot őriznek a könyvnyomtatás előtti korokból.

Valahogyan nem illik ebbe a világba, hogy a folyosón telefon csilingel.

Pater Dominik keresztet vet és felteszi a vállára a stólat, mikor a kincseskamrába lép. A falakon csodás képek. Van itt egy Madonna kép, amelyről azt tartja a legenda, hogy a földrengés idején könnyezett. Ereklyetartóban Szent Domokos mutatja ujját. A teste Bolognában pihen. Aztán Tamásnak, az Apostolnak jobb keze. A sarokban a ragusai rektor öblös széke. Künn, a templomban Tizian Magdolnája. És a sarokban Loyolai Ignác egy kora portréja.

A klastrom falán játszik a napsugár és keskeny kalitkában kanári madarak dalolnak.

Fráter Vincenc most csöngtet ebédre. Holland mesterek képei komoran

Kedvezmény olvasóinknak!

Kiadóhivatalunk megállapodott
Budapesten
a polgári vezetésű

Rio szállodával

VII. Kürt ucca 6. Pátria kávéház mögött,
hogy

20% engedményt
nyújt
előfizetőinknek és olvasóinknak

Igénylésnél e lap bemutatása szükséges.

hallgatnak a ragusai rektori palotai kincseit őrzött, vasalt fedelű ládája felett.

Bizánci koronában egy túska, a Megváltó véreinek cseppjével.

Az ereklyeszekrényben évszázadokig pihent Istvánnak, a Szentnek Jobbja.

Mellette Szent István feje, egész koponyája.

Páter Dominik kihozza az ereklyét a folyosóra.

Évszázadok óta először hagyta el a szentfő az örökös félhomályba zuhant kápolna falait. A napsugár bearayozza az ereklyetartót, amely antikváriá vált már réges-régen.

Főnt az emeleten dominikánus szerzetesek, páterek és fráterek, a prier és a novíciusok ott állnak az asztal mellett, keresztet vetnek és most mondják el az Ur imádságát.

Aztán: Páter Dominik viszi vissza a keresztény hitre tért magyarok első királyának fejét oda, ahol ez az ereklye évszázadok óta pihen és lassan megindul ő is a klastrom széles lépcsőin a társaihoz...

Közel két évszázadig magyar fenntartás alatt állott Ragusa és csak a mohácsi vésszel szakadt meg. Legszebb palotája, ahol a köztársaság urai, a rektorok székelték, a fenntartóság idején épült. Tornácán falba illesztve Zsigmond király nevét olvassuk egy emléktáblán. Zsigmond halás volt a városnak: amikor a végzetes nikápolyi csatavesztés után Bajazid szultán üldözése elől ide menekült, Ragusa két-ézer arannyal segítette őt.

Don Ivo Ferranti kanonok úr körülvezet a templomokban.

Ájtatos hívők térdelnek a régi padok között...

Igy térdeltek egykoron az asszonyok és lányok, akiknek hitvesük és apjuk a tengerekre szállt, a török ellen harcolt, a Szentföldre zárandokolt, vagy szentek ereklyéit hozta a Madonna székesegyházába tomboló viharok hullámai között.

11.923 új akta az „elsőfokún”

Az elsőfokú közigazgatási hatóság ügyforgalma áprilisban a következő volt: beérkezett 5 közigazgatási bizottsági, 1298 polgármesteri, 4619 közigazgatási, 3475 kihágási akta, 2017 polgármesteri intézkedés és 509 bizalmas akta. — Összesen 11.923 akta.

Az illetőséggel kapcsolatban 473 állampolgársági és illetőségi ügydarab intézettel el, a községi kötelekbe felvételre 16 egyén és állampolgársági esküt tett 7 visszahonosított egyén.

Ne legyen gondja arra, hol töltse szabadságát az idén!

A Magas Tátra

a tavasz ragyogó hónapjaiban éppen úgy, mint a kánikulát nem ismerő nyáron gyógyulást, pihenést, üdülést és szórakozást biztosítanak mindenkinek.

Tátrai tartózkodásának költségeit kényelmesen utalhatja át.

A MAGAS TÁTRA páratlan klimatikus gyógyhely. A MAGAS TÁTRA abszolút pormentes, száraz levegője, ultravioletta sugárjai új életet adnak a kifáradt embereknek. A MAGAS TÁTRA szanatóriumaiban, szállóiban, üdülőtelepein, penzióiban mindenki megtalálja a maga viszonyainak megfelelő elhelyezést: a legelőkeltebb luxust szakasztott úgy, mint az olasz, szerény szobát és ellátást. A MAGAS TÁTRA a béke gondtalan, izgalommentes életét biztosítja mindenki számára. A MAGAS TÁTRA vendégeinek alkalmuk nyílik a legszebb kirándulásokra és a SZEPESÉG ősi városai: LÖCSE, KÉSMARK, IGLÓ, POPRAD, SZEPESBELA a maguk évszázados kultúrájával, ezer látnivalójával szeretettel várják a MAGAS TÁTRA vendégeit.

A M A G A S T Á T R A o l e s ő.

A MAGAS TÁTRA a gyermekek paradicsoma. Klímája a serdülő szervezetre páratlan gyógyhatású. Gyermekek kíséret nélkül is elhelyezhetők.

Kérjen felvilágosítást a következő telepektől:

Strbské Pleso — Csorbató. Állami magaslati gyógyhely. Hotel Hviezdoslav és Hotel Kriván.

Tatranská Lomnica — Tátralomnic. Állami magaslati gyógyhely. Grandhotel Praha.

Sary Smokovec — Otátrafűred: Grand Hotel, Tátraszanatórium, Höpfnerház.

Tatranská Polianka — Tátraszéplak: Dr Guhr-szanatórium és depandanszai.

Tatranské Matliare — Tátra-Mátraháza-Gyógyfürdő: Hotel Esplanade.

Nové Strbské Pleso — Új Csorbai tó: Mory szállók és penzió.

Novy Smokovec — Ujtátrafűred: Parkhotel.

Szepesi Otthon Tátranská Lomnica — Tátralomnic.

Penzió — Hotel Biela Voda — Fehérvíz, Tátralomnic mellett.

Horn-féle gyermekotthon Tátraská Lomnica — Tátralomnic.

Felvilágosítással szolgálnak és szobarendelést elfogadnak:

Budapesten: a Tátrai Fürdők Vezérképvelete. V., Vigadó utca 4.

Pengőbefizetés.

A Független Ujság GAZDA-oldala

Májusi gazdagondok

A gazdák a múlt héten aggódva figyelték az időjárást. Sok függ a szép időtől, hiszen a májusi fagyosságok előtti napok a gazdaság kritikus napjai. Az idén az úgynevezett időjárás határnapokat megfigyelve azt tapasztalhatjuk, hogy minden kritikus nap egy héttel hamarabb következett be. Így volt ez a fagyosságok előtti napokban is. Az elmúlt héten szerdán már elérkeztek hozzánk a hideg szelek és néhol orkányszerűen szüldöztek, alaposan lehűtve a tiszántúli tájakat. A szerdai szél újabb károkat tett a még virágjában álló gyümölcsösökben, komolyabb károk mutatkoznak a szamócában is. Május elején már a debreceni piac tele volt érett, szép nemesített szamóccal. Különbösen Bihar megye északi részein látják el a debreceni piacot szamóccal. Az idén aligha akad néhány méter-mázsányi. Biztosra vehető, hogy a szamóca ára az idén magasra ugrik fel.

És ha már az árak emelkedésénél tartunk, nemcsak a kerti vetemények árai tornáztak fel, de erősen emelkedett az elmúlt napokban a tengeri ára is. A gazdák azzal szeretnék a tengeri árakat emelkedését magyarázni, hogy az új folyamán nagyobb mennyiséget adunk el Hollandiának és Angliának nemes valutáért. Ez a magyarázat, mint azt a legkomolyabb helyen mondták el, nem állja meg a helyét. A tengeri világparitása mutatott emelkedést és ez az emelkedés éreztette hatását a magyar tengeripiacon. Természetesen a tengeri árak emelkedése maga után vonja a sovány sertés piaci lanyhaságot és árhullámzását. Gazdák állítása szerint ez az árhullámzás a sovány sertés piacon harminc százalékos károsodást jelent egyeseknek.

Általában az állatvásárok lanyhasága erősen érezhető volt az elmúlt héten is. A vágómarha ára stagnál. A loárában változást nem tapasztalunk. A marhaáraknál igazodására hatással volt a takarmányárak hullámzása és itt-ott emelkedése. De már erősen kihajlás után vagyunk és teljesen indokolatlanul emlegetik egyesek a takarmányiséget. Ez annyival kevésbé állhat fenn, mert tudunk debreceni gazdát, akinél még igen sok lucerna vár eladásra. Egyébként a Hortobágyon jó a mező. Már sok helyen kaszálnak és ez némileg munkaalkalmat ad. Általában nem lehet munkahiányról beszélni. Sőt. A napszám ennek ellenére normálisnak mondható és természetesen a vidékenként változó. Általában a falusi mezői munkások napszámja 1 pengő 20 fillér és 2 pengő közt mozog. Sajnos, a piacokon érezhető óvatos tartózkodás következtében egyes gazdaságok területeikhez mérten nem foglalkoztatnak kellő számban napszámokat, mert már nagyobb gazdaságok is rátértek a feles és harmados rendszerre. Szerencsére a Mezőgazdasági Kamara szervei állandóan ellenőrzik a gazdaságokat és ahol szükséges, a bajokat orvosolják. Az aratómunkások szerződéseit a Mezőgazdasági Kamara már mindenhol felülvizsgálta és csak itt-ott voltak ezen a téren elenyésző különbségek.

A föld, illetve a birtokvásár teljesen megállt. Ugyilátszik, a birtokvétel kedv teljesen elmúlt. Pedig az ingatlanok árában nincs

változás. Prima szántó birtok holdjának ára a debreceni határban ma is 1200-1500 pengő. Volna kisebb birtok eladó ma is, de sajnos, a vételtől sokan tartózkodnak, a helyzet bizonytalanságát hangoztatva. Pedig ez nem állhat fenn. A gazdasági élet vérkeringése a Tiszántúlon egészen normálisnak mondható, ha kisebb zökkenőket érez is a közzgazdasági élet finom szeizmográfiája.

Nem érdektelen, ha elmondjuk, hogy az egyes gazdaságok biztosításai a múlt évben lejártak, valamennyi nagyobb birtok tulajdonosának az é velején kellett dönteni, hogy biztosításait az eddigi intézetekkel prolongálja-e vagy

más biztosító intézettel köt újabb megállapodást. Az idén legtöbb birtokos a régi intézettel kötött új megállapodást. A díjtételekben változások nem igen voltak. Inkább az összegnél történt redukció.

Bár nem tartozik szorosan a mezőgazdasági rovatba az útépités, de felemlíthetjük, hiszen a munkásinség enyhítésének javára irható, hogy a Hajdúvármegye nyugati szélét szelő úgynevezett transzkontinentális országút földmunkáját idejében elkezdték és Földes község határában sok magántulajdon nyert kisajátítást. A hatalmas műút földmunkáján igen sok magyar kéz dolgozik, de még mindig sok kéz várja az építő nagy munkát és a tisztességes megélhetést.

Nem szabad áron alul eldobálni a marhaállományt

A szarvasmarhakinálát nagyméretű növekedésével kapcsolatban gazdakörökben is feltűntetett, hogy bizonyos oldalról az állatkereskedelmet sztrájkjal vadják és őket teszik felelőssé a komoly zavarokat okozó torlódásokért. Elhangzott az a vád is, mintha az állatkereskedelem érdekvédelme hívta volna fel tagjait a bojkottra.

A Debreceni Független Ujság a legilletékesebb helyhez fordult és idevonatkozóan a következő információkat kapta:

— A helyzet az, hogy rengeteg szarvasmarhát kínálnak a gazdák és csak nagyon csekély része vehető fel. Ennek oka az, hogy

a kiviteli lehetőség minimális, a nagy belföldi kínálattal szemben. Különösen az olasz heti mennyiségnek 1200 darab-ról 600 darabra való leszállítása okozta a zavart.

Ez az esőkenés az olasz részről való rendelkezés folytán történt.

— Tendenciózus az a híresztelés, amely a kereskedelem bojkottjáról számol be. A kereskedők ma is vásárolnak, de mivel a kereskedő nem kap kiviteli engedélyt, esakis olyan marhát vehet, amelyhez a gazda már megkapta a kiviteli engedélyt. Az érdekvédelmi sohasem biztatta tagjait bojkottra, ellenben arra hívta fel őket, hogy a bojkott vádját oszlassák el és főként a gazdákat világosítsák fel arról, hogy

pusztán az akadályozza meg őket a vásárlásban, hogy nem kapnak kiviteli engedélyt.

— Az egyik szövetkezet részéről meginduló vásárlások semmiféle összefüggésben nincsenek azzal a kényszerű helyzettel, amelynek kapcsán a kereskedelmet arra kényszerítették, hogy vásárlásait a gazdák engedményes tételeire korlátozza. Hiszen csupán a nagy torlódások levezetésére adott megbízást a kormány a nagy mennyiségben kínált tételek felvásárlására. Ezek a tételek nem is kerülnek kivitelre, hanem legyva hűtőházban fognak tároltatni, amíg a túlkínálat megszűnik.

— Amennyiben a drezdai és bécsi piacok nagyobb mennyiséget vennének fel, akkor az intervencióra nem is lenne szükség.

Bécs hetenként csak 200 darabot, Drezda pedig heti 500 darabot vehet fel. Az OMGE is felhívta a gazdákat, hogy ne ijedjenek meg a torlódástól, illetve ne dobálják el áron alul a marhaállományt, mert a

nagy torlódás meg fog szűnni.

— Mindezek világosan mutatják — fejezi be —, hogy szerves okai vannak a nagy torlódásnak. A kereskedőnek ma is alapelve: venni és eladni. Abszurdum még a gondolata is annak, hogy nem akar dolgozni. Minden erőfeszítése abban merül ki, hogy vidéken vásárolhasson. Ha ezt most nem teheti meg, ennek oka az, hogy kiviteli engedély hiányában az állatokon nem tudnak tudni. Mivel pedig az élő állatban spekuláció nincs, neveléses bojkottról beszélni.

Hatvanöt szeszfőző véglegesen, hatvan ideiglenesen megszüntette működését

Magyarországon az elmúlt évben 28 millió métermázsás volt a krumplitermés. Ezt a szakkörök méltán nevezhetik rekord termésnek. A krumplitermést részben hazai fogyasztók, részben az export és nem utolsósorban a mezőgazdasági szeszgyárak használták fel és e rekordtermés ellenére is, most tavasszal a helyzet a burgonyafronton olyan, amilyen már évek óta nem volt. Az ipari burgonya ára nemesak a magasba szökött, de sokhelyen ez a burgonyafajta eltűnt. Természetes, hogy ezt máris érzik a mezőgazdasági szeszgyártás. Mint értesülünk, a magyar mezőgazdasági szeszgyártók az általuk termelt szeszmenyiséget 29000 literrel csökkentették. Ugyanekkor a 262 magyar szeszfőző üzemből 65 véglegesen, 60 pedig ideiglenesen szüntette be üzemét.

Szaj- és körömfájás a Dunántúlon

Magyarországot, az Európászerte dühöngő szaj- és körömfájás eddig megkímélte, minek következtében a marhavásárok forgalma elé nem gördültek akadályok. Most, mint értesülünk a baranyamegyei Ivándárda és Sáros községekben, a világszerte híres bonyhádi tájfajta hazájában és a győrmezei Duszék községben fellépett a ragadós szaj- és körömfájás. Emiatt a három magyar községet zár alá vették. A tiszántúli részeken ez a súlyos állatbetegség még nem lépett fel.

Szép eredmények a tojásexport terén

A Külkereskedelmi Hivatal kiadott statisztikája szerint április hónapban a magyar tojás export 210 vaggon volt. Ebből a mennyiségből 62 vaggon Angliába, 108 vaggon Németországba és 40 vaggon Németországba ment. Az Angliába szállított mennyiségből 29 vaggon volt az úgynevezett fagyaszott Kanna-tojás. A magyar áruval az angol piac nagyon meg van elégedve és szinte bizonyosra vehető, hogy az angliai tojás-exportunk májusban emelkedést fog mutatni. Egyebekben Debrecenben az egyik baromfi export telep már az idén is Angliából hozott szakembert, hogy szakszerűen készíthesse ki ez a telep az Anglia felé irányított vágott baromfi mennyiséget.

Hirek a gazdáknak

— Emelkedtek a lisztárak. A lisztárak a legutóbbi napokban 4 és 8 filléres emelkedést mutattak. Ennek okát egyesek a lisztforgalmiadó fenttartásával magyarázzák. Ugyanis az elmúlt héten vált köztudomásúvá, hogy a hazai malomtulajdonosok a pénzügyi kormányzatnál eljártak, miszerint töröljék ezt a malomipart súlyosan érintő adótételt. A pénzügyi kormányzat a malomipar kívánsága elől kitért, mert az ország pénzügyi helyzete annyira még nem erősödött meg, hogy erről a jövődelmi forrásról le tudjon mondani. A lisztárak emelkedése a pékiparban pár filléres emelkedést fog jelenteni.

— A napraforgó olaj átvételi ára. Az olajsajtoló üzemek tárgyalásokat folytatnak arról, hogy április és május havában milyen áron szállíthatják a napraforgóolajat. Végleges megállapodás ebben az ügyben még nem történt. Az iparügyi minisztérium azt javasolta, hogy áprilisban 82,25, májusban pedig 83 pengő legyen az átvételi ár. Végleges döntés az elszámolás ügyében még mindig nincs.

— Megjelent a Tiszántúli Kertészeti Tanácsadó. Izlésesen kiállítva jelent meg a Tiszántúli Kertészeti Tanácsadó című folyóirat első száma. A szép kiállításához bő séges tartalom járul, értékes és hasznos tudnivalókat tartalmaz ez a folyóirat, amely különben a Debreceni és Hajdúvármegyei Kertészeti Egylet hivatalos lapja. Az első szám bevezető cikkét Pohl Ferenc gazdasági tanácsos írta.

— Mezőgazdasági célokra fagymotort konstruál egy magyar gépgyár. A magyar közlekedési köröket sokat foglalkoztatja a fagymotoros autók ügye. Külföldön már meghonosodtak egyes ilyen autótípusok, amelyeknek hajtóanyag a fa, azt elgázosítják és így közlekednek. Szakkörök megállapították, hogy nem annyira személy és teherautónál van a fagyas megoldásnak jelentősége, mint inkább a mezőgazdaságban, lokomotívok, traktorok és egyéb mezőgazdasági gépek megindításánál. A mezőgazdasági hulladékként fel lehetne itt használni, ami az agrártermelés költségei szempontjából fontos. Értesülésünk szerint az egyik nagy magyar gépgyár foglalkozik most olyan fagymotor konstruálásával, amely megfelel a mezőgazdaság céljainak is. Egyelőre még csak kísérleti stádiumban van az ügy, de a szakkörök ehhez is sok reményt fűznek.

Tiszántúli Ipar és Kereskedelem

A debreceni iparosság súlyos OTI-panaszai

Debrecenben akarják megrendezni az országos tiltakozó nagygyűlést

Debrecen és vidékének iparostársulata az OTI-panaszokkal kapcsolatosan népes nagygyűlést tartott. A gyűlést Galamb Ferenc elnök nyitotta meg s bevezető szavaiban kifejtette, hogy az OTI-val kapcsolatos sérelmeket az IPOK elnöki értekezletén terjesztik elő. Rámutatott arra, hogy

az OTI-ból mindenkinek haszna van, csak éppen az intézményt fenntartó iparosoknak nincs.

Lechner Lajos jegyző ezután felolvasta a határozati javaslatot. A javaslatban követeli az iparostársulást, hogy a büntető szankciókat csak azokkal az iparosokkal szemben alkalmazza, akikről megállapítható, hogy tudatosan, vagy rosszakaratból nem tesznek eleget fizetési kötelezettségeiknek, vagy a munkásaiktól illetékekre levont összeget maguknak megtartják. Rendezni kívánják az otthon dolgozó és időnyomások biztosítási kötelezettségét is. Kívánatosnak tartja az iparostársulat az önkormányzat rendezését is, oly módon, hogy

vitás kérdésekben döntő bírónak nem érdekelte hatóságát jelöljenek ki. Kívánja az iparosság, hogy a vidéki pénztárak által beszedett összegeket elsősorban a vidék megsegítésére fordítsák.

Az iparosság kívánja azt is, hogy a munkaadók által alkalmazottaitk által teljesített befizetések tizenöt százalékat

a munkaadó saját részére öregségi biztosítási járulékként kezeljék.

Tekintettel arra, hogy a munkaadók országos minimálásával kapcsolatban az OTI oly hatalmas bevételi többletbe jut, amelynek felhasználása a jelenlegi keretek között szinte lehetetlen, — kívánja a nagygyűlést, hogy

az OTI-hozzájárulási összegeket elsősorban vidéken csökkentésük.

annál is inkább, mert köztudomású, hogy vidéken a biztosítottak — az intézet megfelelő felkészültsége hiányában — megközelítőleg sem kapnak olyan apolást és kezelést, mint a budapestiek.

Kívánatosnak tartják az iparosok azt is, hogy az öreg iparosok, akik már nem kerülhettek bele az öregségi biztosításba, a mezőgazdasági munkásokhoz hasonlóan, tagsági idejüktől függetlenül részeseüljenek öregségi segélyben.

A tönkrement iparosoknál intézményesen vegyessék a hátralelévő törlesztést,

valamint olyanoknál is, akik önhibájukon kívül képtelenek az illetékek befizetésére.

A határozati javaslat ismertetése után

Frisch Adolf azt kifogásolta, hogy az IPOK ülését vasárnapról szombatra tették át, mert így jóval kevesebb iparos jelenhet meg, mint egyébkor.

Galamb Ferenc elnök kijelentette, hogy az ülést technikai okokból helyezték szombatra, de arról biztosítja a debreceni iparostársulatot, hogy a panaszok orvoslása előtt senkit sem enged ki a technikai okokból. Ha kell bejárja az egész országot, megmozgatja az egész iparostársulat-

mat, hogy sérelmeiknek kellő kifejezést adhassanak. Ebben az ügyben országos tiltakozó nagygyűlést fognak tartani. Ha másként nem lehet, a nagygyűlést a debreceni iparostársulat rendezi meg.

Vági István: És ha Pesten nem lehet, akkor Debrecenben, a TIKÁV idején!

Galamb Ferenc: En is ezen az állásponton vagyok.

Ha Pesten nem sikerül, akkor Debrecenben rendezzük meg az országos tiltakozó nagygyűlést.

Ezután az elnök felkérte Vági Istvánt, az OTI igazgatósági tagját, hogy amennyiben nem sért hivatalos titkot, vazolja az OTI-nál uralkodó állapotokat.

Vági István kijelentette, hogy hivatalos titkot nem érintve, őszintén kívánja feltárni a helyzetet. Az Országos Társadalombiztosító Intézet rendkívül fontos kelleke a magyarországi jólétnek. Nyugodtan lehet állítani, hogy egész Középeurópában a legjobb és legszebb szociális intézmény. De azt is meg kell mondani, hogy az OTI olyan, mint az egyiptomi piramisok, amelyek ezer és ezer ember verejtékéből nőttek hatalmas-

Az OTI is az iparostársadalom verejtékéből emelkedett, mégis a helyzet, hogy az intézmény a jövőt nem a kisiparosnak, hanem a nagykapitalista vállalatoknak juttatja.

Jellemző az ugynevezett karácsonyi felsegélyezés. A hatalmas gyárak munkásai, amikor egyébként sem dolgoznak, a tulajdonosok tudtával betegét jelentenek és az OTI ellátja őket segéllyel. Ezt egy kisiparos nem tudja megtenni. Vidékiek nem tudnak elmenni fürdőhelyekre, üdülőtelepekre, de a fővárosi nagykapitalista vállalatok munkavezetői és munkásai tömegesen jutnak el ezekre a helyekre. Ez az intézmény tehát ad valamit a munkásoknak, de semmit sem ad a kézműiparosoknak.

Rámutatott ezután arra, hogy súlyos vétség az, hogy a budapesti nagygyűlést szombatra helyezték és csupán elnöki értekezletre korlátozták, mert ha vasárnap tartják és megvan a nagygyűlési jellege, akkor az iparosság hatalmas tömegei terjesztették volna elő panaszait az OTI-val kapcsolatban. Most már vitathatatlan az a helyzet, hogy ebben a kérdésben az iparostársadalomnak egyöntetűen kell eljárni.

— Meg kell mondanom azt is — folytatta Vági, — hogy az OTI-tartozások törlése is jórészt személyi rokonszenvtől függött. Akinek tetszett az arca, annak eltörölték a hátralékát, akinek nem tetszett, annak nem törölték. Voltak szegény kisiparosok, akiknek jóformán semmijük sem volt, az adó miatt árverezték őket és könyörögtek az OTI-nak, hogy töröljék a hátralékukat. Am

semmiféle engedékenységgel nem találkoztak, nem voltak hajlandók eltörölni hátralékukat. Ez nem más, mint intézményes hátraléktenyésztés.

Borzalmas csokorba lehetne kötni ezeket a dolgokat s ezt a csokrot

akarták átnyújtani az IPOK vasárnapi nagygyűlésén. A tömeges panaszok úgy látszik, megriaszították az illetékeseket és ezért korlátozták úgy a dolgot, hogy szombaton csak az iparostársulat

elnökségének értekezlete tárgyalja ezt a kérdést.

Nagy taps és éljenzés kísérte Vági István beszédét, majd változtatás nélkül elfogadták a határozati javaslatot.

Súlyos helyzetet okozott az időjárás országsszerte a textilkereskedelemben

Az elmúlt héten országsszerte megdöbbentő hírek keltek szárnyra a textilkereskedelemben. Több fizetési képtelenségről beszéltek, aminek okát

a hosszú évek óta nem tapasztalt abnormális időjárásban látják.

Eddig csak egy nagyobb szegedi textilkereskedő cég jelentette be fizetési képtelenségét. A Szabó L. és Társa cég, illetőleg tulajdonosa, Szabó Armin 100.000 pengővel tartozik hitelezőinek, amivel szemben könyvszakértői megállapítás szerint csaknem 100 százalékos fedezet mutatkozik.

Egy Budapesti belvárosi szőrmeüzlet 140.000 pengő tartozással akadott meg fizetéseiben. E pillanatban még nem tudott határozni a cég tulajdonosa a kibontakozás módjáról.

Lehetségesnek tartják a szakmában azt, hogy ezt az ügyet moratóriummal rendezik.

Egy kisebb angyalföldi kötöttárúgyár 200.000 pengő tartozással

fizetési képtelen. Ez a cég sem határozott még a felől, vajon bejelenti-e az inzulvenciát. Valószínűleg azonban kényszerregezésre kerül a sor, mert alig 50 százalékos fedezet mutatkozik.

Ezenkívül egy jelentősebb textilipari részvénytársaságról terjedtek el inzulvenciális hírek.

Ennek a vállalatnak a tartozásai meghaladják az 500.000 pengőt.

Egy kisebb cégről is rossz hírek keringenek, amely 220.000 pengővel tartozik hitelezőinek, egy harmadik cégről pedig, mely rövid pár hónap előtt 70 százalékos alapon kötött magánregezesget, az a hír terjedt el a piacon, hogy most nem tudja teljesíteni a vállalt kötelezettségeit és ezért 50 százalékos alapon kényszerregezesget kér maga ellen.

A szokatlanul rossz tavaszi időjárás ugylátszik nemcsak a mezőgazdaságokban okoz súlyos károkat, hanem a kereskedelemben is

Ipari törzshelyekről szervezik meg a tanműhelyek működését

Budapest, május 5. Érdekes új tervvel foglalkozik az iparügyi minisztérium. Már régebben dolgoznak azon, hogy tanműhelyeket szervezzenek szerte az országban és ezzel az ipari továbbképzést szolgálják. Nehéz dolog azonban megoldani, hogy e tanműhelyek miképpen jussanak közel az ország — falvakban, nagyközségekben szétszórt iparosságához.

Értesülésünk szerint ipari törzshelyek létesítését tervezi az iparügyi minisztérium. Ez az intézmény azt jelentené, hogy az ország egyes iparilag fontos gócpontjaiban állítanak fel a tanműhelyeket és az ezzel kapcsolatos berendezéseket. A törzshelyekről pedig a tanműhelyek oktatóberendezései és személyzete ellátogatnak a körzetükbe tartozó községekbe, ahol a helyszínen tanítanak meg az iparosokat az újabb vívmányok alkalmazására. Másrészt pedig az egyes körzetek iparossága az ipari törzshelyekre belátogathatnak, ahol állandóan figyelemmel kísérhetné az ipari munka fejlődését.

Új iparok

Debrecen város április hónapban 61 iparigazolványt adott ki. Ezek a következőképpen oszlanak meg: asztalos 1, férfi szabó 3, cipész 1, női szabó 6, kefékötő 1, timár 1, toll-nyersbőr kereskedés 1, szövött és textilárunkra 3, állati bőrtisztító 1, kifőzős 2, árusítóasztal köleszőnő 4, szőrmemegővő 1, léfozatu személyszállító 1, szücs, szőrmearukereskedés 1, épület, tűzifa 3, termény és gyapjú kereskedés 1, gyarmatárú adásvétele 2, rőfös, rövidáru 2, hentes 1, vendéglő 3, kávémérs 1, sütő 1, korema 2, építőmesteri 1, sertés-kereskedés 1, élőállat kereskedés 1,

fedéllemez, zsiradékkereskedés 1, gyümölcs, zöldség, baromfi, tojás 9, lábapolóciikk kereskedés 1, szatócs 2, kerékpárköleszőnő 1, fehérneműkészítő 1, hűsítő ital 1, baromfi, tojás 1.

Cseh kereskedelmi kapcsolatok Németországgal

Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy Csehszlovákia az elmúlt évek során a legnagyobb külkereskedelmi forgalmat Németországgal bonyolította le. A kivitelnek és bevitelnek kb. 20 százaléka esik német viszonylatra. Ez a százalék az Anschlusz révén 30—32 százalékra emelkedik. A cseh acél-, vas- és gépiparnak Németország jó vevője volt. A nyersanyagok közül Csehszlovákiában legjobban hiányzik a vas, amit Svédországból kell vásárolni. Szene, fája bőven van Csehszlovákiának; jelentékeny ezüstbányászata és rádiumtermelése.

Súlyos helyzetben van a cseh mezőgazdaság. Az állami gabonamonopólium miatt az állattartás ráfizetéssel jár. Ennek következtében a legutóbbi tíz év alatt a szarvasmarhák száma 10, a lovaké 5, a juhoké 40 százalékkal csökkent.

A Káidomegyeiek Budapesten a Metropoleban találkoznak

Rákóczi-út 58.

Pompás új kávéház, János Vitéz sörözője, gyönyörű télikertje a főváros látványossága. — Olcsó, kényelmes szobák, előnyös pezsgő árak. Cigány: Szegedi Farkas Józsa, jazz, tánc: Virány — Sving — Orchestera. Próbálja meg Ön is többször a Metropolet.

Fájdalmaitól szabadul meg

rheumánál, köszvénynél, ischiasznál, ha thermális kurája lehetővé teszi, hogy közvetlenül a kénés hőforrásokban fürödjék. A modern orvosi tudomány ezen ideáját valóra váltja

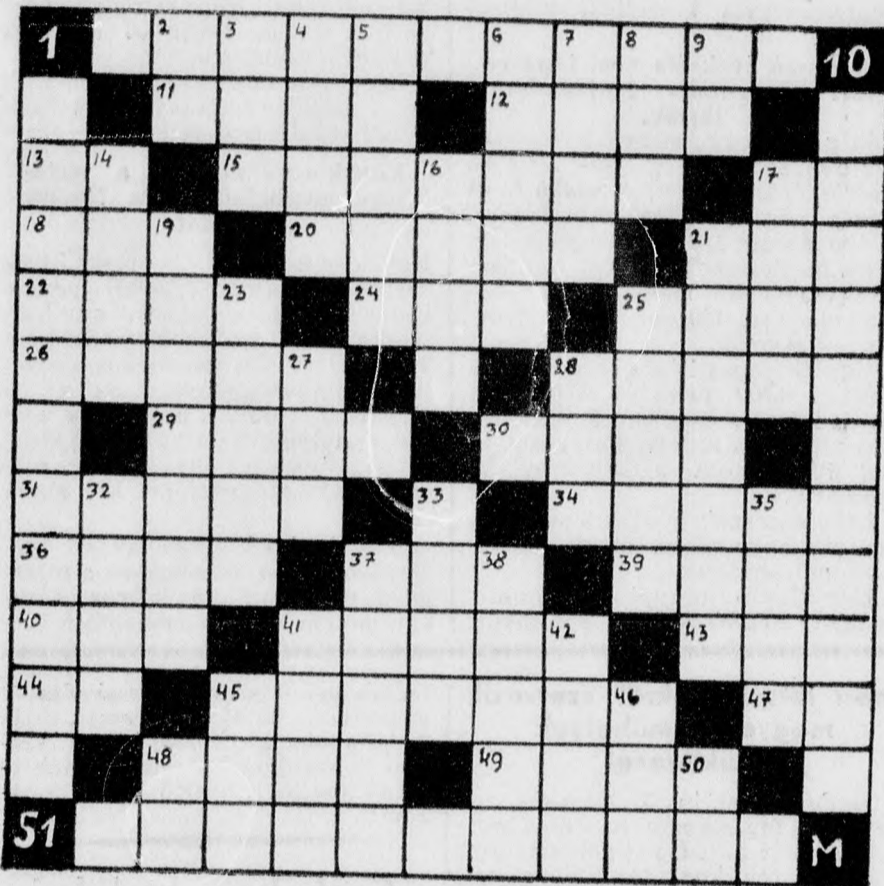
TRENCSENTEPLIC gyógyfürdő.

Uj hegyi strandfürdője a legszebb Középeurópában

Rejtvényrovat

Vezeti: Murányi Zoltán

11. számú keresztrejtvény

Visszintes sorok:

1. Egy romlott ételfajtától lehet kapni. 11. Allati termék. 12. Fel-fűzött dohány. 13. Francia névelő. 15. Borsóféreg. 17. Összetett más-salhangzó. 18. Vissza: létező. 20. Halpéték. 21. Vissza: óz. 22(Súly népiesen. 24. Lak betűi keverve. 25. Névelővel cserkészegység. 26. Oxigén. 28. A liszt is ilyen. 29. Nyilas. 30.Ben Nemesi, May Károly regényalakja (vissza). 31. S-el az elején háziállat. 34. Altalában. 36. Nincs benne semmi. 37. Benes közepe. 39. P-vel költő németül, latinból átvett szóval. 40. Vissza: kendő. 41. Névelővel gazdasági növény szára. 43. Süket más-salhangzó. 44. Mutatózó. 45. Nemes. 47. Összevont német elől-járó. 48. Vissza: vármegye. 49. Ilyen veréb is van. 51. Egy kis rendellenesség a külsőn.

Függőleges sorok:

1. Előmunkálatok elvégzése. 2. Nyireő regényalak. 3. Kettős más-salhangzó. 4. Fiú becéző. 5. Magyar nóta kezdete. 6. Japán táncosnők. 7. Idegen férfinév. 8. Ilyen szó is van. 9. Egészséges. 10. Ösz-szeshordani. 14. Vissza: szín. 16. ZRLF. 17. Vissza: hangszer. 19. Ügyes. 21. Utódlás. 23. Egyik szü-lőjéhez ragaszkodó. 25. Mezei munkás. 27. Kényúr vége. 28. Arra. 32. Olasz kikötő. 33. Izomrostok. 35. Elődső. 37. Vissza: haj-szín. 38. Könyörög. 41. Fundamen-tum. 42. Nemzet. 45. Határozószó. 46. Vissza: ez nem állítható meg. 48. Névelő. 50. Vissza: latin össze-tételekben kettőt jelent.

Jutalmazott megfejtők

Mult heti számunkban között keresztrejtvény négy hosszú sora: Achilles-sarok, Talajvizsgáló, Ap-ponyi Albert, Kataszteri adó.

Jutalmat kapnak a következők: Egy-egy színházjegyet: Márton László, Arany János u. 30. Villás Elza, Varga u. 32.

Egy-egy mozijegyet: Trettner Dezső, Kandia 5. Klein Tibor, Simonffy 55.

Egy könyvet: Juhász Anna, Hortobágy u. 5.

Kérjük a jutalmazottakat, hogy nyereményeiket hétfőn délután 4-6 óráig szíveskedjenek átvenni a szerkesztőségben.

Figyelem! Megfejtésül a négy hosszú sor küldendő be. Határidő péntek d. u. 4 óra. A megfejtéseket borítékba téve vagy postán, vagy személyesen adjuk be a szerkesztőségbe, Ferenc József u. 49.

11. sz. rejtvényszelvény

Név: _____

Foglalkozás: _____

Cím: _____

Megfejtés: _____

Vezeti: ALTMANN SÁNDOR

9. SZÁMÚ FELADVÁNY.

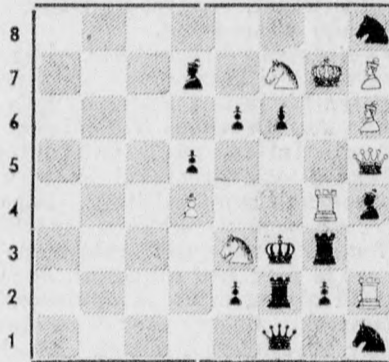
Herpa F. (Budapest).

Arbeider Magasinet

1936. II. félév.

I. díj.

Sötét: Kf3, Vf1, Bf2, Bg3, Fh4, Fd7, Hh1, Hh8, gyalog, é2, g2, d5, é 6, f6 (13).

a b c d e f g h

Világos: Kg7, Vh5, Bg4, Bh2, Hf7, He3, Fh7, gyalog d4 (9).

Matt két lépésben.

Fenti feladvány megfejtési határideje május 29. Elegendő az első lépés közlése, melyet lehetőleg levelezőlapon kérünk a szerkesztőségbe (Piac u. 49.) »Sakkrovat« jelzéssel, postán, vagy személyesen eljuttatni.

Első megfejtési versenyünk tárgya a 3-17. sz. folytatólagosan megjelenő feladványunk.

A lehető legtöbb pontot elért versenyző tíz pengőt kap. Második díj könyv, azonkívül elismerő oklevelek lesznek kiosztva.

10. SZ. JÁTSZMA.

Szicíliai védelem.

Világos: Aljehin. Sötét: Silva-Rocha.

Montevideo 1938. IV.

1. é4, c5. 2. Hf3, He6. 3. d4, exd4. 4. Hxd4, Hf6. 5. Hc3, d6. 6. Fg5, Fd7. 7. Fe2, é6. 8. Hb3, a6. 9. 0-0. 10. b5. 11. a3, Ha5. 11. Hxa5, Vxa5. 12. Vd4, Fc7. 13. Bfd1, Ve7. 14. a4, b4. 15. Fxf6, gxf6. 16. Vxb4, Vc5. 17. Vd4, Bb8. 18. Vxc5, dxc5. 19. Fxa6, Bxb2. 20. Fb5, Fxb5. 21. Hxb5, 0-0. 22. c4. Bfa8. 23. a5. Ba6. 24. g3, Bb4. 25. Bd7, Hf8. 26. Ba7, Bxa7. 27. Hxa7, Bb8. 28. a6. Ba8. 29. Hb5, Fe7. 30. a7, Fd8. 31. Bd1, Fb6. 32. Bd7, Kg7. 33. Bb7, sötét feladja.

Sakk hírek

A Szegedi Sakkör Müller-émlék-versenyén első lett Mák Ernő, második Konrád Alajos.

Ljubljana verseny eredménye:

I. Kosztics 10 és fél, II. Szabó László 10, III-IV. Steiner Lajos és dr. Tartakover 9 és fél, V-VI-VII. dr. Asztalos, dr. Trifunovic és dr. Widmar 8 és fél, VIII. Pric 8, Bröder, ifj. Widmar 7 és fél, Foltys 7, Nedeljkovic 6, Furlani, Tóth 5 és fél, Preinfalk 5, Sorli 3.

A Debreceni Sakk-kör közgyűlése

A Debreceni Sakk-kör dr. Hüttl Ti-vadar egyetemi tanár elnöke alatt és a tagok élénk érdeklődése mellett tartotta évi rendes közgyűlését. A dr. Kocsis Sándor által felolvasott évi jelentés és a Révész Sándor pénztáros által előterjesztett zárószámadások és költségvetés letárgyalása és elfogadása után a közgyűlés egy évre a következő tisztikart és választmányt választotta meg: Elnök dr. Hüttl Ti-vadar, Alelnökök dr. Kreiker Aladár és dr. Nagy Géza, Főtisztár Felkai Imre, Titkár dr. Kocsis Sándor, Pénztáros Révész Sándor, Ellenőr Baranyi Illés, A Lajos, dr. Szilágyi Béla és Weinstock Ferenc, Ügyész dr. Miklós Ermin, Gazda Fejér György. Választmányi rendes tagok dr. Barabás Béla, Dalmy Barna, Földes Sándor, Hajdu István, Kiss Ernő, Kovács Gábor, Kónya Kálmán, Kulcsár Dezső, dr. Neumann Ferenc, Paulovich Pál, dr. Szabados Sándor és Tamkó Árpád, Pótlagok Fülöp Andor, Gyertyános Béla, dr. Herczegh Pál, Horai Károly, Radvánszky István és Tálos Gyula. A közgyűlést követő értekezleten elhatározták, hogy a Debrecen, Nyíregyháza, Miskolc és Diósgyőr közötti serlegmérkőzést május hó 21. és 22-én, a nagy osztályozó versenyt június hóban és a nemzetközi versenyt szeptember hóban, a TIKÉV idejében rendezik meg.

Dr. Aljehin a napokban közölte Flohr cseh nagymesterrel, hogy hajlandó vele 1938-ban mérkőzni a világbajnokságért. Igénye 4000 dollár és a költségek. Dr. Aljehin május folyamán Prágába érkezik a mérkőzés részleteinek megbeszélése végett.

A Montevideóban rendezett verseny Aljehin fölényes győzelmével végződött. Aljehin 13, Guimard 11 és fél, Fenoglio 10 és fél, Silva-Rocha 9 és fél, Grau és Maderna 9, Grur 8 stb.

Milanoi verseny eredménye: I-II. Monticelli és Eliszkás 8-8, III-IV. Havasi és Castaldi 7 és fél-7 és fél, V. Koblenz 7, VI. Grob, VII. Stalda 5, VIII. Suceoni 4 és fél, IX-X. dr. Seitr és Romi 4, XI. Ferrantes 2 és fél, XII. Rielló 2 ponttal.

Uj egyesületeket alakítók figyelmébe

A m. kir. belügyminiszter úr 181.000/1937. B. M. VII.-a számú körrendeletével intézkedett az egyesületek működésének fokozottabb felügyelete és ellenőrzése tárgyában, amely rendelet az egyesületek alakulására vonatkozólag is tartalmaz rendelkezéseket. E vonatkozó rendelet a Budapesti Közlöny 1938. évi 96-ik számában jelent meg s az 1938. évi május hó 8-án lép hatályba. E rendeletben foglaltakra jelen hirdetésny utján hívom fel az alakuló egyesületek alapítóinak figyelmét. E rendelettel kapcsolatban az érdeklődőknek az egyesületi ügyek előadója (Városháza, I. em., 38. sz. szoba) felvilágosítást nyújt. Polgármester.

Megnyilt

Budapest legmodernebbül berendezett penziója, a

Tötössy Penzió

V., Deák Ferenc ucca 16., telefon 183-940., 183-949. A Belvárosban, közvetlenül a Dunakorzónál! — Siófokon: ELITE GRILL PENZIÓ.

SPORT

A Bocskay ma a Nemzeti ellen folytatja az élet-halál harcot

A Nemzeti Liga mai 24-ik fordulójára még mindig az izgalmas jegyében fog lefolyni, mert az erőviszonyok teljesen kiegyensúlyozottak, viszont a helyezések kérdése még mindig nyit.

A Bocskay tovább folytatja élet-halál harcot a kiesés ellen és a mai fordulóban a Nemzeti csapatát látja vendégül a stadionban. A tét nagy a debreceni csapat számára, mert csak úgy őrizheti meg két pont előnyét, ha győz, miután a Törekvés is valószínűleg győzni fog Győrben az ETO ellen.

A Nemzeti nehéz ellenfél a legnagyobb csapatok számára is, hiszen a Hungáriával döntetlenül játszott, míg az Újpest és a Ferencváros csak nehezen tudták szerencsével is legyőzni. A csapat fejlődésére jellemző, hogy játékosai közül többen szerepeltek az utóbbi válogatott mérkőzéseken és fedezettsora, csatársora, sőt közvetlen védelme is a mezőny legjobb csapatrészei közé tartozik. Szóval komplett jó csapat, amelynek gyenge pontja talán nincs is.

A Bocskay hosszú kísérletezés után megtalálta igazi csapatát, amely két nehéz mérkőzésen bizonyította be, hogy ma a legjobbaknak is méltó ellenfele. A Nemzeti ellen azonban nem elég a jó forma, küzdeni is kell, ha a drága két pontot meg akarja szerezni.

A Nemzeti így áll fel: Hóri, — Tompa, Flóra, — Tuli, Balog, Szalai. — Fenyvesi, Sztanics, Kisalagi, Molnár, Csák. Az összeállítás érdekessége, hogy a jégkorong válogatott kapusa, Csák játszik balszélsőt és Kovács helyett Tompa lesz a jobbhatvéd. A közönség bizonyára szívesen fogadja a színpadon vendégesapát, amelynek soraiban játszik Flóra is, aki egy éven keresztül a Bocskay színeiben kedvence volt Debrecennek.

A mérkőzést az eredetileg kijelölt Kovács Dezső helyett Mikolovits vezeti. — Előzően az ifjúsági bajnokságot játszanak a DVSC és a DEAC fiataljai.

A Nemzeti Liga mai fordulójában az ETO—Törekvés mérkőzés eredménye érdekli legjobban a debrecenieket. Az ETO győzelme — amely csak csatárainak gólképességétől függ — nagy lökést jelentene a kiesési harcban, mert a Törekvés úgyszólván minden esélyét elveszti a bentmaradásra. — Ellenkező esetben azonban a kérdés továbbra is nyit marad.

A többi mérkőzés is érdekes: Ferencváros—Kispest, Hungária—Szürketaxi, Elektromos—Szeged. Minden pontnak jelentősége van.

AZ NYVSC—BUSE
Őszi találkozója játszódik ma le Nyiregyháza. A favorit a vasutas csapat, de a BUSE idegenben sokszor esínált már meglepetést és ez most sem kizárt eset.

ÉSZAK—KELET
Mérkőzés lesz ma Miskolcon, ravans Kelet tavalyi 5:1-es győzelméért. Akkor azonban Elek, Bodoni, Bartha és Szabó is a csapatban voltak, akiket most nehéz pótolni. Észak viszont nagyon megerősödött a DVTK szervezkedése révén és éppen ezért a ravans valószínűleg sikerülni fog. Kelet így áll fel: Vörös, — Erdei, Kézi, — Kabai, Pocsai, Garda, — Bihari II., Regényi, Szabó MTK, Székely, László. A halvesor kitűnő és ha a

védelem beválik, még meglepetés is lehetséges.

Sportnapló

A Törekvés irásban is feljelentette a Hungáriát a lefektetés miatt. A feljelentés újságcritikára támaszkodik.

Budapesti határőrség-Debreceni vegyesdandár

Május 11-én, délután 16 óra 30 perc kezdettel a nagyterdei Stadionban kerül lejátszásra a Hadsereg Kupa országos selejtező döntője, budapesti határőrség és a debreceni vegyescsapat között.

A hadsereg Kupa tavalyi védője a határőrség csapata volt, amely ugyanabban az összeállításban jön le Debrecenbe. A határőrség csapata a következő: Pázmándi, — Szűcs, Polgár, — Dudás, Gulyás, Szendrői, — Sas, Sebess, Balogh,

Betegség utáni üdülésre és nyaralásra legideálisabb

Dr. Baál Svábhegyi Gyermekszanatóriuma

Budapest, I. Mátyás király út 23. Telefon: 115-111.

A Hungária 50—50 pengőre büntette játékosait a Bocskaytól elszüvedett vereség miatt.

A Bocskay szurkolói táviratot küldtek az ETO csapatának: — Küzdjétek a vidék becsületéért! Reméljük a legjobbat.

Horváth, Bíró.

A debreceni csapat helybeli I. osztályú és profijátékosokból áll. A mérkőzés magas színvonalú lesz és igen szép sportélményt fog nyújtani a debreceni sportközönségnek, iránta városzerte igen nagy az érdeklődés.

A mérkőzést 20—50 filléres helyárak mellett lehet megtekinteni.

A mérkőzés szünetében a katonazenekar szórakoztatja a közönséget.

A Debreceni Torna Egyesület jubiláris ünnepe Debrecen város legjelentősebb társadalmi és sporteseménye

Hírt adtunk már a DTE 70 éves jubiláris ünnepségének nagyszabású közgyűléséről, amelynek ünnepi szónoka dr. József Ferenc kir. herceg. A közgyűlésen az üdvözlő beszédet dr. Kőlcsey Sándor polgármester, a DTE tb. elnöke mondja.

Délután háromnegyed 4 órai kezdettel lesz a jubileum II. része, a jubiláris sportünnepély, amelynek kiemelkedő számai a katonaság lovas szereplése, főleg a Mátyás korabeli lovagi torna, 1000 leventének és 1000 középiskolásnak együttes zenés szabadgyakorlata, a Dóczy tanítványok 100-ad csoportjának májusfa tánca, a női kereskedelmi iskola 200-ad csoportjának buzogány- és ritmikái tánca, a ma-

gyar válogatott tornászok hölgy és férfi tagjainak a prágai világbajnokságra készült gyakorlatai, a jubiláló egyesület különböző szakosztályainak bemutatói, kerületi súlyemelő verseny és más nagyszabású sport attrakciók töltik ki a kb. két és félórás változatos műsort.

Jegyek elővételben Böhm István könyv- és ifj. Gyürky Sándor papírkereskedésében (Kossuth u. 2., ill. 11.) kaphatók. A jegyárak mindenkinek hozzáférhetően szabattak meg. Személyenként 20 fillértől 1.— pengőig. Pályajegynyitás dr. Kiss föltútkárnál (Magoss György tér 9. Telefon: 30-70.)

HIRDETŐMÉNY. A tengeri termelésről foglalkozók figyelmébe. A m. kir. Földművelésügyi Miniszter úr 3142—1938. IX. 3. számú körrendeletével a tengerimoly elleni kötelező védekezést és annak helyszínen történő ellenőrzését a folyó évből is elrendelte. Ennek folytán felhívom a város érdekelte lakosságát, hogy a tengerimoly hernyójának, pilléjének kiirtása céljából az előző évi terméskből származó tengeriköröt, lemorzsolts csutkát, szartíva eltett esalamadét, cirokszárát és ezeknek minden részét folyó évi május hó 15-ig használják fel. Ha pedig a birtokukban levő készletek a jelzett ideig felhasználhatók nem volnaak, úgy azok tovább csak megfelelő módon elraktározva elvermelve, vagy száraz helyen, padláson, pajtában, vagy istállóban az ott található nyílások betapasztásával, vagy más módon történő elzárásával tarthatók. A fel nem használt, sem pedig az előírt módon el nem raktározott tengeri és cirokszár készleteket folyó évi május hó 15-ig meg kell semmisíteni, hogy a tengerimoly pilléjének kirepülés megakadályoztassék. A fentemlélt munkáknak későbbi időben való elvégzése ugyanis a molyféle kirajzását már nem akadályozza meg, minek folytán a védekezés eredménytelené válik. Az előző évi terméskből származó tengeri és cirokszárból kerítést, sövényt, csöszkunyhot építeni vagy azt tetőfedésre vagy bármely módon építkezésre felhasználni nem szabad. A fentiekben közölt rendelkezések pontos végrehajtását folyó évi május hó 16-tól

kezdődő időben a hatóság a helyszínen ellenőrizni fogja és azok ellen, akiket az ellenőrző közegek mulasztásban találunk, az 1894. XII. t. c. 95. §-ának k) pontjába ütköző kihágás miatt az eljárást meg fogja indítani és amennyiben a kihágás tényálladéka fennáll 1928. X. t. c. 5. §-ában foglalt rendelkezések szerint a mulasztókat 600 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel és behajthatatlanság esetén megfelelő elzárással fogja sújtani a hatóság és ezenfelül a birtokukban talált készleteket az ellenőrzést teljesítő mulasztók költségére és veszélyére a helyszínen megfogják semmisíteni. Debrecen, 1938 május 6-án. Polgármester.

Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal a város adózó közönségét, hogy az 1938. évi II. évenygyedére esedékes együttesen kezelt közadó tartozását 1938. évi május hó 16. napjáig befizetni el ne mulassza. A befizetés naponként a hivatalos órák alatt a városi adópénztárnál, vagy pedig a 31.713 számú postatakarékpénztári befizetési lap útján eszközölhető. A befizetést elmulasztók ellen a határidő lejártá után a hivatal behajtási eljárást indít. *Városi adóhivatal.*

LAPUNKAT PARTOLJA, HA A DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG-BAN HIRDETŐ CEKKEK-NEL ESZKÖZLI VASÁRLÁSÁUT.

Hirdetmény. Felhívja a városi adóhivatal a város területén levő épületek tényleges birtokosait arra, hogy a házbérlőjében beállott változást május hó 20. napjáig — a jogkövetkezmények terhe mellett — jeleentsék be. A bejelentés az erre a célra szolgáló nyomtatvány úrlapon történik, melyet a városi adóhivatal kivétési osztályán — I. emelet 37. számú szobában (feljárt a Sas uccai lépcsőházban) — darabonként 6 filléres előállítás költség megtérítésével lehet beszerezni. A kiállított és a bérlővel aláíratott bejelentési ív május hó 20. napjáig nyanyide nyujtandó be. Bejelentés tárgyát képezi minden, rendszerint bérbéadás útján hasznosított és az év április havában üresen nem állott bérléttárgy, amelyek május havi vagy évenygyedi bére a novemberi bevallásban bevallott bértől akár bérengedmény, akár béremelés, vagy új bérbéadás folytán eltért. Nem képezik bejelentés tárgyát az év április havában üresen állott és ilyennek bejelentett bérléttárgyak, valamint azok a helyiségek, amelyek nem bérbéadás útján hasznosítottak, ideértve azt az esetet is, ha a háztulajdonos valamely eddig bérbéadott lakásba költözik. Aki az évközi változás bejelentésére irányuló kötelezettségének május hó 20. napjáig nem tesz eleget, az előálló béresökkenés folytán járó adóelőléshöz való igényét elveszti. Ha oly évközi változás bejelentését mulasztja el, mely a beállott jövedelem emelkedése folytán terhére előírást eredményezne, az a bejelentés elmulasztása miatt annyiszor 100 pengőig terjedhető pénzbírsággal fog súlytatni, ahány bérléttárgynál a bejelentést elmulasztotta. Amennyiben a változások közül csupán a béresökkenések nyerne bejelentést és a házbirtokos a béremelés bejelentését elmulasztja, cselekménye adócsalásnak minősül. *Városi adóhivatal*

Versenyárgyalási hirdetmény. Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező Mikopécsi út 3. sz. emeletes elemi iskolánál végzendő külső-belső tatarozási és karbáhelyezési munkálatainak vállalatbaadására az alant részletezett munkanemekre külön-külön nyilvános versenytárgyalást hirdetek. Az ajánlatok az e célra rendelkezésre álló úrlapokon egységárak megjelölésével teendőek. I. Kőműves tatarozási munka. II. Bádógos munka. III. Ácsmunka. IV. V. VI. VII. asztalos, lakatos, üveges és mázólo munkálatok. A közszállítás költségei szabályszerűen biztosítottak. A munka odattől számított három napon belül megkezdendő és az egyes munkanemeknél kiírt munkaidő alatt teljesítendő. Az előírt és szabályszerűen kiállított, megfelelő és a hátlapon helyeggel ellátott, sajátkezűleg aláírt ajánlat összefüggő és a hátlapon egyszöveget tartalmazó pecséttel ellátott és a Ajánlat a Mikopécsi út. 3. sz. a. iskola épület tatarozására kapcsolatos munkára felírtú pecséttel lezáró sőtellen borítékban 1938. évi május hó 10-én d. e. 10 óráig Debrecen sz. kir. város közigazgatási iktatóhivatalában nyujtandók be. A beérkezett ajánlatok ugyanazon a napon d. e. 11 órákor a városháza kistanácstermében nyilvánosan bontatnak fel, amely eljárásan ajánlattevők, vagy meghatalmazottaik részvehetnek. A kiírási művelet, valamint az ajánlatok jelen kivonatos versenytárgyalási hirdetmény, valamint annak kiegészítő részét képező részletes versenytárgyalási hirdetmény ajánlati lap és részletes felteletek kispaprosok által díjtalanul, egyébként 2.— pengős önköltségi ár megtérítése mellett beszerezhetők Debrecen sz. kir. város műszaki ügyosztályának iktató hivatalában (Csapó ucca 33—35. sz. Női ipariskola II. em. 12. sz.) a hivatalos órák alatt. Részletes felvilágosítás a műszaki ügyosztályon nyerhető a II. em. 3. sz. helyiségben naponta 10—12 óra között. *Polgármester.*

EGY APRÓHIRDETÉS
EGYSZERI KÖZLESE
10 SZÓIG A DEBRECENI
FÜGGETLEN UJSÁGBAN
HÉTKÖZNAP 50 FILLÉR,
VASÁRNAP 70 FILLÉR.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak
duplán számíttatnak. — Üzleti
hirdetésre más tarifa. — Felvi-
lágosítással készíttat az olgá-
lunk. — Apróhirdetéseket este
8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

„Lédy“

hajszálvékony
harisnyakülönlegesség

2-98

HAVAS Harisnyaház

„ELEKTRO-TOX“

cyán nélkül irtja a házi
rovarokat. — Garanciával
vállaljuk lakások szaksze-
rű évi karbantartását po-
loska, moly, légy stb. rova-
rok ellen. Emberre veszélye-
telen, előkészületek ninc-
nek. Havonként egy fél
órát kérünk és egész évben
tisztá a lakása!! Irány
áraink P — 70-től P 1.10-ig
Miklós uca 8. Tel. 22—82.

Betöltendő állás

Tanulólanýt,
bejárónót felvesz Kozmeti-
ka, Varga u. 1. 977

Fizetópincért
keres azonnali belépésre az
Ujságírók Clubja, Ferenc
József út 26.

Kerékgyártót
egy hónapi gazdasági
munkára felveszünk. Ál-
latkereskedelmi, Hunyadi
u. 24. 970

Háztartási
alkalmazott, — parkettázó
idősebb nő, bejáró avagy
bentlakó felvétetik. Arany
János 20. 967

Kiadó lakás

Háromszobás,
fürdőszobás parkett nélküli
egyszerű udvari lakás ki-
adó. Arany János 20. 966

II. emeleti
4 szobás lakás teljes kom-
forttal augusztus 1-re ki-
adó. Kossuth u. 8. sz. 950

Kálvin-tér
5. sz. alatt bérbeadó 5 és 2
szobás és mellékhelyisé-
gekből álló modern lakás.
Értekezni lehet: Kálvin-
tér 17. sz. alatt, a reformá-
tus egyház g. gondnoki hi-
vatalban. 975

Két
uceai szobából álló garzon-
lakás, kizárólag magános
úrnak, vagy orvosi rende-
zőnek Csapó uca 10. sz. ki-
adó. Értekezni a tulajdo-
nossal az udvari lakásban. 151

Kiadó
azonnalra 3 szoba, előszo-
ba, fürdőszobás komplett
lakás Kar u. 24. sz. alatt.
Értekezni: dr. Dróth ügy-
védnél. Arany János u. 1.
sz. alatt. 971

Bútorozott
szoba fürdőszoba, konyha
használatlalt május 26-tól
október 1-ig kiadó. Érte-
kezni: Hatvan u. 6. Ház-
felügyelőnél. 979

Arany
János uca négy alatt öt-
szobás földszinti uceai mo-
dern lakás kiadó. 980

Különbejárátú
esinosan bútorozott szoba
kiadó. Csokonai u. 10. 984

Csinosan
bútorozott szoba fürdőszo-
ba használatlalt kiadó. Rá-
kóczi u. 33. 983

Két
szoba, konyha, fürdőszoba
s mellékhelyiségekből álló
lakás kiadó. Csapó u. 50. 982

Püspöki
palotában augusztus hó
1-től bérbeadó 2 szoba és
mellékhelyiségekből álló
modern lakás. Értekezni
lehet: Kálvin-tér 17. sz.
alatt, a református egyház
g. gondnoki hivatalban. 974

Lakást keresők

Kiadó
bútorozott szobáját nya-
raló és átvonuló vendégek
számára jelentse be az
Idegenforgalmi Hivatal-
nál, Ferenc József út 28.
Dobozy átjáró. 976

Öreg pár
keres I szobás lakást, fizet
10 pengőt érte. Címet a ki-
adóba. 843

Ingatlan

Sürgösen
eladó ház, kevés pénzzel
megvehető, vagy kisebbel
elcserehető. Virág u. 38. 338

Böszörményi út
5. számú 509 négyszögöles
telek jutányos árban el-
adó. Felvilágosítással szol-
gál Weismann mérnök, —
Batthyány u. 6. sz. 957

Üzletek

Kiadó
Frohner házban, Miklós
uceai fronton üzlethelyi-
ség. Dr. Miklós, Piac uca
28-B. 978

Üzlethelyiség,
nagy, világos, esetleg iro-
dai lak azonnal kiadó. Fű-
szkert u. 5. 917

Koresmehelyiség
lakás azonnal kiadó. Ér-
tekezni: dr. Bárony
menyhért ügyvédnél, —
Arany János u. 2. Telefon
12—12. 964

Női
fodrászüzlet teljes beren-
dezéssel azonnal átvehető.
Kossuth u. 8. sz. 949

Jóforgalmú
üzlethelyiség azonnal ki-
adó. Kossuth u. 8. sz. 951

Eladás

Jutányosan
eladó 1070-es. Schutleworth-
féle eséplő, jó állapotban,
felszereléssel, üzempépes.
Cím: Baranyi Béla, Ujte-
hértó. 972

Angol
gyártmányú motorkerék-
pár kifogástalan állapot-
ban eladó. — Érdeklődni:
Bika bérház, félemelet 8. 962

Két
fehér eső ágy, 2 szekrény,
2 éjjeliszekrény és 1 taka-
réktűzhely elutazás miatt
olesón eladó. Rákosi Jenő
u. 8., félemelet 4. 973

Eladó
egy ágyasodrony, egy 12 l
fonott demizson, egy sö-
tétkéék fiúöltöny (magas
alakra). Megtekinthető d
e. 8—9 és 12—1. Hatvan
u. 1., I. kapu, III. em. 12-b. 547

Használt
cipők és ruhák jó állapot-
ban, fehér női kosztüm el-
adó. Piac 77., I. Széll. 823

Használt
horganyozott tetőlemez és
csatorna eladó. Klein, Hat-
van u. 49. Telefon: 34—28. 602

500-as
Rudge oldalkocsival ol-
csón eladó. Nagy garázs,
Miklós uca 49. 981

Teljesen
új modern konyhabútor
eladó. Széchenyi u. 12., uc-
cai lakás. 894

MAKULATURA
kapható a kiadóhivatal-
ban.

Vétel

Fáy
arckrémes tégléket visz-
szavesz Grósz Nagy Fe-
renc »Aranyegyszarvú«
gyógyszertára — (Színház
mellett). 5108

Fiatal
komondor házőrző kutyát
keresek. Cím a kiadóban. 947

Veszek
bútort, varrógépet, min-
denféle ingóságot. Hívás
ra jövők. Andraskó, Csapó
uca 16. 339

Clubgarnitúra,
fotellek és kerevetek jó
állapotban kerestetnek
megvételre. Cím a kiadó-
ban. 897

Asztalokat,
zékeket egyesületi célra
vásárolnánk. Cím a kiad-
ban. 887

Ajánlat

Szőlőkaró,
hasított akác, minden
mennyiségben és méretben
kapható, házhoz szállítva.
Vágó József tűzifa és szén-
keresek vállalatánál, »Mar-
git«-fürdő mellett. Telefon
10—24.

Legújabb
bőrövek, retikülök, kesz-
tyűk készülnek. Csatt be-
húzást, javítást, alakítást
vállalok. Halköz 6. sz.

Paula
modern hölgyfodrászatát
áthelyezte Piac u. 77., ud-
vari félemelet. Szolid árak.
Pontos kiszolgálás. Höl-
gyeim szíves pártfogásu-
kat kérem. 965

Sempernova
nemesvakolati anyagok
színtartó színekben kapha-
tó: Debreceni Működgyár
Rt., Fürdő uca 2. 922

Poloskaírtást
cyángázzal s lakások viz-
sgálását felelősséggel vállal-
lom. Kossuth u. 47. Ná-
nássy. 959

Előrajzolás
abrosz 30, falvédő 12. ho-
kerli 10, csik 8, diszpárna
8. ágypárna 12 és 16, mo-
nogram 2 fillér új min-
tákkal a »Vénusz« kézi-
munkaüzletben. Csapó u.
41. Rákóczi piaccal szem-
ben. 685

Tükrök
gyártása, üveg csiszolása,
hibás tükrök újjáöntése,
előszoba, fürdőszobátükrök
Sipkovits, Nagyvárad uc-
ca 15. Telefon: 22—96. 956

Jonathán
alma kapható, elsőrendű
minőségű. Piac u. 44.
pincében. 393

Alkalmi
fazonhálók, ebédők, Cse-
pel-motor, kombinált szo-
bák, irodaberendezések, —
keleti szönyegek, hagyaté-
kok kiárusítása. Degenfeld
tér 6. 606

Kilós
és méteres maradékok hi-
hetetlen olesón, nagy vá-
lasztékban. József királyi
herceg u. 2. 757

Mindenféle
építési anyag, valamint
deszka, léce, faragottfa és
bauxit cement kapható a
Debreceni Működgyár Rt.
Fürdő uca 2. sz. telepén. 5269

»Sport«
illatosított higiénikus bo-
rotválópor szaküzletekben
kapható. Garantált kitűnő
minőségben készíti Bar-
bien vegyipar. Budapest.
Képviselet: Mandel Andor
Vásárosnamény. Próba-
csomag ára —.06 fillér. 337

Király kávéj
kitűnőek. Aromás, zama-
tos kávéj Király üzleté-
ben a vevő előtt pörkölik
Degenfeld-tér 11. 632

Szénsalak,
két ló után való szekeren-
ként fuvar nélkül 40 fillér
klinikai telepen. Utalvány
váltható egyetemi gazda-
sági hivatalban, Nagyerdő.
961

Maradékokban
kilós és méteres legna
gyobb választék, — legol-
csóbb árak: Maradéküzlet
Degenfeld tér 11. 634

Király balzsam
köszvény ellen 1.30 fill.
Grósz Nagy Ferenc gyógy-
szertárában, Színház mel-
lett. 5108

Lela
zománcozott asztaltűzhe-
lyeket felelősséggel készíti
Levenesik tűzhelyüzeme,
Csapó 87. 936

Ocskavasakat
mielőtt venne, vagy elad-
na, keresse fel Fischer An-
lort, Csapó u. 89. Telefon:
28—59. Ocska gépeket vá-
sárolok.

Ellátás

Izraelita
úriasszony vagy leány tel-
jes ellátást kaphat jobb
családnál. Arany János
uca 37.

Oktatás

Értékes
vert esipkét tovább taní-
tom lakásomon. Rother-
mere uca 17. Özv. Posch
Dezsóné. 910

Különféle

Grafológusnő
problémáit megoldja, sor-
sát boldogulása felé irá-
nyítja. Széchenyi 43. 968

Foglalkozásban
levő, kimondottan szolid, —
reá szoruló zsidó nőnek
vagy lánynak éjjeliszállást
adnék fizetés és munka
nélkül. Hatvan uca 40.
szám, 2. lépcső. Kopogni.
941

Mindennemű
varrást, fehérműt is, ja-
vítást, harisnyatalpalást,
3 párból kettőt készítek.
házhöz is megyek. József
kir. herceg uca 22., kis-
lakás. 87

A szerkesztésért és ki-
adásért felelős: THURY
LEVENTE. Laptulaj-
donos: Debreceni Függet-
len Ujság Vállalat. Nyom-
ta: Tiszántúli Könyv- és
Lapkiadó R. T., József kir
herceg uca.